

TOČKA 3.

**Prijedlog odluke o imenovanju intendant
Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka**

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE
Ivana pl. Zajca
RIJEKA

GRADSKO VIJEĆE GRADA RIJEKE
n/r Predsjednice
gospođu Dorotee Pešić Bukovac
Korzo 16
51000 Rijeka

MATERIJAL
za sjednicu Gradskog vijeća Grada Rijeke

Poštovana Predsjednice,
U prilogu Vam dostavljam Prijedlog odluke o imenovanju intendanta HNK Ivana pl. Zajca Rijeka koji je Kazališno vijeće utvrdilo na sjednici održanoj 17. lipnja 2016. godine nastavljenoj i zaključenoj dana 29. lipnja 2016. godine.
Nadalje, u prilogu dostavljam i pripadajuće obrazloženje odnosno Izvod iz Zapisnika Kazališnog vijeća s 9. sjednice te natječajni materijal.

S poštovanjem,

U Rijeci, 06. srpnja 2016.

KLASA: 024-07/16-02/19
URBROJ: 2170/01-232-01-16-1

Predsjednik Kazališnog vijeća

Nenad Šegvić

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE
Ivana pl. Zajca
RIJEKA

Prilog:

1. Prijedlog odluke o imenovanju dr. sc. Marina Blaževića za intendanta HNK Ivana pl. Zajca Rijeka,
2. Natječajni materijal (tekst natječaja, prijava, četverogodišnji plan rada, dokazi o ispunjavanju traženih uvjeta),
3. Izvod iz Zapisnika s 9. sjednice Kazališnog vijeća,
4. Statut HNK Ivana pl. Zajca Rijeka.

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE
Ivana pl. Zajca
RIJEKA

GRADSKO VIJEĆE GRADA RIJEKE
n/r Predsjednice
gospođa Dorotee Pešić Bukovac
Korzo 16
51000 Rijeka

Temeljem članka 27.-29. Zakona o kazalištima (Narodne novine broj 71/06, 121/13 i 26/14) i članka 25. stavka 1. Statuta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka, Kazališno vijeće Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka podnosi

**Prijedlog odluke
o imenovanju intendanta HNK Ivana pl. Zajca Rijeka**

Predlaže se Gradskom vijeću Grada Rijeka imenovanje dr. sc. Marina Blaževića za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka na razdoblje od četiri godine s početkom obavljanja dužnosti s danom 1. rujna 2016. godine, uz slijedeće

O b r a z l o ž e n j e

Dana 20. svibnja 2016. godine Kazališno vijeće donijelo je Odluku o raspisivanju natječaja za imenovanje intendanta/intendantice Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka. U skladu s člankom 26. Statuta, natječaj je objavljen istovremeno u Novom listu i u Narodnim novinama na dan 25. svibnja 2016. godine.

Tekstom natječaja, a u skladu s člankom 27. Statuta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka bilo je propisano da su uvjeti koje kandidati moraju ispunjavati sljedeći:

- završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij društvenog, humanističkog ili umjetničkog smjera, kao i stečena visoka stručna sprema s područja društvenih ili humanističkih znanosti ili umjetničkog područja sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju,
- najmanje 10 godina radnog iskustva u području kulture,
- afirmiranost i organizacijsko iskustvo na području izvedbenih umjetnosti,
- znanje jednog svjetskog stranog jezika.

U skladu s člankom 28. Statuta HNK Ivana pl. Zajca Rijeka, u natječaju su bili navedeni dokazi koje su kandidati bili dužni dostaviti:

- životopis,
- dokaz o završenom studiju, odnosno stručnoj spremi (diploma u izvorniku ili ovjerena preslika),
- dokaz o radnom iskustvu u području kulture, (potvrde poslodavca, preslike ugovora o radu, ugovora o djelu/autorskom djelu ili drugi odgovarajući dokaz kojim se dokazuje najmanje 10 godina rada u području kulture),
- dokaz o poznavanju jednog svjetskog jezika, (preslika indeksa, potvrda, certifikat i sl. uz usmenu provjeru po potrebi).

Uz prijavu kandidati su bili obvezni podnijeti i četverogodišnji program rada Kazališta koji obvezno sadrži financijski i kadrovski plan ostvarenja predloženog programa.

U predviđenom roku za primanje prijava koji je počeo teći dana 25. svibnja 2016., a istekao danom 10. lipnja 2016. zaprimljene su pravodobno dvije prijave, jedna glumice Ane Vilenice, a druga dramaturga, teatrologa i sveučilišnog profesora dr. sc. Marina Blaževića.

Kazališno vijeće je na sjednici održanoj 17. lipnja 2016. godine nastavljenoj i zaključenoj dana 29. lipnja 2016. godine razmatralo dvije pristigle molbe na natječaj za intendanta/intendanticu Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka. Temeljem diskusije o životopisima i programima kandidata Vijeće se usuglasilo oko sljedećih zaključaka:

1. Dvije prijave, glumice Ane Vilenica i dramaturga, teatrologa i sveučilišnog profesora dr. sc. Marina Blaževića, na Natječaj stigle su pravodobno,
2. Kandidati su uz prijave i četverogodišnji program rada priložili i životopise, dokaze o završenim studijima, poznavanju jednog stranog jezika, te je zaključeno da su oba kandidata dostavila potrebnu dokumentaciju i dokaze tražene po Natječaju.
3. Kandidatkinja Ana Vilenica priložila je dokumentaciju (potvrde poslodavaca, preslike, ugovora o radu, ugovora o djelu/autorskom djelu i druge) koja ne upućuju na zaključak da ima 10 godina radnog iskustva u cjelini dokumentiranog dokazima o formalnom angažmanu.
4. Kandidat dr. sc. Marin Blažević priložio je dokaze o radnom iskustvu koje, osim zasnovanog radnog odnosa neprekidno od 1997. godine na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, uključuje i drugo radno iskustvo u kulturi (ravnatelj Opere Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca, ravnatelj projekata, dramaturg, redatelj, urednik i dr.). Time je dokazao da nedvosmisleno ispunjava uvjet od 10 godina radnog iskustva.
5. Međutim, prijave oba kandidata uzete su u razmatranje jer je natječajni uvjet kojim se traži 10 godina radnog iskustva neodređen na način da nema jednoznačne interpretacije što čini radno iskustvo, koje se kao pojam razlikuje od radnog staža i može podrazumijevati stvaralaštvo i djelovanje u kulturi u najširem smislu. U nedostatku jasne interpretacije oslonili

smo se i na Pravilnik o postupku i uvjetima za priznavanje prava samostalnih umjetnika na uplatu doprinosa za mirovinsko i invalidsko te zdravstveno osiguranje iz sredstava proračuna Republike Hrvatske, članak 10. "Stručno povjerenstvo će razmatrati stvaralaštvo i djelovanje podnositelja zahtjeva posljednjih pet (5) godina").

6. Zaključeno je da oba kandidata ispunjavaju uvjete afirmiranosti na području izvedbenih umjetnosti, ali da kandidat dr. sc. Marin Blažević u daleko većoj mjeri ispunjava uvjet organizacijskog iskustva u području izvedbenih umjetnosti, između ostalog i iskustvo ravnatelja i urednika u različitim institucijama u kulturi.

7. Prijedlog četverogodišnjeg programa Ane Vilenice napisan je na dvadestjednoj stranici koji uključuje i prijedlog financijskog i kadrovske plana.

Prijedlog četverogodišnjeg programa dr. sc. Marina Blaževića pod naslovom «Riječki HNK - Lukobran različitosti», napisan je na 83 stranice (10 poglavlja) i uključuje financijski plan, kadrovski plan, plan obnove i održavanja infrastrukture i tehničke opreme te životopise suradnika.

Zaključeno je da je prijedlog četverogodišnjeg programa rada Kazališta kandidata dr. sc. Marina Blaževića daleko strukturalno razrađeniji na način da referira na različite segmente rada Kazališta koje vrlo detaljno razrađuje, obrazlaže i dokumentira dokazujući izvrsno poznavanje svih elemenata rada Kazališta.

8. Razmatranjem sadržaja predloženih programa Hrvatske i Talijanske drame, Opere i Baleta, zaključeno je da su oba kandidata referirala na potrebu oslanjanja na tradiciju i uspjehe Kazališta, na značaj Kazališta za lokalnu i regionalnu zajednicu posebno u kontekstu Rijeke kao Europske prijestolnice kulture 2020, ali i na potrebu njegove internacionalizacije. Također, oba su kandidata istakla potrebu aktivnosti vezanih uz privlačenje i edukaciju publike, proširenje djelatnosti kroz uključivanje programa za djecu i mlade te posebnih aktivnosti vezanih uz nastavak Riječkih ljetnih noći.

Program Ane Vilenice temelji se na uključivanju mladih i neafirmiranih umjetnika, otvorenost eksperimentu i neposrednom ulaženju Kazališta u svakodnevni život građana kroz intervencije u gradu. Program dr. sc. Marina Blaževića temelji se na gotovo svim ključnim konceptima suvremenog kazališta koje uvažava postignuća i kontinuitet, ali razvoj temelji na kontinuiranoj auto-refleksiji, razmjeni iskustava kroz intenzivnu internacionalizaciju, suradnju s drugim institucijama u domeni izvedbenih umjetnosti i kulturi, participaciji građana - suradnika - gledatelja, te posebno na konceptima različitosti, uključivosti i socijalne osjetljivosti. U programu dr. sc. Marina Blaževića, regionalnost i lokalnost programa osobito je istaknuta kroz usku i razrađenu povezanost s programom EPK 2020, prijedlogom održavanja tradicije Zajčevih dana, pokretanja KamovFesta i osnivanja Riječkog kazališta mladih «Janko Polić Kamov» te nizu drugih. Pored navedenog predložio je i niz inovacija (ZAJC LAB, EDU ZAJC i dr.), povezivanje programa sa značajnim obljetnicama svjetskih umjetnika, razrađen plan komunikacijske strategije, međunarodno natjecanje mladih opernih

pjevača «Zinka Milanov» i niz koprodukcija sa značajnim inozemnim institucijama. Zaključeno je da prijedlog programa dr. sc. Marina Blaževića sadrži sadržajno razrađeni i koherentni koncept četverogodišnjih aktivnosti, elaborirane i utemeljene konkretne prijedloge. Pored navedenog, zaključeno je i da je daleko kvalitetniji od prijedloga Ane Vilenice.

9. Prijedlog programa izvedbi Hrvatske i Talijanske drame, Opere i Baleta, posebnih koncepata unutar svakog od navedenih segmenata Kazališta, izbor naslova i umjetnika (domaćih i gostujućih), izbor ravnatelja i suradnika neusporedivo je razrađeniji, sadržajniji i kvalitetniji u prijedlogu programa kandidata dr. sc. Marina Blaževića. Kazališno vijeće je ocijenilo da je prijedlog kandidata dr. c. Marina Blaževića, čak i neovisno od komparacije s drugim predloženim programom Ane Vilenice, osobito kvalitetan, sadržajan, iznimno stručan, detaljan, realističan i izvediv u kontekstu postojećih i navedenih financijskih, kadrovskih i infrastrukturnih resursa. Istodobno radi se o vrlo ambicioznom programu koji ukazuje na veliko poznavanje izvedbenih umjetnosti, ali i samog ustroja i funkcioniranja Kazališta. Kandidat Marin Blažević posebno kvalitetno balansira između tradicionalnog i suvremenog, lokalnog i globalnog, domaćih i inozemnih autora, autorskog i klasičnog pristupa.

Na temelju navedenoga, Kazališno vijeće je sukladno članku 11. stavcima 7. i 8. Poslovnika o radu Kazališnog vijeća putem glasačkih listića pristupilo tajnom glasovanju o dva odvojena prijedloga odluke o imenovanju intendanta/intendantice Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka:

a) prijedlogu odluke da se za intendanticu Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje Ana Vilenica,

b) prijedlogu odluke da se za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje dr. sc. Marin Blažević.

Nakon obavljenog glasovanja predsjednik Kazališnog vijeća konstatirao je slijedeće rezultate:

a) glasovanju o prijedlogu odluke da se za intendanticu Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje Ana Vilenica pristupilo je svih pet članova Kazališnog vijeća, a nakon obavljenog glasovanja utvrđeno je da je na svih pet glasačkih listića bila zaokružena riječ "protiv".

b) glasovanju o prijedlogu odluke da se za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje dr. sc. Marin Blažević pristupilo je svih pet članova Kazališnog vijeća a nakon obavljenog glasovanja utvrđeno je da je na tri glasačka listića bila zaokružena riječ "za", na jednom glasačkom listiću riječ "protiv" a na jednom glasačkom listiću riječ "suzdržan".

Na temelju navedenih rezultata glasovanja pod b) Kazališno vijeće Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka donijelo je

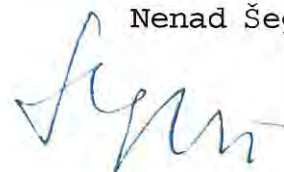
O D L U K U

Predlaže se Gradskom vijeću Grada Rijeke da se za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje dr. sc. Marin Blažević s početkom obavljanja dužnosti od 1. rujna 2016. godine.

Sukladno odredbi članka 25., stavka 3. Zakona o kazalištima (Narodne novine broj 71/06, 121/13 i 26/14) utvrđeni Prijedlog odluke o imenovanju intendanta dr. sc. Marina Blaževića prosljeđuje se Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje. Za izvjestitelja na sjednici Gradskog vijeća određuje se Predsjednik Kazališnog vijeća g. Nenad Šegvić, a u slučaju njegove odsutnosti zamjenica predsjednika Kazališnog vijeća dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija.

Predsjednik Kazališnog vijeća

Nenad Šegvić

Na temelju odredbe članka 25., stavka 3. Zakona o kazalištima (Narodne novine broj 71/06, 121/13 i 26/14) te članka 46. Statuta Grada Rijeke ("Službene novine Primorsko-goranske županije" broj 24/09, 11/10 i 05/13 i "Službene novine Grada Rijeke" broj 7/14 i 7/16-pročišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Rijeke na sjednici održanoj dana 2016. godine donijelo je

O D L U K U
o imenovanju intendanta
Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeke.

I.

Imenuje se **dr. sc. Marin Blažević** za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeke na vrijeme od četiri godine.

II.

Imenovani će započeti s obavljanjem dužnosti od 1. rujna 2016. godine.

III.

Ova odluka podnijet će se na potvrdu Ministru kulture.

Obrazloženje

Dana 20. svibnja 2016. godine Kazališno vijeće donijelo je Odluku o raspisivanju natječaja za imenovanje intendanta/intendantice Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeke.

U skladu s člankom 26. Statuta, natječaj je objavljen istovremeno u Novom listu i u Narodnim novinama na dan 25. svibnja 2016. godine. Tekstom natječaja, a u skladu s člankom 27. Statuta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeke bilo je propisano da su uvjeti koje kandidati moraju ispunjavati sljedeći:

- završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij društvenog, humanističkog ili umjetničkog smjera, kao i stečena visoka stručna sprema s područja društvenih ili humanističkih znanosti ili umjetničkog područja sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju,
- najmanje 10 godina radnog iskustva u području kulture,
- afirmiranost i organizacijsko iskustvo na području izvedbenih umjetnosti,
- znanje jednog svjetskog stranog jezika.

U skladu s člankom 28. Statuta HNK Ivana pl. Zajca Rijeke, u natječaju su bili navedeni dokazi koje su kandidati bili dužni dostaviti:

- životopis,
- dokaz o završenom studiju, odnosno stručnoj spremi (diploma u izvorniku ili ovjerena preslika),

- dokaz o radnom iskustvu u području kulture, (potvrde poslodavca, preslike ugovora o radu, ugovora o djelu/autorskom djelu ili drugi odgovarajući dokaz kojim se dokazuje najmanje 10 godina rada u području kulture),

- dokaz o poznavanju jednog svjetskog jezika, (preslika indeksa, potvrda, certifikat i sl. uz usmenu provjeru po potrebi).

Uz prijavu kandidati su bili obvezni podnijeti i četverogodišnji program rada Kazališta koji obvezno sadrži financijski i kadrovski plan ostvarenja predloženog programa.

U predviđenom roku za primanje prijava koji je počeo teći dana 25. svibnja 2016., a istekao danom 10. lipnja 2016. zaprimljene su pravodobno dvije prijave, jedna glumice Ane Vilenice, a druga dramaturga, teatrologa i sveučilišnog profesora dr. sc. Marina Blaževića.

Kazališno vijeće je na sjednici održanoj 17. lipnja 2016. godine nastavljenoj i zaključenoj dana 29. lipnja 2016. godine razmatralo dvije pristigle molbe na natječaj za intendanta/intendanticu Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka. Temeljem diskusije o životopisima i programima kandidata Vijeće se usuglasilo oko sljedećih zaključaka:

1. Dvije prijave, glumice Ane Vilenice i dramaturga, teatrologa i sveučilišnog profesora dr. sc. Marina Blaževića, na Natječaj stigle su pravodobno,

2. Kandidati su uz prijave i četverogodišnji program rada priložili i životopise, dokaze o završenim studijima, poznavanju jednog stranog jezika, te je zaključeno da su oba kandidata dostavila potrebnu dokumentaciju i dokaze tražene po Natječaju.

3. Kandidatkinja Ana Vilenica priložila je dokumentaciju (potvrde poslodavaca, preslike, ugovora o radu, ugovora o djelu/autorskom djelu i druge) koja ne upućuju na zaključak da ima 10 godina radnog iskustva u cjelini dokumentiranog dokazima o formalnom angažmanu.

4. Kandidat dr. sc. Marin Blažević priložio je dokaze o radnom iskustvu koje, osim zasnovanog radnog odnosa neprekidno od 1997. godine na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, uključuje i drugo radno iskustvo u kulturi (ravnatelj Opere Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca, ravnatelj projekata, dramaturg, redatelj, urednik i dr.). Time je dokazao da nedvosmisleno ispunjava uvjet od 10 godina radnog iskustva.

5. Međutim, prijave oba kandidata uzete su u razmatranje jer je natječajni uvjet kojim se traži 10 godina radnog iskustva neodređen na način da nema jednoznačne interpretacije što čini radno iskustvo, koje se kao pojam razlikuje od radnog staža i može podrazumijevati stvaralaštvo i djelovanje u kulturi u najširem smislu. U nedostatku jasne interpretacije oslonili smo se i na Pravilnik o postupku i uvjetima za priznavanje prava samostalnih umjetnika na uplatu doprinosa za mirovinsko i invalidsko te zdravstveno osiguranje iz sredstava proračuna Republike Hrvatske, članak 10. "Stručno povjerenstvo će razmatrati stvaralaštvo i djelovanje podnositelja zahtjeva posljednjih pet (5) godina").

6. Zaključeno je da oba kandidata ispunjavaju uvjete afirmiranosti na području izvedbenih umjetnosti, ali da kandidat dr. sc. Marin Blažević u daleko većoj mjeri ispunjava uvjet organizacijskog

iskustva u području izvedbenih umjetnosti, između ostalog i iskustvo ravnatelja i urednika u različitim institucijama u kulturi.

7. Prijedlog četverogodišnjeg programa Ane Vilenice napisan je na dvadestjednoj stranici koji uključuje i prijedlog financijskog i kadrovske plana.

Prijedlog četverogodišnjeg programa dr. sc. Marina Blaževića pod naslovom «Riječki HNK – Lukobran različitosti», napisan je na 83 stranice (10 poglavlja) i uključuje financijski plan, kadrovski plan, plan obnove i održavanja infrastrukture i tehničke opreme te životopise suradnika.

Zaključeno je da je prijedlog četverogodišnjeg programa rada Kazališta kandidata dr. sc. Marina Blaževića daleko strukturalno razrađeniji na način da referira na različite segmente rada Kazališta koje vrlo detaljno razrađuje, obrazlaže i dokumentira dokazujući izvrsno poznavanje svih elemenata rada Kazališta.

8. Razmatranjem sadržaja predloženih programa Hrvatske i Talijanske drame, Opere i Baleta, zaključeno je da su oba kandidata referirala na potrebu oslanjanja na tradiciju i uspjehe Kazališta, na značaj Kazališta za lokalnu i regionalnu zajednicu posebno u kontekstu Rijeke kao Europske prijestolnice kulture 2020, ali i na potrebu njegove internacionalizacije. Također, oba su kandidata istakla potrebu aktivnosti vezanih uz privlačenje i edukaciju publike, proširenje djelatnosti kroz uključivanje programa za djecu i mlade te posebnih aktivnosti vezanih uz nastavak Riječkih ljetnih noći.

Program Ane Vilenice temelji se na uključivanju mladih i neafirmiranih umjetnika, otvorenost eksperimentu i neposrednom ulaženju Kazališta u svakodnevni život građana kroz intervencije u gradu. Program dr. sc. Marina Blaževića temelji se na gotovo svim ključnim konceptima suvremenog kazališta koje uvažava postignuća i kontinuitet, ali razvoj temelji na kontinuiranoj auto-refleksiji, razmjeni iskustava kroz intenzivnu internacionalizaciju, suradnju s drugim institucijama u domeni izvedbenih umjetnosti i kulturi, participaciji građana – suradnika – gledatelja, te posebno na konceptima različitosti, uključivosti i socijalne osjetljivosti. U programu dr. sc. Marina Blaževića, regionalnost i lokalnost programa osobito je istaknuta kroz usku i razrađenu povezanost s programom EPK 2020, prijedlogom održavanja tradicije Zajčevih dana, pokretanja KamovFesta i osnivanja Riječkog kazališta mladih «Janko Polić Kamov» te nizu drugih. Pored navedenog predložio je i niz inovacija (ZAJC LAB, EDU ZAJC i dr.), povezivanje programa sa značajnim obljetnicama svjetskih umjetnika, razrađen plan komunikacijske strategije, međunarodno natjecanje mladih opernih pjevača «Zinka Milanov» i niz koprodukcija sa značajnim inozemnim institucijama. Zaključeno je da prijedlog programa dr. sc. Marina Blaževića sadrži sadržajno razrađeni i koherentni koncept četverogodišnjih aktivnosti, elaborirane i utemeljene konkretne prijedloge. Pored navedenog, zaključeno je i da je daleko kvalitetniji od prijedloga Ane Vilenice.

9. Prijedlog programa izvedbi Hrvatske i Talijanske drame, Opere i Baleta, posebnih koncepata unutar svakog od navedenih segmenata Kazališta, izbor naslova i umjetnika (domaćih i gostujućih), izbor

ravnatelja i suradnika neusporedivo je razrađeniji, sadržajniji i kvalitetniji u prijedlogu programa kandidata dr. sc. Marina Blaževića. Kazališno vijeće je ocijenilo da je prijedlog kandidata dr. c. Marina Blaževića, čak i neovisno od komparacije s drugim predloženim programom Ane Vilenice, osobito kvalitetan, sadržajan, iznimno stručan, detaljan, realističan i izvediv u kontekstu postojećih i navedenih financijskih, kadrovskih i infrastrukturnih resursa. Istodobno radi se o vrlo ambicioznom programu koji ukazuje na veliko poznavanje izvedbenih umjetnosti, ali i samog ustroja i funkcioniranja Kazališta. Kandidat Marin Blažević posebno kvalitetno balansira između tradicionalnog i suvremenog, lokalnog i globalnog, domaćih i inozemnih autora, autorskog i klasičnog pristupa.

Na temelju navedenoga, Kazališno vijeće je sukladno članku 11. stavcima 7. i 8. Poslovnika o radu Kazališnog vijeća putem glasačkih listića pristupilo tajnom glasovanju o dva odvojena prijedloga odluke o imenovanju intendanta/intendantice Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka:

a) prijedlogu odluke da se za intendanticu Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje Ana Vilenica,

b) prijedlogu odluke da se za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje dr. sc. Marin Blažević.

Nakon obavljenog glasovanja predsjednik Kazališnog vijeća konstatirao je slijedeće rezultate:

a) glasovanju o prijedlogu odluke da se za intendanticu Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje Ana Vilenica pristupilo je svih pet članova Kazališnog vijeća, a nakon obavljenog glasovanja utvrđeno je da je na svih pet glasačkih listića bila zaokružena riječ "protiv".

b) glasovanju o prijedlogu odluke da se za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje dr. sc. Marin Blažević pristupilo je svih pet članova Kazališnog vijeća a nakon obavljenog glasovanja utvrđeno je da je na tri glasačka listića bila zaokružena riječ "za", na jednom glasačkom listiću riječ "protiv" a na jednom glasačkom listiću riječ "suzdržan".

Na temelju navedenih rezultata glasovanja pod b) Kazališno vijeće Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka većinom glasova "za" predložilo je Gradskom vijeću Grada Rijeke da se za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje dr. sc. Marin Blažević s početkom obavljanja dužnosti intendanta s danom 1. rujna 2016. godine.

Slijedom naprijed navedenog odlučeno je kao u izreci ove odluke.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset dana od dostave ove Odluke.

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE
Ivana pl. Zajca
RIJEKA

I Z V O D I Z
Z A P I S N I K A
s devete sjednice

**Kazališnog vijeća Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca
Rijeka**

Sjednica je održana dana 17.lipnja 2016. od 9:00h do 11:03h i 29.06.2016. od 9:10h do 11:40h godine u službenim prostorijama Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka u Uljarskoj ulici br. 1/I

PRISUTNI:

Miroslav Lang, pravnik,
Nenad Šegvić predsjednik Kazališnog vijeća,
Snježana Samaržija Prijić, članica Kazališnog vijeća
Danijel Trinajstić, član Kazališnog vijeća
Boris Blidar član Kazališnog vijeća,
Saša Matovina, član Kazališnog vijeća

Za današnju sjednicu predsjednik KV predlaže slijedeći

D n e v n i r e d:

1. USVAJANJE ZAPISNIKA S OSME SJEDNICE KAZALIŠNOG VIJEĆA
2. PREGLED PONUDA PRISPJELIH PO RASPISANOM NATJEČAJU ZA IMENOVANJE INTENDANTA/INTENDANTICE HNK IVANA pl. ZAJCA
3. PITANJA I PRIJEDLOZI

Članovi Kazališnog vijeća nisu imali primjedbi ili nadopuna na predloženi dnevni red koji je jednoglasno prihvaćen.

Točke 1. i 3. dnevnog reda izostavljene kao nepotrebne.

2. PREGLED PONUDA PRISPJELIH PO RASPISANOM NATJEČAJU ZA IMENOVANJE INTENDANTA/INTENDANTICE HNK IVANA pl. ZAJCA

Uvodno je pravnik Kazališta obavjestio članove K.V. da je natječaj za imenovanje intendanta/intendantice HNK Ivana pl. Zajca bio objavljen istovremeno na dan 25.05.2016. u Novom listu i Narodnim novinama. Natječaj je bio otvoren 15 dana, odnosno do zaključno 10.06.2016. U tom roku zaprimljene su dvije ponude. Jedna od njih je zaprimljena na urudžbeni zapisnik, a druga je stigla poštanskom pošiljkom na kojoj je vidljiv poštanski pečat s datumom 10.06.2016.

Obje prijave su neotvorene dostavljene članovima Kazališnog vijeća na današnjoj sjednici. Predsjednik K.V. predlaže da se pristupi otvaranju ponuda.

Nakon otvaranja ponude Ane Vilenice, ista se čita u cijelosti sa svim priložima. Članovi K.V. konstatiraju da je prijava dostavljena u roku i da prijava sadrži sve potrebne priloge tražene po natječaju. Nakon toga, pristupa se otvaranju druge ponude koju je dostavio dr. sc. Marin Blažević. Članovi K.V. utvrdili su da je ponuda predana u roku kao i da sadrži sve potrebne priloge tražene po natječaju. Zbog obima prijave Marina Blaževića, članovi K.V. jednoglasno su zaključili da se današnja sjednica prekine i nastavi dana 29.06.2016. u 9:00h.

Na nastavku sjednice pročitat će se prijava i svi prilozi koje je dostavio dr. sc. Marin Blažević, obaviti usporedba obje prijave a naročito četverogodišnjih programa rada koje su dostavili kandidati i nakon toga donijeti prijedlog Odluke o imenovanju intendanta/intendantice.

Kazališno vijeće je na sjednicama 17.06.2016. i 29.06.2016. godine razmatralo dvije pristigle molbe na Natječaj za imenovanje intendanta/intendantice Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka. Temeljem rasprave o životopisima, programima kandidata i drugoj priloženoj dokumentaciji, Vijeće se usuglasilo oko sljedećih zaključaka:

1. Dvije prijave, glumice Ane Vilenica i dramaturga, teatrologa i sveučilišnog profesora dr. sc. Marina Blaževića, na Natječaj stigle su pravodobno,

2. Kandidati su uz prijave i četverogodišnji program rada priložili i životopise, dokaze o završenim studijima, poznavanju jednog stranog jezika, te je zaključeno da su oba kandidata dostavila potrebnu dokumentaciju i dokaze tražene po Natječaju.

3. Kandidatkinja Ana Vilenica priložila je dokumentaciju (potvrde poslodavaca, preslike, ugovora o radu, ugovora o djelu/autorskom djelu i druge) koja ne upućuju na zaključak da ima 10 godina radnog iskustva u cjelini dokumentiranog dokazima o formalnom angažmanu.

4. Kandidat dr. sc. Marin Blažević priložio je dokaze o radnom iskustvu koje, osim zasnovanog radnog odnosa neprekidno od 1997. godine na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, uključuje i drugo radno iskustvo u kulturi (ravnatelj Opere Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca, ravnatelj projekata, dramaturg, redatelj, urednik i dr.). Time je dokazao da nedvosmisleno ispunjava uvjet od 10 godina radnog iskustva.

5. Međutim, prijave oba kandidata uzete su u razmatranje jer je natječajni uvjet kojim se traži 10 godina radnog iskustva neodređen na način da nema jednoznačne interpretacije što čini radno iskustvo, koje se kao pojam razlikuje od radnog staža i može podrazumijevati stvaralaštvo i djelovanje u kulturi u najširem smislu. U nedostatku jasne interpretacije oslonili smo se i na Pravilnik o postupku i uvjetima za priznavanje prava samostalnih umjetnika na uplatu doprinosa za mirovinsko i invalidsko te zdravstveno osiguranje iz sredstava proračuna Republike Hrvatske, članak 10. "Stručno povjerenstvo će

razmatrati stvaralaštvo i djelovanje podnositelja zahtjeva posljednjih pet (5) godina").

6. Zaključeno je da oba kandidata ispunjavaju uvjete afirmiranosti na području izvedbenih umjetnosti, ali da kandidat dr. sc. Marin Blažević u daleko većoj mjeri ispunjava uvjet organizacijskog iskustva u području izvedbenih umjetnosti, između ostalog i iskustvo ravnatelja i urednika u različitim institucijama u kulturi.

7. Prijedlog četverogodišnjeg programa Ane Vilenice napisan je na dvadestjednoj stranici koji uključuje i prijedlog financijskog i kadrovske plana.

Prijedlog četverogodišnjeg programa dr. sc. Marina Blaževića pod naslovom «Riječki HNK – Lukobran različitosti», napisan je na 83 stranice (10 poglavlja) i uključuje financijski plan, kadrovski plan, plan obnove i održavanja infrastrukture i tehničke opreme te životopise suradnika.

Zaključeno je da je prijedlog četverogodišnjeg programa rada Kazališta kandidata dr. sc. Marina Blaževića daleko strukturalno razrađeniji na način da referira na različite segmente rada Kazališta koje vrlo detaljno razrađuje, obrazlaže i dokumentira dokazujući izvrsno poznavanje svih elemenata rada Kazališta.

8. Razmatranjem sadržaja predloženih programa Hrvatske i Talijanske drame, Opere i Baleta, zaključeno je da su oba kandidata referirala na potrebu oslanjanja na tradiciju i uspjehe Kazališta, na značaj Kazališta za lokalnu i regionalnu zajednicu posebno u kontekstu Rijeke kao Europske prijestolnice kulture 2020, ali i na potrebu njegove internacionalizacije. Također, oba su kandidata istakla potrebu aktivnosti vezanih uz privlačenje i edukaciju publike, proširenje djelatnosti kroz uključivanje programa za djecu i mlade te posebnih aktivnosti vezanih uz nastavak Riječkih ljetnih noći.

Program Ane Vilenice temelji se na uključivanju mladih i neafirmiranih umjetnika, otvorenost eksperimentu i neposrednom ulaženju Kazališta u svakodnevni život građana kroz intervencije u gradu. Program dr. sc. Marina Blaževića temelji se na gotovo svim ključnim konceptima suvremenog kazališta koje uvažava postignuća i kontinuitet, ali razvoj temelji na kontinuiranoj auto-refleksiji, razmjeni iskustava kroz intenzivnu internacionalizaciju, suradnju s drugim institucijama u domeni izvedbenih umjetnosti i kulturi, participaciji građana – suradnika – gledatelja, te posebno na konceptima različitosti, uključivosti i socijalne osjetljivosti. U programu dr. sc. Marina Blaževića, regionalnost i lokalnost programa osobito je istaknuta kroz usku i razrađenu povezanost s programom EPK 2020, prijedlogom održavanja tradicije Zajčevih dana, pokretanja KamovFesta i osnivanja Riječkog kazališta mladih «Janko Polić Kamov» te nizu drugih. Pored navedenog predložio je i niz inovacija (ZAJC LAB, EDU ZAJC i dr.), povezivanje programa sa značajnim obljetnicama svjetskih umjetnika, razrađen plan komunikacijske strategije, međunarodno natjecanje mladih opernih pjevača «Zinka Milanov» i niz koprodukcija sa značajnim inozemnim institucijama. Zaključeno je da prijedlog programa dr. sc. Marina Blaževića sadrži sadržajno razrađeni i koherentni koncept četverogodišnjih aktivnosti, elaborirane i utemeljene konkretne

prijedloge. Pored navedenog, zaključeno je i da je daleko kvalitetniji od prijedloga Ane Vilenice.

9. Prijedlog programa izvedbi Hrvatske i Talijanske drame, Opere i Baleta, posebnih koncepata unutar svakog od navedenih segmenata Kazališta, izbor naslova i umjetnika (domaćih i gostujućih), izbor ravnatelja i suradnika neusporedivo je razrađeniji, sadržajniji i kvalitetniji u prijedlogu programa kandidata dr. sc. Marina Blaževića. Kazališno vijeće je ocijenilo da je prijedlog kandidata dr. c. Marina Blaževića, čak i neovisno od komparacije s drugim predloženim programom Ane Vilenice, osobito kvalitetan, sadržajan, iznimno stručan, detaljan, realističan i izvediv u kontekstu postojećih i navedenih financijskih, kadrovskih i infrastrukturnih resursa. Istodobno radi se o vrlo ambicioznom programu koji ukazuje na veliko poznavanje izvedbenih umjetnosti, ali i samog ustroja i funkcioniranja Kazališta. Kandidat Marin Blažević posebno kvalitetno balansira između tradicionalnog i suvremenog, lokalnog i globalnog, domaćih i inozemnih autora, autorskog i klasičnog pristupa.

Na temelju navedenoga, Kazališno vijeće je sukladno članku 11. stavcima 7. i 8. Poslovnika o radu Kazališnog vijeća putem glasačkih listića pristupilo tajnom glasovanju o dva odvojena prijedloga odluke o imenovanju intendanta/intendantice Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka:

a) prijedlogu odluke da se za intendanticu Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje Ana Vilenica,

b) prijedlogu odluke da se za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje dr. sc. Marin Blažević. Nakon obavljenog glasovanja predsjednik Kazališnog vijeća konstatirao je slijedeće rezultate:

a) glasovanju o prijedlogu odluke da se za intendanticu Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje Ana Vilenica pristupilo je svih pet članova Kazališnog vijeća, a nakon obavljenog glasovanja utvrđeno je da je na svih pet glasačkih listića bila zaokružena riječ "protiv".

b) glasovanju o prijedlogu odluke da se za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje dr. sc. Marin Blažević pristupilo je svih pet članova Kazališnog vijeća a nakon obavljenog glasovanja utvrđeno je da je na tri glasačka listića bila zaokružena riječ "za", na jednom glasačkom listiću riječ "protiv" a na jednom glasačkom listiću riječ "suzdržan".

Na temelju navedenih rezultata glasovanja pod b) Kazališno vijeće je donijelo

Odluku

Predlaže se Gradskom vijeću Grada Rijeka da se za intendanta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka imenuje dr. sc. Marin Blažević s početkom obavljanja dužnosti s danom 1. rujna 2016. godine.

Sukladno odredbi članka 25., stavka 3. Zakona o kazalištima ("Narodne novine" broj 71/06, 121/13 i 26/14) utvrđeni Prijedlog odluke o imenovanju intendanta dr. sc. Marina

Blaževića prosljeđuje se Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje.

Za izvjestitelja na sjednici Gradskog vijeća određuje se Predsjednik Kazališnog vijeća Nenad Šegvić, a u slučaju njegove odsutnosti zamjenica predsjednika Kazališnog vijeća dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija.

Predsjednik Kazališnog vijeća

Nenad Šegvić

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE
Ivana pl. Fajca
RIJEKA 0

Dr. sc. MARIN BLAŽEVIĆ
Ulica Stanka Andrijevića 28
10000 Zagreb, Hrvatska
tel. 098 782 417

10.06.2016./15,25

KAZALIŠNO VIJEĆE
Hrvatskog narodnog kazališta
Ivana pl. Zajca Rijeka

51000 RIJEKA, Uljarska 1/I

Temeljem Natječaja za imenovanje intendanta/intendantice Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka koji je objavljen u Novom listu u broju od 25. svibnja 2016. godine, u roku u kojem je natječaj otvoren, dana 10. lipnja 2016. godine podnosim

P R I J A V U
za intendanta
Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka

Sukladno objavljenom Natječaju uz ovu prijavu podnosim četverogodišnji program rada Kazališta koji sadrži financijski i kadrovski plan ostvarenja predloženog programa.

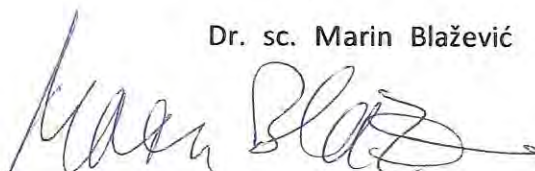
Uz prijavu također prilažem:

1. životopis,
2. dokaz o završenom dodiplomskom i poslijediplomskom studiju i stečenoj visokoj stručnoj spremi, (diplome priložene u kopijama i izvorniku),
3. dokaze o radnom iskustvu u području kulture od najmanje 10 godina (Potvrda o stalnom i kontinuiranom zaposlenju na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu od 31. 10. 1997. godine, primjeri Ugovora o autorskom radu te Ugovora o djelu za razdoblje do 2007. godine; dokazi o umjetničkom, uredničkom i autorskom radnom iskustvu u području kulture odnosno kazališne umjetnosti do 2007. godine: časopisi, knjige, programske knjižice predstava),
4. dokaz o poznavanju svjetskih jezika, i to engleskog, talijanskog i njemačkog jezika (preslike uvjerenja/potvrda o položenim tečajevima, preslike indeksa).

S poštovanjem,

U Rijeci, 10. lipnja 2016.

Dr. sc. Marin Blažević

Marin Blažević:

Pravci djelovanja Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u razdoblju od rujna 2016. do rujna 2020. godine

RIJEČKI HNK – LUKOBRAN RAZLIČITOSTI

U onoj mjeri u kojoj kazalište prima u sebe žive i postojeće društvene elemente, u toj ih istoj mjeri ono i razvija, produbljuje i širi. Kazalište svake večeri iz bezoblična skupa slučajno okupljenih pojedinaca stvara živu, organiziranu zajednicu, koja je oživjela kao kolektiv, probudila svoje zaspale društvene porive u skupnoj idealnoj dramskoj akciji što povezuje i ujedinjuje glumce i publiku, autora i slušatelje, ideju i njezine žive nositelje. Ne imati kazalište znači biti prazna, nesvjesna gomila; imati loše kazalište ukazuje na duboku krizu i bolest društva u njegovim temeljima.

Branko Gavella: «Kazalište i javnost», 1930. (Teorija glume, Zagreb 2005.)

SADRŽAJ

0. EPK i HNK – LUKA I LUKOBRAN RAZLIČITOSTI – str. 3

I. KONTINUITET, REALITET, DISKONTINUITET – str. 6

II. HRVATSKA DRAMA – str. 15

III. DRAMMA ITALIANO / TALIJANSKA DRAMA – str. 28/38

IV. BALET – str. 48

V. OPERA - str. 56

VI. KADROVSKI PLAN OSTVARENJA PREDLOŽENOG PROGRAMA – str. 68

VII. FINANCIJSKI PLAN OSTVARENJA PREDLOŽENOG PROGRAMA – str. 70

**VIII. INVESTICIJE: OBNOVA I ODRŽAVANJE INFRASTRUKTURE I TEHNIČKE OPREME –
str. 73**

IX. ŽIVOTOPISI SURADNIKA – str. 78

X. ŽIVOTOPIS: DR. SC. MARIN BLAŽEVIĆ – str. 84

0. EPK i HNK – LUKA I LUKOBRAN RAZLIČITOSTI

Nema nikakve dvojbe da će sljedeće četverogodišnje razdoblje djelovanja HNK Ivana pl. Zajca obilježiti aktivnosti, projekti i procesi usmjereni prema godini 2020. Novi intendantski mandat traje do samog finala programa Rijeke – Europske prijestolnice kulture, do rujna 2020. Uostalom, tranzicija u umjetničkom i poslovnom vodstvu najveće ustanove u kulturi Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije, ali i čitave sjeverno-jadranske regije, te jedne od najvećih ustanova u kulturi u državnim okvirima, potaknuta je zbog profesionalne odgovornosti, strategije razvoja i umjetničke vizije bez kojih bi nemoguće bilo provesti projekt takva opsega, produkcijske kompleksnosti i dubinskog transformacijskog potencijala kakav bi EPK projekt morao biti i kakvim ga shvaćaju svi njegovi ključni dionici u Gradu Rijeci. Kao jedan od članova Radne grupe za izradu koncepta kandidature, dakle kao suradnik u inicijalnoj fazi kreiranja projekta Rijeka – EPK 2020, tijekom koje su osmišljene tema «luka različitosti» i njezine kontekstualne, upravo riječke korelacije: «voda», «rad» i «migracije», uzeo bih si za pravo da svoj prijedlog četverogodišnjeg djelovanja riječkog Kazališta predstavim pod naslovom «Lukobran različitosti».

Iz moje profesionalne biografije razvidno je da sam od prvih dana – u svim svojim različitim ulogama, kao kritičar, dramaturg, znanstvenik, profesor, kreativni producent, autor, urednik, inicijator projekata, voditelj i ravnatelj; u lokalnim ili internacionalnim okvirima – kazalište i uopće izvedbene umjetnosti shvaćao kao iskustvo i praksu u kojima je estetsko nerazdvojivo od etičkog, društveno od kritičkog, umjetničko od političnog (ne i političkog!); u kojima je ideja nerazdvojiva od geste, odgovornost od akcije, a doživljaj od – znanja. Odluku da Kazališnome i Gradskom vijeću predložim svoj intendantski program donio sam prije svega zbog Rijeke, riječke publike i onih koji danas misle i vode kulturu Grada u kojem sam rođen. Naravno da u Rijeci ne živimo naivno, u iluziji društvene idile bez ozbiljnih tenzija, problema i sukoba. No, bez dvojbi i usprkos svemu, Rijeka se napreže prema višku a ne manjku slobode mišljenja i stvaranja. Rijeka danas predstavlja i predvodi onakvu Hrvatsku kakva bi suvremena liberalna, kulturna i socijalna država morala neprestano pokušavati biti. Naglašavam – pokušavati, jer ne mislim da je Rijeka ondje već stigla. Rijeka međutim postiže više, a u kulturi značajno više, od drugih gradova i regija u Hrvatskoj. Već tri desetljeća riječkog otpora hrvatskome nacionalizmu, centralizmu i konzervativizmu, a danas i njihovim ekstremnim deformacijama u revizionizam pa i neo-fašizam, zasigurno je bilo bitno u odluci da «Europa» upravo Rijeci dodijeli titulu jedne od svojih prijestolnica kulture. U toj ironičnoj inverziji – da grad koji se percipira kao najmanje «hrvatski» sada postaje najviše «europski» – vidim priliku za još jedan obrat: možda bismo mi u Rijeci trebali preoteti pravo na «hrvatsko» koje si pripisuju državni i razni marginalni mediji, ekstremno i umjereno desni politički establišment te njihov sljedbenici. Rijeka, naime,

postaje Europska prijestolnica kulture baš zato što je već postala Hrvatska prijestolnica kulture, ali one kulture koja Hrvatsku može učiniti drugačijom od države kakva postaje – države iz koje se emigrira.

Kad sam prije dvije godine, u ulozi dramaturga–suradnika, s Oliverom Frljićem kao kandidatom za intendanta predlagao program naslovljen «Novo, odgovorno, različito: Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca», jedna od naših ideja vodilja bila je da se riječki HNK ne može «odnositi pasivno spram svojeg okruženja». Najavili smo i vodili «kazalište koje svoje razloge prepoznaje u svome društvenom okolišu, njime prožeto i njemu kritički supostavljeno; kazalište koje se uporno preispituje kao ishodište i stjecište ideja i strasti; kazalište koje pro-izvodi odgovorno i odgovara izravno; kazalište kao prostor slobode, razlike i emancipacije; kazalište koje odbija ustuknuti i ne boji se pogriješiti, ako će i tako uspjeti zakočiti mehanizme održavanja institucionalne i repertoarne rutiniranosti.» Drugim riječima, naš stav je bio da kazalište ne može ostati, pa ni ono sa statusom «nacionalnog», neutralno spram društvenih procesa i pojava. U povijesnoj perspektivi shvaćanja i izvedbe društvene uloge kazališta, teško je povjerovati da zauzimanje određene svjetonazorske pozicije i kritički nastrojene političnosti može izazvati «kontroverze» onih razmjera kakve je izazivalo naše dvogodišnje djelovanje. Povijesno naime gledano, kazalište gotovo nikada, osim kada je zagovaralo apsolutnost estetske funkcije, nije bilo – apolitično, odnosno izolirano od kompleksa društvenih i političkih odnosa u koje je zapleteno već zbog svojeg, da parafraziram Gavellu, «kolektivnog karaktera». Naravno da postoje struje koje bi usmjerile djelovanje riječkog HNK prema suprotnoj strani ideološkog spektra, a ne čudi ni uzbuna zastupnika neutralnog stava, pa time i one uglavnom dekorativne funkcije kazališta, uvijek bliske njegovoj smrti. Nasuprot njima, u vremenu zaborava (kazališne) povijesti upozorili smo na obavezu odgovornosti kazališta, napose onog «narodnog», prema zajednici u kojoj djeluje, kao i da ta odgovornost ne podrazumijeva puko odražavanje zbilje nego prije svega kritičku refleksiju. Naš stav je, u tom smislu, uvijek bio kritički, političan, a ne, ponavljam, jednostavno politički.

U protekle dvije godine, riječki HNK tako se napokon približio onim snagama i idejama, pojedincima, organizacijama i institucijama koje su Rijeku već učinile «lukom različitosti» (MMSU, ArtKino, Međunarodni festival malih scena, HKD Teatar, Drugo more i ZOOM festival, i drugi). U razdoblju pred nama, valjat će tu riječku «luku» znati i obraniti. Zato – «lukobran». Lukobran liberalnog, pluralnog, svjetovnog i progresivnog društva – nasuprot autoritarnim politikama i kampanjama koje guše nezavisnu i neprofitnu medijsku i kulturnu scenu suprotnog ideološkog horizonta, a kulturi uopće određuju isključivo nacionalno-reprezentativnu funkciju; koje pokušavaju provesti klerikalizaciju humanističkog visokoškolskog obrazovanja, a posljedično i postupno obrazovanja uopće; koje udaraju na manjinska i ženska prava, napose ona reproduktivna. A, kao što znamo – «human rights are women's rights and women's rights are human rights»!

Naravno da će HNK Ivana pl. Zajca sudjelovati u programu Europske prijestolnice kulture i da će sve četiri godine novog intendantskog mandata biti usmjerene prema stvaranju i

razvijanju pretpostavki da Kazalište u tome programu odigra jednu od ključnih uloga. Tim smo putem već značajno odmakli. Internacionalizacija i osuvremenjivanje repertoara, integracija u širu društvenu zajednicu; revizija poslovanja u rasponu od financija, preko marketinga i komunikacijskih strategija do unutarnje organizacije i produkcije; modernizacija tehničke opremljenosti, generacijska obnova umjetničkih ansambala – sve to su procesi već u tijeku. No uloga društveno odgovornog kazališta nadilazi njegovu umjetničku produkciju, internacionalnu umreženost, organizacijsku efikasnost i financijsku konsolidiranost. Izazov budućnosti, pa i opstanka kazališta u svijetu novih medija i tehnologija, kao i u prvoj polovici dvadesetog stoljeća u odnosu na film, ostala je – unatoč dekoru spektakla i reprezentacijama fiktivnih identiteta – tvrdokorna neposrednost i aktualnost glasa i geste umjetnika izvedbe, od glumaca, preko pjevača i plesača, do glazbenika u orkestru. Premda egzaltaciju «prezentnosti» i «životnosti» kazališta recentne studije izvedbe (*performance studies*) uglavnom odbacuju kao relikte teorijskih i poetičkih romantizama, umjetničke izvedbene prakse, a među njima napose kazalište, teško da će odoljeti Gavellinoj poruci objavljenoj u čuvenom manifestu «Putevi ka novom teatru» (vidi u *Teorija glume*, Zagreb 2005.):

Baš zato dakle jer je teatar umetnička forma, koja je tako čvrsto, tako organski vezana za naše najvitalnije funkcije, mora on sam iz sebe, iz toga svoga primarnog karaktera da nađe mogućnost aktivnog delovanja na mase. On ne sme da ostane pusta igra, poprište za virtuozne režiserske konstrukcije ili neko luksuzno serviranje nehranjivih, slabokrvnih, literatskih produkata.

Upravo ta «aktivnosti», pa posljedično i latentni «aktivizam» kazališta, razlogom je njezine/njegove naročite izloženosti društvenim okolnostima i interesima, političkim pritiscima i igrama, pa stoga i pretpostavka njezine/njegove uloge i snage – lukobrana. Riječ je naposljetku, kao i uvijek, o uvjerenju, o odluci i o znanju – kakvu luku branimo, kako, i zašto.

Pravci djelovanja i prijedlog programa koji slijede govore upravo o uvjerenju, o odlukama i o znanju. Samo tako se, smatram, može misliti, postati i braniti «luka različitosti», bila ona pritom «prijestolnica» ili ne. Sve drugo je – produkcija.

I. KONTINUITET, REALITET, DISKONTINUITET

Premda je u dijelu javnosti, pa i one stručne, o desno-političkoj da ne govorimo, prevladavala percepcija programa riječkog HNK kao Kazališta definirane političke platforme; percepcija, štoviše, da se u «Zajcu» ne radi ni na čemu drugome do li degradaciji umjetnosti i redukciji jednog «nacionalnog kazališta» na «autorske projekte» i «performanse», ili, još gore, na «uličnu akciju», dakle običnu «provokaciju», rezultati dvogodišnje revizije koncepta, modela i djelovanja «hrvatskog narodnog kazališta» lako podupiru drugačiju tezu. Tranzicija je uvijek pravo vrijeme za – rekapitulaciju.

Svojim cjelokupnim repertarom i kreativno-produkcijskim pogonom, suradničkim menadžmentom, obnovom infrastrukture i tehničke opreme; pozivanjem na kritičku (auto)refleksije i raspravu kazališnih, društvenih i političkih problema; generacijskom obnovom (na pozornici i u gledalištu), edukativnim uključivanjem gledatelja u produkcijske procese, programima socijalne osjetljivosti – riječki HNK tražio je odgovore na strateško pitanje s kojim se prije dvije godine krenulo u njegovu obnovu: «Mogu li i moraju li ideja, naslijeđena iz 19. stoljeća, te produkcijski protokoli i organizacijska struktura nacionalnog kazališta opstati u kulturnim, društvenim, tehnološkim, ekonomskim i političkim okolnostima našeg vremena?» Naredno četverogodišnje razdoblje uspostaviti će kontinuitet sa strategijama proizašlim iz inicijalnog pitanja, premda će nas realiteti, ne samo oni u domeni poslovanja, ponekad navoditi na taktike i rješenja koja nalikuju diskontinuitetu.

Ne smetnimo pritom s uma da su protekle dvije godine okupirale sve raspoložive ljudske resurse Kazališta u naporima da se revitalizira i potom održi redoviti program, pa usto i smanji enorman naslijeđeni dug, koji je riječko Kazalište doveo do ruba opstanka, te pokrene procese temeljite sanacije poslovanja već i prije nego što je na adresu Kazališta stiglo nepovoljno mišljenje Državne revizije za 2013. godinu, jedino negativno od preko 60 obrađenih ustanova u kulturi. U tom pogledu sljedeći intendantski mandat započet će s neusporedivo zdravijim financijskim stanjem i urednijim poslovanjem te jasnim pokazateljima oporavka.*

---

* 3458 pretplatnika u sezoni 2015/16. u odnosu na 3372 pretplatnika u sezoni 2013/14. Premijerno je u 2015. godine izvedeno 23 naslova i 30 koncerata, što je drastičan porast u odnosu na 13 premijernih naslova i 23 koncerta u 2013. godini. Porast od 30% posjetitelja kazališta u 2015. u odnosu na 2013. godinu. Čak 104451 gledatelja pratilo je programe HNK Ivana pl. Zajca u 2015. godini, što čini: 73389 posjetitelja predstava HNK, HNK na gostovanjima 10390 posjetitelja, Riječke ljetne noći – 7352 posjetitelja te Kazalište u zajednici (okrugli stolovi, prezentacije, performansi, diplomirani gledatelj...) 13.320 posjetitelja.

INTERNACIONALIZACIJA NACIONALNOG KAZALIŠTA

Zahvaljujući koprodukcijskoj suradnji s inozemnim kazalištima, umjetničkim skupinama i organizacijama, te gostovanjima naših predstava na međunarodnim festivalima, riječko *nacionalno* uspjeli smo transformirati iz lokalnog u doista *inter-nacionalno* kazalište. Na ovom mjestu navest ću samo tri, a kasnije i niz drugih primjera internacionalizacije HNK Ivana pl. Zajca, riječkog «narodnog kazališta» za koje je EPK program zapravo već i započeo.

Tijekom protekle dvije godine mnoge svoje premijere Talijanska drama realizirala je u koprodukciji s uglednim kazalištima iz Italije i Slovenije te postala nezaobilazan kulturni čimbenik na talijanskom govornom području (Gledališće Koper, La Contrada Trieste, Il Rossetti Trieste, Teatro Verdi Milano). Zatim, 29. Lipnja 2016. na jednom od najznačajnijih festivala izvedbenih umjetnosti u svijetu premijerno je izvedena predstava nastala u koprodukciji HNK Ivana pl. Zajca, Festivala Wiener Festwochen, Hebbel am Uffer kazališta u Berlinu, Slovenskog mladinskog gledališća i drugih partnera iz Europe: *Vaše nasilje i naše nasilje*, u režiji Olivera Frlića. U narednih pet mjeseci ta će predstava gostovati u kazalištima i na kazališnim festivalima diljem Europe. Opera riječkog HNK angažirana je za snimanje čak pet CD-a za diskografske brandove: CPO (Classic Produktion Osnabrück) i Universal Music Group: od lipnja 2016. do rujna 2017. Orkestar Opere HNK u Rijeci snimit će kompletne opere: *Ero s onoga svijeta* (Jakov Gotovac), *Il Ritorno del Marinaio* (Franz von Suppe), *Faust* (Charles Gounod), *Mefistofele* (Arrigo Boito), te Koncert za violinu i orkestar i 3. koncert za klavir i orkestar Borisa Papandopula.

Tim putem namjeravamo i nastaviti, s time da će u sljedećem razdoblju još veća pažnja biti posvećena koprodukcijama s inozemnim partnerima u glazbenom i glazbeno-scenskom dijelu programa. Dosad smo, u mjeri neusporedivoj s prethodnim sezonama, internacionalizirali listu suradnika, potpisali sporazum o suradnji s Panonskom filharmonijom iz Pečuha te u riječku Operu doveli maestra Villea Matvejeffa, danas jednog od najperspektivnijih dirigenata nove generacije u Europi, koji s našim Kazalištem surađuje kao glavni gost-dirigent i muzički savjetnik. Maestro Matvejeff spreman je nastaviti suradnju i tijekom naredne, najmanje, dvije godine. U sljedećoj fazi koncentrirat ćemo se na međunarodne operne koprodukcije i suradnju sa srodnim opernim kućama i orkestrima u Europi i svijetu.

Premda je, dakle, već učinjen značajan iskorak u pravcu internacionalizacije programa i suradnji riječkog HNK, tek predstoji inicirati, kreirati i provesti projekte koji će privući sredstva iz međunarodnih, a napose europskih fondova. Ponavljam, protekle dvije godine okupirale su sve raspoložive ljudske resurse Kazališta u naporima da se ne samo revitalizira i održi redoviti program, a javnost, napose lokalnu, senzibilizira za kazalište kao relevantnu društveno-kritičku praksu, nego i da se smanji enorman naslijeđeni dug koji je riječko Kazalište doveo do ruba opstanka, te pokrene procese temeljite sanacije poslovanja nakon negativnog nalaza Državne revizije za 2013. godinu. Sljedeći intendantski mandat započet će stoga s neusporedivo zdravijim financijskim stanjem i urednijim poslovanjem, pa će i nova uprava moći posvetiti veću pažnju projektima suradnje s inozemnim partnerima koji mogu konkurirati za sredstva iz programa "Kreativna Europa" u sljedećim ciklusima. U slučaju prihvaćanja moje kandidature,

već do kraja rujna predat ćemo aplikaciju za projekt *reCallas* na kojem radimo u suradnji sa švedskim partnerima udruženim u eksperimentalni program *Opera Mecatronica* (<http://www.operamecatronica.com>). Umjetničke ideje, njihova društvena i kulturna relevantnost i inventivnost te međunarodna umreženost preduvjeti su uspješnih aplikacija za «grantove» europskih i drugih fondova u sferi kulturne djelatnosti.

KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE: OD INFORMACIJE DO KREACIJE INTERESA

HNK Ivan pl. Zajca u protekle je dvije godine postao, a u naredne četiri namjerava i ostati nezaobilazna tema u životu Rijeke, Primorsko-goranske županije i Hrvatske. Umjetnička relevantnost i kritički naboj našeg programa – od inovativnih opernih režija i riječkih praizvedbi vrhunaca klasično-glazbene literature, preko muzičkih komedija Talijanske drame i neoklasičnih baleta Lea Mujića, do *Trilogije o hrvatskom fašizmu* u izvedbi ansambla Hrvatske drame i konceptualnih intervencija u gradske vizure (pročelje riječkog Kazališta) – doveli su HNK Ivana Zajca u fokus javnosti, osigurali kontinuiranu prisutnost u tiskanim i elektronskim medijima te ispunili naša gledališta. Kazalište koje kritički misli zajednicu u kojoj djeluje neminovno postavlja izazov mišljenja onima koji zajednicu čine. Bez obzira na predznak stava koji pojedinci i skupine pritom formiraju, jasno je valjda barem da su naše strategije (ili – dramaturgije) komunikacije uspjele u svojoj primarnoj namjeri, naime upozorenju da kazalište još uvijek ima snagu, razlog i način, biti – bitno, dakle – živo. U nadolazećim sezonama preispitivat ćemo stoga naše komunikacijske strategije tek u pogledu njihove kompleksnosti i taktika, ne odustajući pritom od – rekao bi Brecht – *kritičkog gestusa*.

Prilikom preuzimanja uprave HNK u Rijeci zatekli smo zastario i nefunkcionalan sustav komuniciranja kazališnog programa, o umjetničkim ili bilo kojim drugim idejama i kreativnim promotivnim kampanjama da uopće ne govorimo. Promidžbene i marketinške aktivnosti svodile su se na informiranje, a ne i – jednako važno – kreiranje interesa za kazališni program i suradnju s kazalištem. Za početak, valjalo je vizualno i sadržajno osmisliti te aktivirati novu internetsku stranicu HNK Ivana pl. Zajca te dinamizirati komunikacijske aktivnosti putem društvenih mreža, prije svega Facebooka i Twittera, koji su postali ne samo informacijski kanali nego i forumi putem kojih se prezentiraju i provode različite promotivne akcije, raspravlja o programu te motivira gledatelje da posjete Kazalište. U sljedećoj fazi namjeravamo proširiti sadržaje na internetskoj stranici te ih konačno učiniti dostupnima i na engleskom i talijanskom jeziku. Sve veći broj inozemnih posjetitelja naših predstava i koncerata obvezuje i na tu, doista hitnu, investiciju. S projektom Rijeke kao Europske prijestolnice kulture na obzoru, jedan od najvećih izazova u poslovima promidžbe, marketinga i prodaje bit će internacionalizacija publike riječkog HNK. Jasno je da ćemo pritom intenzivirati i širiti već postojeću, premda relativno skromnu suradnju s turističkim agencijama i turističkim zajednicama Grada i Županije, a potencijalno tržište mogli bi razvijati i u suradnji s Klasterom zdravstvenog turizma Kvarnera.

MODELI I RAZINE SURADNJE: OD UMJETNIČKIH VIJEĆA DO GLEDATELJA-SURADNIKA

Iskustvo dramaturgije – bilo u umjetničkoj praksi, visokoškolskoj nastavi (na svim razinama, od dodiplomskih do doktorskih studija, u Hrvatskoj i inozemstvu), teorijskoj i znanstvenoj raspravi, ili kreativnoj produkciji – uvjerilo me da su suradnja i komunikacija, a ne direktiva i izolacija, presudne metode upravljanja kazališnom institucijom u cjelini ili pojedinim njezinim projektima. Organizacijski menadžment, naravno, podrazumijeva i koordinaciju unutar hijerarhije, i balansiranje autoritetom, i strogost u odlučivanju, no ono Gavellino skretanje pozornosti na «kolektivni karakter» kazališnog čina, u kojem jednakopravno su-djeluju ne samo glumci/pjevači/plesači, redatelji/koreografi/dramaturzi, nego i gledatelji, zapravo sugerira da je pretpostavka transformacije čina u kazališni događaj – suradnja, odnosno, Gavellinim pojmovnikom rečeno, «suigra».

Kao ravnatelj opere intenzivno sam surađivao s Umjetničkim vijećem orkestra koje je odmah početkom mandata Olivera Frljića, a na moju inicijativu, napokon formalno uspostavljeno prihvaćanjem prijedloga intendanta upućenog Kazališnome vijeću. Na tom tragu, namjeravam podržati osnivanje umjetničkih vijeća i drugih ansambala kao savjetodavnih tijela uključenih u procese razmatranja aktualnosti i budućnosti Kazališta, razmjenu mišljenja, iskustva i ideja o programu, kao i evaluaciju realiziranih projekata.

Već je u Frljićevom i mojem programu za «Novo, odgovorno, različito: Hrvatsko narodno kazalište u Rijeci» najavljeno da «novi HNK Ivana pl. Zajca publiku neće svoditi na pasivnog konzumenta gotovog kazališnog proizvoda, nego će raditi na njezinom integriranju u život kazališta, proširivanju pa i educiranju». Slijedom takva shvaćanja uloge gledatelj u kazališnom procesu, nastaviti ćemo organizirati tematske rasprave različitih formata povodom pojedinih predstava, prezentacije programa u školama, udrugama, na fakultetima, sastanke s gledateljima kao prilike da se putem izravne komunikacije upoznamo s njihovim razlozima dolaska (ili nedolaženja) u kazalište.

Početkom prve sezone pokrenuli smo program *Diplomirani gledatelj* za polaznike-gledatelje svih generacija (učenike, studente, radnike, umirovljenike) koji žele naučiti više o našem i kazalištu uopće. Tijekom protekle dvije godine u programu je sudjelovalo, u nekim fazama, i preko stotinu gledatelja. Izlaganjima o temama iz povijesti i suvremenosti kazališta te aktualnim produkcijama i tendencijama u izvedbenim umjetnostima; prezentacijom redateljskih, glumačkih, pjevačkih, plesanih, dramaturških, kostimografskih i scenografskih priprema za realizaciju predstave, kao i uvidom u sam proces rada (posjete probama, obilazak radionica), pa čak i statiranjem u opernoj predstavi *Giulio Cesare in Egitto*; *diplomirani gledatelji* postali su «peti ansambl» HNK Ivana pl. Zajca. Kao varijaciju i nastavak programa *Diplomirani gledatelj* već u sezoni 2016/17. pokrenut ćemo *Kazališni sabor*. Projekt je osmislila mlada suradnica riječkog HNK Marijana Mavić, a cilj mu je uspostaviti Rijeku kao kazališno središte, u kojem se kritički i interdisciplinarno promišljaju izvedbene umjetnosti. «Sjednice kazališnog sabora» sazivale bi se jednom mjesečno, svaki mjesec vodila bi ih druga osoba (članovi ansambala, orkestra, uprave, gosti ...), a «saborski zastupnici» bili bi pozvani postavljati pitanja, replicirati, kritizirati,

predlagati. «Sjednice» bi bilo moguće pratiti putem društvenih mreža i internetske stranice Kazališta.

Tijekom protekle dvije godine obnovljena je, intenzivirana i razrađena suradnja svih ansambala riječkog HNK te su ujedinjeni njihovi kreativni potencijali. Tradicionalno, Opera i Balet blisko surađuju bilo u baletnim predstavama koje se izvode s orkestrom, ili opernim predstavama u koje su integrirani plesni i baletni stavci. No, ni suradnja glazbeno-scenskih ansambala (Opere i Baleta) s onim dramskima, kao i suradnja dvaju dramskih ansambala (Talijanska i Hrvatska drama) nije bila iznimka nego posljedica najvljene strategije. Tim putem nastavit ćemo i u sljedećem razdoblju, što je evidentno iz prijedlog četverogodišnjeg programa koji kasnije slijedi.

PROGRAM SOCIJALNE OSJETLIVOSTI

Posebnu pažnju posvetit ćemo uključivanju osoba s invaliditetom i posebnim potrebama u krug posjetitelja našeg kazališta, kao i nastavku suradnje s brojnim udrugama koje okupljaju i skrbe o skupinama naših deprivilegiranih sugrađanki i sugrađana. Tijekom protekle dvije sezone surađivali smo s Centrom za rehabilitaciju, Udrugom Nada, Udrugom udovica branitelja domovinskog rata, Udrugom osoba sa cerebralnom paralizom, Udrugom slijepih i slabovidnih osoba, Udrugom tjelesnih invalida, te Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, podružnica Rijeka. Upravo je u tijeku i definiranje modela suradnje s Udrugom za Down sindrom – Rijeka 21. Suradnja se nastavlja na projekt *Moje kazalište* putem kojeg smo osobe s poteškoćama i smetanjama u razvoju upoznavali s različitim segmentima rada u kazalištu. Sljedeći korak bio bi i uključivanje punoljetnih članova Udruge Down sindrom – Rijeka 21 u rad Kazališta, a u sklopu posebno osmišljene radne terapije. Osobe s Down sindromom pridružile bi se našoj biljeterskoj (ili «hosting») službi. Polazeći od jednog od temeljnih ustavnih prava, naime prava na rad, htjeli bismo omogućiti osobama s Down sindromom da nam se upravo svojim radom pridruže kao jednakopravni članovi zajednice.

REGIONALNO KAZALIŠTE

Značajno veću pažnju valja posvetiti djelovanju riječkog HNK u radijusu dviju sjeverno-jadranskih županija, Istarske i Primorsko-goranske. Premda Talijanska drama intenzivno gostuje u Istri, a program Za(voli) kazalište, koji sufinancira Primorsko-goranska županija, dovodi preko 5000 gledatelja godišnje na predstave u Rijeku, regionalna gostovanja predstava Hrvatske drame, Baleta i Opere, a napose koncerata, još uvijek su brojem neznatna, djelomice i zbog formata većeg dijela kazališne produkcije. Valjat će stoga u svakoj sezoni predvidjeti određeni broj predstava ili koncerata manjeg ili fleksibilnog formata te veće mobilnosti kako bi njihovo redovito gostovanje na pozornicama manjih gradova dviju županija bilo izvedivo. Uz gostovanja predstava, moguće je organizirati i radionice koje bi glumci i dramaturzi vodili u različitim mjestima izvan Rijeke s ciljem popularizacije kazališta, u rasponu od pučkih do suvremenih stilova i žanrova. Premda smo pokušali organizirati i jedan pretplatnički ciklus u suradnji s Istarskim narodnim kazalištem, iz objektivnih razloga nismo uspjeli u nakani. Pregovore o

sustavnoj suradnji i partnerstvu s INK u Puli, ne samo u dramskom nego i opernom, baletnom i koncertnom programu, namjeravam obnoviti već u pripremama za prvu sezonu novog mandata.

SEDAM IZVEDBENIH PROSTORA

Manjak prostora za probe i izvedbe predstava usporavao je i limitirao produkciju čak četiri ustrojbene jedinice i ansambla HNK Ivana pl. Zajca (Hrvatska drama, Talijanska drama, Opera i Balet), od kojih Opera organizira i realizira ne samo premijerni i reprizni operni repertoar nego i koncertnu sezonu. Tijekom protekle dvije godine u tom su pogledu učinjene presudne promjene. HNK je od Odjela za kulturu Grada Rijeke dobio na upravljanje i koordiniranje program na pozornici Hrvatskog kulturnog doma na Sušaku čime je zapravo postao jedini HNK u Hrvatskoj koji svoje programe izvodi u dvije kazališne dvorane kapaciteta 500 i više gledatelja. Usto, brzim postavljanjem dva montažna gledališta obje se dvorane odnosno pozornice mogu transformirati u manji kazališni – scenski i gledališni – prostor za 150-250 gledatelja. Pridodamo li tome i dva prostora za komorne izvedbe, bilo dramske ili koncertne, Foyer HNK (do maksimalno 60 gledatelja) i tzv. Tonski studio HNK (maksimalno 40 gledatelja), dolazimo do broja od čak šest kapacitetom različitih izvedbenih prostora u kojima HNK Ivana pl. Zajca redovito realizira svoje predstave i koncerte. S takvom ćemo praksom nastaviti jer omogućuje gustu frekvenciju, veliku fleksibilnost i raznolikost programa, pa time i maksimalnu angažiranost većine zaposlenika s jedne, te porast posjećenosti Kazališta s druge strane. Nove izvedbene kapacitete otvorilo je i preseljenje proizvodne tehnike u prostore nekadašnje tvornice «Torpedo». Ondje smo već počeli opremiti studio za probe u dimenzijama pozornice u glavnoj zgradi, što ne samo značajno olakšava produkciju programa za veliku scenu, naime oslobađa veći broj termina za vlastite ali i gostujuće predstave, nego i otvara mogućnost aktiviranja «Scene Torpedo», nazovimo ju zasad tako, za izvedbu predstava i realizaciju projekata iz redovitog i posebnog programa. U narednom razdoblju, dakle, riječki HNK izvodit će svoje predstave na čak sedam različitih pozornica.

RIJEČKE LJETNE NOĆI NA PREKRETNICI

Riječke ljetne noći su na prekretnici, financijski i konceptualno. Najprije financijski – zato što bez odlučnije i značajnije potpore Ministarstva, ali i Grada, Županije i lokalne Tursitičke zajednice, Riječke ljetne noći više ne mogu opstati u formatu i s idejom koja ih je pokrenula prije dvanaest godina. Riječke ljetne noći jedan su od opsegom i raznolikošću programa najvećih ljetnih festivala duž obale Jadrana (po svojem programskom dometu sasvim blizu Splitskome ljetu, a ne predaleko i od Dubrovačkih ljetnih igara), no unatoč tome proces njihova zanemarivanja i degradiranja od strane Ministarstva kulture potvrđuje potpuni nehaj, pa i sada više neskrivenu namjeru ukidanja. Primjerice, u šest godina Ministarstvo je financijsku podršku festivalu, ionako uvredljivu u usporedbi s festivalima u Splitu (1.800.000 kn ove godine) i Dubrovniku (4.000.000 kn ove godine), reduciralo sa 150.000 na 80.000, a ove godine na 50.000 kuna. Budimo izravni – ne donese li se u Ministarstvu, Županiji i Gradu zajednička strateška odluka o drastičnom

povećanju subvencioniranja programa Riječkih ljetnih noći, HNK Ivana pl. Zajca, na čije se infrastrukturne kapacitete i ljudske resurse te sponzorsku bazu oslanja krhka financijska konstrukcija festivala, neće više moći izdržati obavezu i izazov realizacije niti minimalnog programa koji principijelno ne odustaje od kriterija umjetničke vrijednosti i društveno-kritičke relevantnosti, nasuprot trivijalizaciji izvedbeno-predstavljačkih formi i sadržaja podleglih interesima pučke razbibrige, estrade i komercijalne kulturne industrije, kojima je podlegla većina ljetnih festivala (ili radije – priredbi) u riječkoj okolici.

Perspektivu Riječkih ljetnih noći ne treba tražiti samo u značajno povećanoj financijskoj potpori programa. Pretpostavke budućnosti moralo bi se pronaći i u promišljenoj reviziji koncepta i organizacijskog modela. U tom smislu, već su 2015. provedene bitne promjene, kada su u realizaciji programa sudjelovale i druge ustanova u kulturi Rijeke: Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Gradsko kazališta lutaka i Art-kino, pa i HKD Teatar. Proces revizije i revitalizacije Riječkih ljetnih noći nastavit ćemo i narednih godina, prije svega u dijelu glazbenog i glazbeno-scenskog programa te u suradnji s Festivalom Opatija. Na opatijskoj ljetnoj pozornici zajedno bismo započeli obnovu tradicije opernog odnosno operno-baletnog ljetnog festivala. Nastavit ćemo i suradnju s drugim ključnim ustanovama u kulturi Grada, ali i Županiji, te program Riječkih ljetnih noći učiniti raznovrsnijim i okrenutim širem krugu gledatelja od programa bilo kojeg drugog ljetnog festivala. No, ponavljam, održivost Riječkih ljetnih noći kao festivala ambijentalnih i *site-specific* izvedbeno-umjetničkih projekata i događanja te njihovo ucrtavanje na mapu srodnih festivala u Europi, napose na Mediteranu, ne ovisi o organizacijskoj inventivnosti, umjetničkim idejama i improvizacijskim vještinama, nego o odlukama da se festival takva opsega, trajanja i programske raznolikosti primjereno financijski podrži.

ZAJČEVI DANI, IPAK...

Zbog kritične financijske situacije u protekle dvije godine nije bilo moguće održati manifestaciju Zajčevi dani, o čemu je svojedobno informirano i Kazališno vijeće. U međuvremenu, u suglasnosti s Odjelom za kulturu Grada Rijeke te uz potvrdu Gradonačelnika (kako stoji u *Osnovnom programskom i financijskom okviru za razdoblje od 2017. do 2020. godine*) revidirana je ranija odluka o frekvenciji održavanja Zajčevih dana. Zajčevi dani sada su definirani kao «manifestacija koja se održava najmanje jednom u četiri godine, a potiče suvremeno glazbeno i glazbeno-scensko stvaralaštvo». Kao i dosad, tijekom naredne četiri godine nastavit ćemo promovirati glazbeni modernizam i suvremeno klasično-glazbeno stvaralaštvo, a kulminacija toga programskog smjera dogodit će se u posljednjoj godini mandata kada planiram održavanje Zajčevih dana upravo u sklopu programa Rijeke – Europske prijestolnice kulture 2020. Pored niza praižvedbi suvremenih klasično-glazbenih djela, od kojih će neka biti naručena upravo za Operu i Orkestar riječkog HNK, Zajčevi dani 2020. predstaviti će i program novih opernih djela i eksperimentalnih opernih inscenacija.

KAMOVFEST, ILI... RIJEČKO KAZALIŠTE MLADIH "JANKO POLIĆ KAMOV"

Iz istog razloga kao i Zajčeve dane, u protekle dvije godine nije bilo moguće održati manifestaciju KamovFest, inspiriranu životom i djelom Janka Polića Kamova. No, bez obzira na ekstremna financijska ograničenja, ne bih se odrekao namjere da riječki HNK posebnim programima naglašava svoju sklonost Kamovljevu djelu. Ključno je pitanje, međutim, treba li nam još jedan festival ili bismo mogli početi razmišljati o formiranju Riječkog kazališta mladih koje bi nosilo ime "Janka Polića Kamova" te djelovalo bilo kao samostalna ustanova ili nova jedinica u ustroju riječkog HNK. Kojim god putem krenuli razgovori o «Kamovu» i «Zajcu», u programu «narodnog kazališta» morat će biti još više prostora za projekte koji rade na kazališnoj inicijaciji mladih i njihovu razvoju u kompetentne gledatelje, a jednom možda i kazališne umjetnike. U programu svih ansambala HNK Ivana pl. Zajca predviđen je niz predstava namijenjenih mladima no valjat će učiniti još više pa putem kazališnih radionica i debatih foruma intenzivnije uključiti mlade u kazališni život Rijeke. Putem Dramskog studija za mlade moglo bi se ne samo pedagoški raditi s mladima, nego i poticati njihovo emancipirano kazališno stvaralaštvo. Već početkom prve sezone okupio bih sve ravnatelje ustrojbenih jedinica te započeo dogovore o konkretnim aktivnostima nekog skorog Riječkog kazališta mladih.

SLIJEDI...

Slijedi prijedlog četverogorišnjeg programa – smjernica razvoja i repertoara – Hrvatske drame, Talijanske drame, Baleta i Opere. Uz nekoliko napomena:

- Niti kazališta koja djeluju u znatno stabilnijim društvenim, političkim i ekonomskim okolnostima ne mogu i ne bi ni trebala definirati svoj program četiri godine unaprijed. Kazalište mora moći neposredno-aktualno reagirati na «mjesto» i «vrijeme» svoje «radnje». To ne znači da je nemoguće zacrtavati smjernice i dogovarati planove. Prijedlog programa koji slijedi zapravo i jest prijedlog smjernica i plana (programskog koji se potom reflektira na kadrovski i financijski). Unatoč tome, nastojali smo obrazložiti sve navedene projekte, ili barem natuknuti njihove razloge (posebno u kasnijim godinama mandata), a one navedene autore (redatelje, koreografe, dirigente, dramaturge) kontaktirati, a s nekima i preliminarno razgovarati o poetičkom pristupu planiranim predstavama, naročito za prve dvije sezone. Detalje suradnje nije bilo moguće dogovoriti, a zasigurno za ovu priliku nije niti potrebno, posebno za druge dvije sezone mandata. Nije, dakle, isključeno da će, naročito u kasnijim sezonama mandata, dolaziti do određenih promjena naslova ili autorskih timova. Naglašavam još jednom, slijedi prezentacija smjernica i planova.

- Programi Hrvatske drame, Talijanske drame i Baleta sastavljeni su u suradnji s aktualnim ravnateljima koje namjeravam predložiti Kazališnome vijeću i kao svoje suradnike u novoj upravi.

- U ovom trenutku nije sasvim izvjesno hoće li novi mandat započeti s novom sezonom (2016/17.) ili sljedećom godinom (2017.), pa možda i kasnije. Stoga su u prijedlogu programa

navedeni i projekti koje je aktualna uprava morala već dogovoriti za razdoblje do kraja 2016. Obzirom na kompleksnost produkcije i specifičnu dinamiku realizacije programa, operni projekti za čitavu sezonu 2016/17. morali su biti dogovoreni već krajem 2015. godine. U protivnome – ne bi ih niti moglo biti. S druge strane, upravo zbog njihove znatno veće ovisnosti o budžetskim kapacitetima, operne projekte za posljednju godinu mandata bilo bi ovom trenutku neozbiljno planirati nego kao opcionalne (ili-ili).

- Posljednja godina mandata ujedno će biti i godina Rijeke – Europske prijestolnice kulture. HNK Ivana pl. Zajca sudjelovat će u programu EPK kao izvršni producent i kordinator programa *Podijeljeni gradovi, zajedničko iskustvo* koji je, u sklopu *flagship* projekta *Seasons of Power*, osmislio Oliver Frljić. Naravno, HNK će kreirati i producirati vlastiti program u korelaciji i korespondenciji s temama EPK, kao što je razvidno iz predstava predloženih u programu za 2020. godinu.

II. HRVATSKA DRAMA

- program sastavljen u suradnji s Jelenom Kovačić, kandidatkinjom za ravnateljicu Hrvatske drame.

SMJERNICE

Izbor naslova i umjetnika koji će graditi repertoar Hrvatske drame u narednom četverogodišnjem razdoblju polazi od stava da je susret etike i estetike u pojmu odgovornosti, kako prema kazališnoj umjetnosti tako i prema društvenoj zajednici u kojoj ona nastaje, pretpostavka opstanka dramskog jednako kao i postdramskog kazališta u doba suvremenih medija i tehnologija, ali i kulturno-političkih programa koji kulturu nastoje – ako već ne u potpunosti podvrgnuti funkciji reprezentacije nacionalnih interesa – onda inkorporirati u mehanizme i svrhe «industrije». Četverogodišnji program Hrvatske drame svakom će svom repertoarnom izboru dati jasan dramaturški razlog, umjetnički i društveni; inzistirat će se na različitosti i posebnosti autorskih poetika; razvijati metode i forme dijaloga s publikom. Jednaku pažnju posvećivat ćemo suvremenim i klasičnim djelima svjetske književnosti, kao i onima iz hrvatskog dramskog i uopće književnog korpusa. Posebnu pažnju posvetit ćemo razvoju novog hrvatskog dramskog i autorskog stvaralaštva, ali ne kao tek dodataka na listi repertoarnih naslova. Pokrenut ćemo posebne projekte u dosluhu s repertoarom (ZAJC LAB, EDU ZAJC) ne bismo li kazališnu instituciju kao što je HNK učinili svojevrsnim «poligonom» mladih autora, bilo dramskih pisaca, dramaturga ili redatelja, ali i privukli novu, u prvom redu mladu publiku, skloniju suvremenom kazalištu. Nastavit ćemo graditi imidž riječkog HNK kreiran u protekle dvije godine, a koji «atribut narodno iz svoga naziva potvrđuje kao mjesto okupljanja svih građana, bez obzira na društveni status, nacionalnu pripadnost, obrazovanje, dob, vjeru, rodne i seksualne identitete – kao *People's Theatre*.» Na tome tragu, Hrvatska drama i dalje će otvarati vrata svim dobnim skupinama gledatelja te se još više integrirati u tkivo grada u kojem djeluje. Spajat će lokalne i globalne teme, propitivat pitanja slobode, straha, identiteta i odgovornosti čovjeka na svim razinama njegova djelovanja. Intenzivno će nastaviti raditi na internacionalizaciji Kazališta koje je istodobno svjesno svojeg lokalnog, ali i onog šireg, europskog identiteta.

Predstave za djecu izuzetno su važan segment kazališnog repertoara. Kazališna inicijacija pretpostavka je prava djeteta na estetsko iskustvo. Stoga ćemo inzistirati na vrsnosti i visokoj umjetničkoj kvaliteti kazališnih predstava za djecu, te uz svaku premijeru osmisliti dodatne edukativne sadržaje (radionice, upoznavanje s procesom nastajanja kazališne predstave) koji će još više približiti kazališnu umjetnost najmlađoj publici. Kao sljedeći korak, Hrvatska drama svake će godine u repertoaru ponuditi i jedan naslov za mlade. Kazalište za mlade inače je slabije zastupljeno na hrvatskim pozornicima, a često ga se poistovjećuje s kazalištem za djecu iako se obraća drugoj dobnj skupini i koristi sasvim drugačije postupke i strategije. Pokušat

ćemo naglasiti tu razliku pa svake godine producirati jednu predstavu koja progovara o generacijskim problemima, prikazuje i problematizira sadržaje s kojima se mladi mogu identificirati, postavlja bitna pitanja o svijetu mladih i njihovoj svakodnevnici. Tako ćemo izgraditi svojevrsni most prema repertoaru namijenjenom tzv. odrasloj publici.

Ansambel Hrvatske drame ima 17 članova i veći dio u njemu aktivnih glumaca zasigurno predstavlja jednu od najagilnijih i najkreativnijih glumačkih skupina u hrvatskome glumištu, spremnu surađivati u kazališnom programu širokog spektra, od autorskih projekata do klasičnih inscenacija. No, imajući u vidu opseg i zahtjevnost dramskog programa narodnog kazališta, kao i suradnje u predstavama drugih ansambala, valjalo bi pronaći mogućnost zaposliti još jednu glumicu i glumca srednje dobi. Dok se takva mogućnost ne otvori, nastojat ćemo u okviru zasad teško premostivih financijskih ograničenja uspostaviti kratkoročne suradnje s vanjskim suradnicima-glumcima angažiranim po projektima. Usto, ishodimo li suglasnost Zavoda za zapošljavanje, već u prvoj sezoni otvorili bismo četiri nova mjesta u sklopu programa stručnog osposobljavanja, pa tako barem u jednogodišnjim ciklusima dovodili nove snage u dramskih ansambel riječkog HNK. Mladim glumcima na taj će se način otvoriti mogućnost da uziskusne kolege steknu dragocjena inicijalna glumačka iskustva. Zajedno s već etabliranim glumcima koji će gostovati u pojedinim predstavama Hrvatske drame, mladi «stažisti» omogućit će ravnopravnije raspodjele uloga tijekom sezone, te obnoviti ne samo ansambel nego i interes publike.

SEZONA 2016/17.

Mihail Bulgakov: MAJSTOR I MARGARITA

Redateljica: **Selma Spahić**

Adaptacija romana i dramaturgija: **Dino Pešut**

Roman Mihaila Bulgakova u jednom je sloju polemika sa socrealizmom kao umjetničkom doktrinom inauguriranom najprije u Sovjetskom Savezu, a zatim i u ostalim zemljama Istočnog bloka. Od zahtjeva Lunčarskog iz 1906. za stvaranjem *proleterskog realizam*, preko *socijalističkog realizma* Ivana Gronsog, predsjednika komiteta Saveza sovjetskih pisaca, pa do Kongresa sovjetskih pisaca iz 1934, kada je postao službeni umjetnički pravac, socrealizam je mutirao u jedinu prihvatljivu umjetničku formu, snažno brišući nasljeđe sovjetske avangarde i predstavljajući dodatni instrument "zaslužnjavanja uma", kako bi se mogao parafrazirati naslov čuvene Miloševe knjige. U vremenu totalitarizma permisivnosti, Bulgakovljev roman se otvara novim čitanjima i scenskim interpretacijama. Stari centri moći su nestali, ideološki okviri su se promijenili, ali umjetnost, ukoliko je doista dostojna tog imena, još uvijek može provocirati pa i mobilizirati represivne snage društva, u što smo se i sami mogli uvjeriti u protekle dvije godine. Prešutno prihvaćene umjetničke doktrine i danas određuju društveno prihvatljive forme i sadržaje, ali i sankcije za one koji se usude izaći izvan njihovih okvira. Selma Spahić jedna je od najboljih regionalnih kazališnih autorica mlađe generacije. Višestruko je nagrađivana na festivalima u Bosni i Hercegovini i regiji, te čest gost festivala u zemljama poput

Njemačke, Švicarske i Poljske. Umjetnička je ravnateljica Internacionalnog kazališnog festivala MESS Sarajevo. Njen prvi suradnik na ovom projektu, Dino Pešut, najnagrađivaniji je hrvatski mladi dramski pisac koji je do sada već tri puta bio laureat nagrade za dramsko djelo Marina Držića koju dodjeljuje Ministarstvo kulture.

NAŠE NASILJE I VAŠE NASILJE (inspirirano romanom Petera Weissa *Estetika otpora*)

Redatelj: **Oliver Frljić**

Dramaturg: **Marin Blažević**

Inspirirana kulturnim romanom Petera Weissa *Estetika otpora*, predstava *Naše nasilje i vaše nasilje* širom otvorenih očiju promatra Europu naivno zatečenu izbjegličkom krizom, Europu koja spremno zaboravlja na svoju kolonijalnu prošlost dok jednako tako spremno i s iskešenim zubima zatvara granice tisućama onih koji bježe upravo pred posljedicama europske i američke politike. Dvadeseto stoljeće kao da je uporno radilo samo na jednom – poticanju nacionalnih narcizama koji su jednu masu učili da je bolja od drugih, pri tom namjerno zaboravljajući da je već sama isključivost oblik nasilja. Dvadeset i prvo stoljeće nastavilo nas je učiti istim lekcijama, samo ubrzanim ritmom koristeći se nepogrešivim oružjem: strahom. Brižno građenu sliku snažne, sjajne Europe nepovratno nagriza rastuća paranoja od terorističkih napada i od svukud nam se šalje samo jedna poruka: nigdje više niste sigurni. Strah je ipak najsigurniji preduvjet za mržnju. Stoga će nam predstava *Naše nasilje i vaše nasilje* postaviti neka možda vrlo neugodna pitanja: Jesmo li svjesni da naše blagostanje ovisi o tisućama mrtvih na Bliskom Istoku? Kupujemo li savjest svojom deklarativnom solidarnošću? U trenutku u kojem svjedočimo jednoj od najvećih svjetskih kriza nakon Drugog svjetskog rata, trebamo li se s ponosom nazivati Europljanima ili se Europe trebamo sramiti? Jesmo li spremni snositi posljedice europske stoljetne arogantne dominacije? Oplakujemo li jednako žrtve terorističkih napada u Parizu i Bruxellesu, kao i onih u Bagdadu? U kojem smo trenutku povjerovali da smo gospodari istine i da je naš Bog svemoćniji od drugih? I gdje se u svemu tome nalazimo mi, gledatelji ove predstave dok plaćemo u polumraku dvorane pred fikcionalnim, odigranim prizorima, ali ostajemo ravnodušni pred stvarnim ljudima u izbjegličkim kampovima diljem Europe?

Predstava je nastala u međunarodnoj koprodukciji nekoliko europskih kazališta i festivala, koju uz riječki HNK čine HAU Hebbel am Ufer iz Berlina (Njemačka) kao inicijator projekta, Wiener Festwochen iz Beča (Austrija), Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane (Slovenija), Kunstfesta iz Weimara (Njemačka) i sarajevski Festival MESS (BiH), uz podršku German Federal Cultural Foundation (Njemačka).

(2017.)

Ingmar Bergman: JESENJA SONATA

Redateljica: **Ana Tomović**

Dramaturg: **Vuk Ršumović**

Majstor portretiranja kompleksnih i nepovratno zamršenih ljudskih odnosa, Ingmar Bergman 1978. godine piše *Jesenju sonatu*, koncentrirajući se na lik slavne pijanistice Charlotte koja se, potresena smrću svoga muža, nakon godina odsutnosti vraća u svoju obiteljsku kuću. U njoj je, kao i godinama prije, čekaju njezine kćeri Eva i Helena, koje i dalje žive posljedice nedostatka majčine ljubavi. Ona je svojedobno, dvojeći između obitelji i umjetničkog poziva, izabrala pijanističku karijeru na koncertnim pozornicama diljem svijeta. Kćeri iznova pokušavaju pridobiti majčinu pažnju u nadi da će se davno narušeni odnosi ponovno uspostaviti. No Charlottin povratak pokrenut će cijeli niz neprežaljenih zamjeranja i neizgovorenih optužbi te razotkriti traumu obitelji koja se nepovratno izgubila u međusobnom optuživanju. Preispitujući nekada davno donesene odluke, Bergman se ne pita jesu li one dobre ili loše, nego jesmo li sposobni živjeti njihove posljedice, te kakve posljedice odabir vlastite slobode i dosljednost svome karakteru ostavlja na druge, posebno one najbliže. Ulogu Charlotte, koju je u slavnom filmu glumila Ingrid Bergman, u našoj će predstavi *Jesenje sonate* utjeloviti Mira Furlan.

Jean – Poquelin Molière: KRITIKA ŠKOLE ZA ŽENE

Redatelj: **Igor Vuk Torbica**

Kada je 1662. godine prvi put izvedena komedija *Škola za žene*, Molièrovi čudoredni suvremenici napali su ga zbog nedostatka morala i ukusa, te vrijeđanja temeljnih religijskih postulata. Nekoliko mjeseci kasnije Molière piše svoj odgovor u obliku drame *Kritika škole za žene*. U *Kritici* tematizira jednu večer u jednoj aristokratskoj kući u kojoj je predmet razgovora upravo njegova kritizirana komedija, o kojoj svatko ima svoje čvrsto mišljenje. Pokrenuta rasprava neobično je suvremena. *Kritika škole za žene* pisana je u prozi, za razliku od drugih Molièrovih komedija, te u prvi plan postavlja pitanje o položaju umjetničkog djela u društvu. Tko je relevantan da o njemu sudi: publika, kritika ili pak vlast? Postoje li pravila po kojima nastaje umjetničko djelo i tko ih propisuje? Je li moguće umjetnost svesti na prokušane obrasce? Smije li se umjetnost podređivati zakonima dobrog ukusa? Samo su neka od pitanja koja nam Molière kao «naš suvremenik» postavlja.

Ivana Sajko: ŽENA BOMBA (premijera u sklopu programa Riječkih ljetnih noći)

Redatelj: **Rustom Bharucha**

Pismo Ivane Sajko ubojito je i silovito, a hipertekstualnost njezinih tekstova otvara beskonačne mogućnosti inscenacija. O svijetu koje je okružuje Ivana Sajko govori širom otvorenih očiju, ne štedeći nikoga, pa ni sebe samu. Tekst *Žena bomba* napisan je 2001. i iz godine u godinu kao da sve više dobiva na svojoj aktualnosti. Radnja je, prema riječima autorice, jednostavna «na dočeku nekog bitnog, neimenovanog političara, raznijet će se žena – samoubojica. Radijus eksplozije njene bombe iznositi će osamnaest metara. Radnja je jednostavna. Sve ostalo je

zamršeno. Jer razlozi takvog samoubojstva mreža su političkih, društvenih i sasvim osobnih razloga, danas možda zamršenijih nego ikad. Dvanaest minuta i trideset šest sekundi – toliko je ostalo Ženi-bombi. Dvanaest minuta i trideset šest sekundi u kojima kao da je zbijena cijela jedna povijest otpora; u kojima teroristički čin postaje onaj izvedbeni, u kojima nas izvedba uvlači u izvanredno stanje. No u suvremenom svijetu kao da je svaka sekunda postala izvanredno stanje. Ivana Sajko pita nas tko su danas heroji, a tko kukavice, te koliko smo daleko spremni otići u obrani neke ideje. Rustom Bharucha indijski je redatelj, dramaturg, analitičar i teoretičar inter/intra-kulturalnih izvedbi, autor knjige *Terror and Performance* u kojoj se bavi upravo opasnim vezama terorizma i izvedbe.

ZA MLADE

Jules Verne: PUT OKO SVIJETA U 80 DANA

Redatelj: **Matjaž Pograjc**

Autorica adaptacije: **Blažka Müller Pograjc**

1973. godine Jules Verne piše jedan od najboljih romana putopisne fikcije *Put oko svijeta u 80 dana*. Oklada zagonetnog i šutljivog engleskog džentlmena Philleasa Foggga i njegovih kolega iz kluba Reform, u samo nekoliko sati u potpunosti će promijeniti život gospodina Foggga i njegovog sluga Passpartouta. U samo 80 dana oni će pokušati obići zemljinu kuglu, u samo 80 dana pokušat će upoznati svijet, a samim time i svu raznolikost kultura i običaja koju on nosi. Roman *Put oko svijeta u 80 dana* poziv je na avanturu, na širenje vidika. Philleas Fogg i njegov vjerni pratilac Passpartout odvest će nas u najudaljenije krajeve svijeta te uvjeriti da je nemoguće ponekad ipak – moguće. *Put oko svijeta u 80 dana* nije samo prozna idila o raznolikosti kultura. Roman i predstava vratit će nas u naizgled daleko i prevladano vrijeme kolonijalizma u kojem, kako zapaža već Passpartout, svi gradovi počinju nalikovati jedni na druge.

ZA DJECU

Braća Grimm / Giorgio Amodeo: ČUVAJ SE VUKA ILI CRVENKAPICA / Attenti al lupo ovvero Cappuccetto Rosso (suradnja s Talijanskom dramom)

Režija: **Giorgio Amodeo**

Nakon uspješnih produkcija kazališta za djecu i maldež *E se invece di Pinocchio?* i *Dugonja, Trbonja i Vidonja / Spillo, Ciccio, Falco*, Talijanska drama obnavlja suradnju s Hrvatskom dramom. *Crvenkapica* je jedna od najomiljenijih europskih i svjetskih priča, moderna i danas. Ova inscenacija (kao i *Mini e Maxi Marija Schiavata* u režiji istog redatelja) zamišljena je za par glumaca okružen minimalnom scenografijom, kako bi se predstava mogla bez poteškoća prikazati ne samo u kazalištu, nego i u školama i vrtićima.

SEZONA 2017/18.

William Shakespeare: RICHARD III.

Redateljica: **Anica Tomić**

Dramaturginja: **Jelena Kovačić**

Richard III. jedan je od najpoznatijih zločinaca dramske književnosti, antiheroj, istovremeno odbojan i zavodljiv, pogrbnjeno čudovište koje nam se možda gadi, ali ne možemo u njega prestati gledati. Ova Shakespeareova povijesna tragedija majstorski je ispisan studija zla, precizan portret zločinca, gotovo filozofski traktat o emancipaciji od bilo koje vrste moralnih zakona. Richard III jedan je od onih likova koji je prešao na drugu stranu, koji je autonomiju vlastitog bića i moć vlastitog postojanja potvrđivao upravo kroz zločin i smrt. 530 godina nakon smrti Richarda III, posmrtni ostaci Kralja pronađeni su ispod jednog parkirišta u Leicesteru. Kostur je imao iskrivljenu kralježnicu i 11 rana. Od tih 11 rana 9 ih je bilo na glavi. 530 godina nakon smrti zlokobnog Kralja, Velika Britanija pripremila mu je ceremonijalnu sahranu. Richard III pokopan je u katedrali sa svim počastima. Je li vrijeme izbrisalo njegove zločine? Ili smo samo našli nove načine da ih opravdamo – povijesne zločince, kao i one naše, današnje?

(2018.)

Witold Gombrowicz: PORNOGRAFIJA

Redatelj: **Sebastijan Horvat**

Dramaturg: **Milan Marković Matthis**

Kulturni roman Witolda Gombrowicza *Pornografija* višeslojna je analiza okupirane Poljske u doba nacizma; analiza iskustva neposredne opasnosti kada čovjek, bježeći od zla, upada u zamku tjeskobe i apsurdna u kojem ponavlja zločine svojih tlačitelja. Dvoje prijatelja, visokih intelektualaca, jedan opsesivni istraživač ljudske autentičnosti, a drugi filmski i kazališni redatelj, u bijegu od rata i smrti odlaze na selo. Fascinirani ljubavlju jednog mladića i djevojke, postaju opsjednuti idejom o njejoj realizaciji. Upuštaju se u eksperiment sa stvarnim ljudima; nastoje utjecati na njihove živote; pa i sami postaju žrtve svoje apsurdne opsesije. U gusto ispisanim recima svoga romana Gombrowicz se neprestano pita u kojem trenutku i u kojim okolnostima čovjek gubi razum pred ponorom najdubljih strasti i perversija.

ZA MLADE

LOPAČA

Redatelj: **Renata Carola Gatica**

Autorica teksta: **Vedrana Klepica**

Autorski projekt *Lopača* inspiriran je dokumentarnim filmom Hrvoja Mabića *4. Majmun* koji prati nekoliko priča mladih Riječana i Riječanki, zaprimljenih u riječku psihijatrijsku bolnicu

Lopača radi navodnih poremećaja u ponašanju. No način na koji ih se u Lopači liječi vrlo brzo pretvara se u niz kontroverzi i postaje javna gradska tajna. Injekcije, vezanje za krevet, zatvaranje u samice, samo su neki od vrlo problematičnih načina liječenja kojima su podvrgnuti uglavnom maloljetni štíćenici Lopače koji su nakon izlaska iz bolnice odlučili progovoriti o svojim bolničkim iskustvima. Autorski projekt *Lopača* otvorit će niz pitanja: kako se terapijske metode pretvaraju u traumu; što nam poručuju mladi s poremećajem u ponašanju odnosno tko određuje poremećaj i u odnosu na što, te zašto zajednica šuti. Tekst za ovaj autorski projekt naručit ćemo od mlade hrvatske dramske spisateljice Vedrane Klepice.

ZA DJECU

Vladimir Nazor: VODA

Redatelj: **Matija Ferlin**

Dramaturg: **Goran Ferčec**

U suradnji s Baletom HNK Ivana pl. Zajca

Novela *Voda* pripada Nazorovu ciklusu *Novela s otoka* i predstavlja jednu od najpoznatijih Nazorovih autobiografskih crtica. Dječak Vlado, središnji lik, zapravo je sam autor koji provodi djetinjstvo na otoku i sprema se za ulazak u svijet odraslih – odlazak na školovanje u grad, daleko od otoka i daleko od roditelja. U Velom Selu, u kojem provodi svoje posljednje dane, tri mjeseca nije pala kiša. Zemlja, ljudi i životinje trpe veliku sušu, pod snažnom žegom sunca nemir među stanovnicima Velog Sela raste, priroda je neumoljiva i tjera ljude da se prilagode njezinim zakonima. Na rivi se čeka bunar-lađa koja će utažiti žeđ onima koji već danima žeđaju, no nestrpljenje je veliko i cijelo mjesto kao da prati neku nezaustavljivu koreografiju žeđi i nemira. A kad voda napokon stigne, počinju se skupljati oblaci najavljujući veliku neveru i velike kiše, koje će donijeti i previše vode. Prateći ritam prirode, Nazor istovremeno prati i ritam jednog otočkog mjesta iz perspektive dječaka koji se sprema na odlazak, odlazak koji će mu zauvijek promijeniti život.

SEZONA 2018/19.

Pierre Choderlos de Laclos: OPASNE VEZE

Redatelj: **Jernej Lorenci**

Epistolarni roman *Opasne veze* u svojoj je narativnoj strukturi zapravo pomno smišljeno, do u detalj razrađeno natjecanje dvoje bivših ljubavnika, zamršena igra koja ne poznaje pravila. U zapletu, koji se manifestira kao spletko, moguće je pronaći veliki dramaturški potencijal, dok se u njegovoj epistolarnoj formi skriva onaj dijaloški. Markiza de Merteuil i Vikont de Valmont gospodari su francuskih salona koji, za osvetu jedno drugome, biraju najnevinije žrtve. Svaka žrtva novi je izazov, a njihove spletke posljedice su uvida u društveni mehanizam koji, u osvjet Francuske revolucije, truli pod teretom zabranjenih žudnji i iznuđenih pokoravanja. Dok vješto ispisuju retke pisama mijenjajući njihov diskurs, pazeći da mu povjerujemo da svako pismo ima

svog autora, de Laclos nas bespovratno zavodi, uvlači u igru koja kao da se neprestano obnavlja. De Laclosov roman tako i sam postaje majstorska spletko. Heiner Müller napisao je 1980. *Kvartet*, sasvim autorsku obradu De Laclosovih *Opasnih veza*. Što ako bismo našu inscenaciju čitali kroz incijalnu Müllerovu didaskaliju: «Salon pred francusku revoluciju. Bunker poslije Trećeg svjetskog rata.»

(2019.)

Radni naslov: XXX-ISLE

Redateljica: Alyson Campbell

Autor teksta: Lachlan Philpott

Pozivajući se na istinitu priču o muškarcima homoseksualne orijentacije koje je jedan sicilijanski pukovnik, inače simpatizer Mussolinijeve fašističke vlade za vrijeme Drugog svjetskog rata, protjerao na otok San Domino u Jadranskom moru, ovaj projekt istražuje što se događa u trenutku kada homofobija dobije svoj službeni legitimitet, kada ju institucionalizira i prakticira sama vladajuća struktura. Istovremeno ovaj projekt istražuje na koji način queer zajednica uvijek iznova pronalazi radikalne načine otpora i borbe. Naime spomenuta skupina muškaraca u lokalnoj je zajednici otoka San Domina iznašla načine kreativnog i sretnog suživota bez obzira na vladajući homofobni stav države. Ovaj projekt svojevrsna je alegorija njihove povijesno utemeljene priče, te ima namjeru putem sasvim specifične kazališne prakse u svoje nastajanje uključiti lokalnu zajednicu, kako lokalne umjetnike različitih usmjerenja, tako i ljude koji će možda prvi puta stati na scenu. Projekt ćemo realizirati u suradnji s lokalnim LGBT udrugama te razvijati kroz nekoliko faza istraživanja i gradbe izvedbenog materijala. Alyson Campbell australka je kazališna redateljica, profesorica i aktivistkinja čiji se praktični i istraživački rad fokusira na teme roda i seksualnosti. Petnaestogodišnja suradnja s piscem, dramaturgom i profesorom Lachlanom Philpottom rezultirala je nizom projekata koji se bave izazovima suvremenog života pred kojima se svakodnevno nalaze homoseksualne, transrodne i queer osobe.

Fjodor Mihajlovič Dostojevski: DVOJNIK

Redatelj: Oliver Frljić

Roman *Dvojniki* Fjodora M. Dostojevskog u narativno središte postavlja lik Jakova Petroviča Goljatkinina. Njegova osobna drama pokreće se u trenutku kada jedne večeri, na nekoj zabavi na koju nije pozvan, ugleda svog dvojnika, osobu fizički identičnu njemu samome, ali karakterno sasvim suprotnu. Goljatkinov dvojniki puno je samouvjereniji, agresivniji i otvoreniji od «originala», bolje se snalazi u društvu i uopće postiže znatno veći društveni uspjeh uništavajući polako, ali sigurno ugled i život samog Goljatkinina. Paranoidni narcizam, ta neobična mješavina želje i straha da nas se vidi, prepozna i prizna, koju Dostojevski precizno secira u *Dvojniku*, jasno i konkretno korespondira sa stanjem suvremenog čovjeka, u kojem pojedinac neprestano

proizvodi kopije vlastitog originala revidirajući gotovo svakodnevno sliku sebe sama, umnažajući svoju osobnost u neprestanoj utrci za priznanjem, uspjehom i gotovo gubeći obrise «originala». Iako smo svjesni da to pomno kreirano novo «Ja» sve manje i manje nalikuje našem stvarnome «Ja», ne možemo mu odoljeti, nudimo ga kao uspješnu podvalu, svakim se danom pokušavajući sve više približiti svojim virtualnim dvojnicima. U ovom će projektu kao gost-glumac nastupiti Borko Perić.

ZA MLADE

KALJUŽA – triptih (prema romanu Janka Polića Kamova)

Redatelj: **Vedran Hleb**

U projektu sudjeluju tri dramska pisca / dramaturga mlađe generacije – Tanja Šljivar, Vedrana Klepica i Nataša Antulov – koji pišu tekstove manjeg formata kao vlastiti umjetnički odgovor (tzv. *creative response*) na roman Janka Polića Kamova *Isušena kaljuža*, reaktualizirajući problematiku romana u potrazi za njegovim suvremenim kontekstom. Projekt je osmišljen u suradnji s rezidencijalnim programom Kamov Muzeja moderne i suvremene umjetnosti Rijeka.

ZA DJECU

Lewis Carroll: ALISA U ZEMLJI ČUDESA

Redatelj: **Rene Medvešek**

Autorica adaptacije: **Nina Gojić**

Alisa u zemlji čudesa nezaobilazno je štivo svih osnovnoškolaca i jedno od najpoznatijih djela dječje fantastike na svijetu. U Alisinom svijetu sve je moguće – ući u ogledalo, propasti u zečju rupu, smanjiti se ili se pak već u sljedećem trenutku povećati, razgovarati s Kraljicom Srca ili piti čaj s Ludim Klobučarem. Carrollova zemlja čudesa, kako je sam isticao, alegorija je sustava u kojem je živio, sasvim iskošen pogled na školstvo, sudstvo i vladu. Stoga je priča o Alisi jednako zanimljiva i djeci i odraslima. Upavši u zečju rupu Alisa kreće na put u nepoznato na kojem mašta briše svaku logiku i priprema nas na neočekivano, ali nam nudi i sasvim novi pogleda na stvari koje su nam poznate. Alisa kao da nam govori da je s one strane ogledala sve moguće ako se u ogledalo dovoljno dobro zagledamo.

SEZONA 2019/20.

Simona Semenič: 5BOYS.SI

Prijedlog redateljice: **Bojana Lazić**

Simona Semenič jedna je od najistaknutijih i najprevođenijih suvremenih slovenskih spisateljica, dosad nepoznata na hrvatskim pozornicama. Napisan još 2007. godine, tekst 5BOYS.SI doživio je od tada niz europskih i svjetskih premijera. Problematizirajući nasilje kao igru rezerviranu za

muškarce Simona Semenič već u uvodnoj didaskaliji unosi vrlo konkretan dramaturški i interpretativni ključ. Naime uloge petorice dječaka pisane su za pet odraslih glumica, pa tako studija o nasilju postaje i studija o rodu. Poigravajući se najrazličitijim stereotipima, ovaj dramski tekst upravo stereotip postavlja kao preduvjet nasilju, ali ga istovremeno i razara ne bi li razotkrio koliko dječje igre nalikuju životu odraslih.

2020. Rijeka - EPK

Daša Drndić: LEICA FORMAT

Redatelj: **Ivica Buljan**

U svom romanu *Leica format* Daša Drndić razgrađuje tkivo jednog grada, rastvara uskogrudnost i malograđanštinu njegovih stanovnika te njihovu nesprijetnost da u svoju zatvorenu zajednicu prihvate došljaka koji u bijegu od iste takve zatvorenosti i odbačenosti traži život u novoj sredini. Gradeći fabulu na temelju starih fotografija, dokumenata i spisa, spisateljica nas neprestano ostavlja u nedoumici između fikcije i realnosti. I ovoga puta ne dozvoljava nam da zaboravimo mračnu stranu povijesnog naslijeđa Europe koju smo i sami gradili. Izuzetno potentan narativni i dramaturški materijal postaje još zanimljiviji kada znamo da je grad o kojem Daša Drndić piše – Rijeka. Ispreplitanjem povijesti Rijeke i njezine suvremenosti, Daša Drndić gradi priču o posljedicama nacionalističkih sukoba devedesetih, ali joj istovremeno daje i puno širi povijesni okvir, te nas uvijek iznova podsjeća na teški balast dvadesetog stoljeća kojeg krvavo naslijeđe i danas živimo.

ZA MLADE

William Shakespeare: OTHELLO 2020

(u suradnji s Romskom zajednicom grada Rijeke)

Prijedlog redatelja: **Borut Šeparović**

Shakespeareov Othello jedna je od najpoznatijih studija o destruktivnoj prirodi ljubomore i sumnje, ali i drama koja vrlo otvoreno i među prvima postavlja pitanje ksenofobije i straha od Drugog. *Othello 2020* motivski kreće od Shakespeareove slavne tragedije, ali duboko je uronjena u suvremenost. Zamišljen kao predstava za mlade, ovaj projekt problematizira upravo pitanje Drugog i rastuću ksenofobiju koje se deklarativno odričemo, iako nas statistike i svakodnevni život neprestano upozoravaju da nanovo preispitamo svoju spremnost na život u multikulturalnoj zajednici. Stoga je *Othello 2020* kazališni pokušaj borbe protiv stereotipa i predrasuda

ZA DJECU

Lyman Frank Baum: ČAROBNJAK IZ OZA

redateljica: **Renata Carola Gatica**

autor adaptacije: **Ivor Martinić**

Djevojčica Dorothy i njeni suputnici Plašljivi lav, Limeni Drvosječa i Strašilo, četvorka su koja nas vodi na put prema hrabrosti, mudrosti i osjećajnosti. Moderna bajka *Čarobnjak iz Oza*, kako ju

je sam definirao Lyman Frank Baum, pokušava uspostaviti novi oblik bajke. U njoj nema stroge podjele na dobre i loše likove, pa su čak i vještice pomalo komične, a onaj koji bi trebao biti najstrašniji, veliki Čarobnjak iz Oza, tek je velika iluzija iza koje se skriva maleni starčić. Na taj način roman *Čarobnjak iz Oza* upućuje nas da prije svega naučimo gledati iza ili možda kroz privid, dajući nam jednu od najvažnijih životnih lekcija – da stvari uglavnom nisu onakve kakvima nam se čine na prvi pogled, te da je najvažniji put koji moramo prijeći upravo onaj prema samima sebi.

DODATNI PROGRAMI HRVATSKE DRAME:

ZAJC LAB

ZAJC LAB je program zamišljen kao inkubator novih ideja, te mjesto susreta mladih autora čiji projekti ravnopravno sudjeluju u stvaranju repertoara Hrvatske drame HNK Ivan pl. Zajca. Istraživanje novih umjetničkih praksi, integriranje drugih medija u kazališnu umjetnost, te otvaranje prostora novim umjetničkim razmjenama u smislu poticanja suradnji umjetnika različitih profila i poetika, kao preduvjeta iznalaženja novih formi, neki su od temeljnih ciljeva ovog dijela programa. Do ovog trenutka osmišljeni su i dogovoreni sljedeći projekti:

- RIJEČKA NOĆNA ČITANJA

Program *Riječka noćna čitanja* otvara vrata mladim dramskim autorima i mladim redateljima, te istovremeno potiče njihovu međusobnu suradnju. Projekt ima bijenalni karakter u smislu da se u jednoj sezoni predstavljaju mladi pisci, a u sljedećoj mladi kazališni redatelji.

Riječka noćna čitanja organiziramo u suradnji sa zagrebačkim projektom *Mala noćna čitanja* koji svake druge godine organizira kazališna družina KUFER (organizatorice su spisateljica i dramaturginja Vedrana Klepica, te kazališna producentica Petra Glad) u prostorima Zagrebačkog kazališta mladih. *Mala noćna čitanja* u dvogodišnjim ciklusima provode natječaj za suvremeni dramski tekst. Na natječaju se izabire pet dramskih tekstova koji se u formi «scenskih čitanja» prvi puta predstavljaju publici. *Riječka noćna čitanja* nastavak su zagrebačkih *Malih noćnih čitanja*. Autori pet nagrađenih tekstova, dolaze u Rijeku, te s njima na jednotjednoj radionici na njihovim tekstovima rade mentorice Ivana Sajko i Anica Tomić (sezona 2016 / 2017), te mentori Borut Šeparović i Goran Ferčec (sezona 2018 / 2019). Nakon radionice, u suradnji sa studentima riječkog studija Glume i medija organiziraju se koncertna čitanja tekstova, te se publici daje prilika da odluči koji tekst želi sljedeće godine gledati kao cjelovečernju predstavu na maloj sceni. Na taj se način ne potiče samo suvremeno dramsko pismo, nego i suradnju mladih dramskih autora i redatelja.

- I SHOT YOU

Projekt *I shot you* mladih dramaturginja i spisateljica Diane Meheik i Nine Gojić jedan je od projekata koji je prošao na natječaju Rezidencijalnog programa Kamov.

Upravo u suradnji s tim programom namjeravamo ostvariti suradnju i pružiti institucionalnu podršku (tehnikama, prostor, izvođači) umjetnicama Nini Gojić i Diani Meheik pri razvoju izvedbe koja se temelji na filmskoj sekvenci iz filma *Benny's Video* Michaela Hanekeea. U prvoj fazi rada

tijekom rezidencije umjetnice se planiraju baviti razvojem materijala, odnosno istraživačkim radom na tekstu za izvedbu. Koristeći se propozicijom filma Gojić i Meheik namjeravaju dekontekstualizirati narativ filmske sekvence koju bi se iznova izgradilo umetanjem drugačijeg materijala u istu. Na taj način namjeravaju ispitati izvedbene mogućnosti danog predloška, umjesto da se bave inscenacijom istoga. Film *Bennyev video* za umjetnice postaje sredstvo proizvodnje. U drugoj fazi, u obliku radionice s izvođačima nastojat će iskušati i ispitati odluke i propozicije na kojima su radile u prvoj fazi te otvoriti dijalog s lokalnim institucijama koje bi u njihovom projektu eventualno prepoznale vlastite programske tendencije.

EDU ZAJC

EDU ZAJC kao svoj temeljni cilj postavlja širenje polja djelovanja kazališta kao bitnog faktora u izgradnji i poboljšanju lokalne zajednice, vjerujući da kulturne institucije mogu i trebaju sudjelovati s vrlo konkretnim programima i akcijama u integraciji svih skupina građana u kulturni život grada. Do ovog trenutka osmišljeni su i dogovoreni sljedeći projekti:

- MOJE KAZALIŠTE

U sezoni 2015/2016. osmišljen je pilot projekt za djecu s teškoćama u razvoju pod nazivom MOJE KAZALIŠTE. Projekt je pokrenut na inicijativu voditeljice projekta *Rijeka – zdravi grad* Irene Deže Starčević. U sklopu spomenutog pilot projekta dramaturginja Nataša Antulov, u suradnji s glumcima, scenografom i kostimografom, osmislila je radionice kroz koje su djeca imala prilike upoznati rad kazališta i surađivati s kazališnim djelatnicima. Daljnjim razvojem te suradnje želimo djeci i mladima s poteškoćama u razvoju omogućiti kreiranje kazališne predstave te njezino izvođenje na velikoj sceni HNK Ivana pl. Zajca. Cilj projekta *Moje kazalište* je pokazati da kazalište pripada svima, štoviše da dugoročno možemo oformiti i umjetnički ansambl koji bi imao stalno zaposlene djelatnike – umjetnike. Po uzoru na umjetničke skupine poput australske Back to Back Company koje se sastoje isključivo od ljudi s invaliditetom, želimo stvoriti umjetnički relevantne produkcije koje, baš poput one koje ostvaruje Back to Back Company ravnopravno sudjeluju na svim velikim svjetskim kazališnim festivalima. Također, kao institucija želimo izmijeniti negativne normative vezane uz to što osoba s invaliditetom jest, odnosno što može biti i na koji način bi trebala participirati u društvenim procesima i protokolima. Prigrlivši pojam „neuroraznočnosti“ želimo svojim sugrađanima pokazati koliko je marginalizacija osoba s invaliditetom artificijelna i nepotrebna te potaknuti na socijalnu interakciju između različitih članova naše zajednice.

- ŠKART

Škart bosanskohercegovačke dramaturginje i spisateljice Asje Krsmanović jedan je od projekata koji je prošao na natječaju Rezidencijalnog programa „Kamov“ te ga realiziramo u suradnji s Muzejem moderne i suvremene umjetnosti. Projekt je fokusiran na rad s maloljetnicima s problemima u ponašanju. Ispisujući tekst o iskustvima maloljetnih delikvenata tijekom Februarskih protesta u Sarajevu, Asja Krsmanović vodila je niz radionica upravo s maloljetnim sudionicima Februarskih prosvjeda. Riječki nastavak projekta osmišljen je u nekoliko faza: 1. radionički rad s maloljetnicima problematičnog ponašanja; 2. nastavak pisanja dramskog teksta *Škart*; 3. postavljanje predstave kao finalnog rezultata cijelog projekta, u kojoj ravnopravno sudjeluju i profesionalni glumci i polaznici radionica. Cilj projekta „*Škart*“ je pružiti

marginaliziranoj djeci priliku da izraze svoju kreativnost, mogućnost da artikuliraju svoje misli i želje kroz kazališnu igru, posvetiti im pažnju i pokazati im da su u stanju stvoriti pozitivne vrijednosti. Briga o djeci s problemima u ponašanju istovremeno je i briga o zajednici u kojoj ta djeca žive. Na ovaj način pruža im se prilika da se kroz artikulirano i kreativno djelovanje ponovno uključe u život zajednice, te da se oslobode stigme problematične, marginalizirane djece.

III. DRAMMA ITALIANO

- programma delle attività per il quadriennio 2017-2020. è stato scritto in collaborazione con Leonora Surian e Giuseppe Nicodemo, il direttore f.f. del Damma Italiano

Scriviamo questo programma mentre ci apprestiamo a festeggiare i settant'anni del Damma Italiano, primo teatro stabile italiano professionista in assoluto e unico teatro stabile italiano al di fuori dei confini nazionali. Il momento presente non è dei più rosei e favorevoli, vuoi per il momento economico globalmente molto difficile, per una politica che tende alle volte ad arroccarsi in posizioni difensive e alle volte quasi revisioniste, vuoi per una presunta difesa della propria identità che rischia di attaccare e limitare i diritti degli altri, dalle minoranze, ai mass media, dagli intellettuali e artisti a chi la pensa diversamente. Il Damma Italiano continua, però, a navigare in questo mare europeo forte della sua storia e della sua identità italiana, ben radicato nella realtà della sua Fiume e dell'Istria, punto di riferimento per tutti i componenti della Comunità Nazionale Italiana.

In queste due stagioni organizzate dalla nuova direzione, con sacrifici e passione, coproducendo spettacoli con Milano, Trieste (Italia), Capodistria (Slovenia) e con le altre sezioni dello Zajc (Croazia), valorizzando lo scambio culturale e la ricchezza linguistica e musicale che ci contraddistinguono, è stato incrementato di molto il numero delle prime, aumentando così anche il numero di repliche e ottenendo una risposta molto positiva degli spettatori. Abbiamo raggiunto gli obiettivi prefissati di collaborazione con gli altri enti della CNI: la nostra casa editrice EDIT, con le sue varie riviste ed edizioni, TV e Radio Capodistria, la radio, l'Unione Italiana e l'Università Popolare di Trieste, ma soprattutto le scuole, triplicando il numero di abbonamenti, grazie all'impegno di tutti i dirigenti. Il numero elevato di presenze e questo nuovo interesse per le produzioni del Damma Italiano conferma il rispetto e l'autonomia culturale che la compagnia gode all'interno del teatro e ci ha dato lo spunto per presentare un programma variegato per il quadriennio 2017-2020, che ha l'ambizione di soddisfare le esigenze più diverse del nostro pubblico, che va dai bambini dell'asilo agli adulti delle Comunità, dall'Istria a Fiume, ognuno con dei gusti ben precisi.

In questo contesto abbiamo pensato alle produzioni di questo quadriennio che spazieranno dal repertorio classico (Carlo Goldoni, Luigi Pirandello, Eduardo De Filippo), alla drammaturgia contemporanea (Silvia Antinori), dalla commedia impegnata (Dario Fo) a quella musicale (Canzonette Fiumane e Cabaret D'Annunzio), dando pure un particolare rilievo agli autori della CNI come Nelida Milani e dedicando una tetralogia a Fulvio Tomizza, in sinergia con La Contrada di Trieste e cercando quella del Forum Tomizza di Umago.

Il progetto quadriennale del Damma Italiano guarda al territorio di Fiume e dell'Istria, con una vocazione costante verso l'Italia e verso la scena internazionale, cercando di intercettare un pubblico vasto, attraverso varie linee culturali e artistiche: l'attenzione per gli autori classici e

contemporanei con la curiosità nei confronti delle sperimentazioni su testi, temi e linguaggi della tradizione che offrono i protagonisti della scena teatrale attuale e l'incremento delle collaborazioni internazionali.

OBIETTIVI:

- contribuire all'arricchimento dell'identità linguistica e culturale della Comunità Nazionale Italiana in Croazia e Slovenia, ponte culturale tra le due sponde dell'Adriatico e nella Mitteleuropa odierna, promuovendo la drammaturgia italiana ed anche quella croata e slovena.
- attirare pubblico proveniente non solo dalla CNI, incrementando il numero di abbonati e rendendo il DI una realtà più allettante ai circuiti italiani, croati, sloveni ed europei.
- realizzare spettacoli con allestimenti agili e un numero minore di attori, per agevolare la circuitazione nelle scuole e nelle numerose CI presenti in Croazia e Slovenia.
- realizzare spettacoli importanti, chiamando ospiti illustri per regia, scene, costumi, attori, collaborando con le altre sezioni del TNC (Opera, Balletto, Dramma Croato), organizzando dei pullman per portare il pubblico della CNI e delle scuole a teatro.
- Allestire mostre con le opere dell'artista che cura il soggetto del manifesto dello spettacolo, per dare visibilità agli artisti della CNI e dei luoghi ove ci troviamo ad operare.
- collaborare con l'Università di Fiume, in particolar modo con la "Facoltà di Italianistica" con un abbonamento dedicato ai suoi studenti.
- offrire la possibilità di stage per i nostri giovani all'interno del DI.
- continuare ad incrementare le attività dell'ufficio incaricato alla promozione del Teatro e i rapporti di collaborazione coi mass media della CNI e non (EDIT, La Voce del Popolo, Panorama, Arcobaleno, Radio e Tv Capodistria, Radio Fiume, Radio Pola, Radio e TV regionale FVG, Il Piccolo...).
- accedere ai Fondi Europei per coproduzioni e tournée e festival europei.

2017.

Giorgio Amodeo: ATTENTI AL LUPO ovvero CAPPUCETTO ROSSO - spettacolo per bambini e famiglie

Regia: **Giorgio Amodeo**

Collaborazione con Dramma Croato CROAZIA

Dopo il successo delle produzioni di teatro ragazzi "E se invece di pinocchio?" e "Spillo, Ciccio Falco", il Dramma Italiano torna a collaborare con il Dramma Croato .

Con Cappuccetto Rosso, una delle fiabe europee più popolari al mondo e ancora modernissima, ci si identifica per le sue naturali contraddizioni e per il suo conflitto interno tra il fare la cosa giusta ed i suoi desideri. Questo allestimento (come il precedente "Mini e Maxi" di Mario Schiavato e diretto dallo stesso regista) è pensato per due attori circondati da una scenografia

minima, così da poter essere agile e rappresentato, non solo a teatro, ma anche all'interno delle scuole e degli asili.

Fabrizio Sinisi: CABARET D'ANNUNZIO – commedia musicale

Regia: **Gianpiero Borgia**

Coproduzione: Teatro Pubblico Pugliese ITALIA

Quella di Gabriele D'Annunzio è stata senza dubbio un'esistenza fuori dal comune: la sua vita è un luogo straordinario specchiarsi. Come ha scritto Piero Chiara, D'Annunzio è «un uomo che seppe in sé riassumere la gloria e la miseria del carattere italiano». *Cabaret D'Annunzio* riproduce di questa esistenza, tanto con ironia, l'incredibile potenza vitale e soprattutto la capacità profetica; in anticipo non solo sul suo tempo ma perfino sul nostro, D'Annunzio ha capito l'importanza delle strategie di comunicazione, ha fatto propri e utilizzato a suo piacere i media di massa. *Cabaret D'Annunzio* inaugura un genere teatrale che unisce la commedia brillante, il teatro italiano di avanspettacolo e il teatro brechtiano, che coniuga musica e prosa, poesia e biopic, dramma didattico e musical, azione e narrazione, nel tentativo grandioso e impossibile che il teatro ha sempre sentito come suo specifico: cambiare il corso e la lettura della storia.

Il "poeta vate", non solo arricchisce la lingua italiana con le sue opere e con neologismi come tramezzino utilizzati ancora oggi, ma realizza a Fiume nel 1919 una "città di vita", dove sono concessi il ribellismo di massa, il nudismo, l'uso di droghe, l'amore libero. Qui D'Annunzio e i suoi seguaci visionari cercano di mettere in pratica i loro ideali sanciti dalla Carta del Carnaro dove si dichiara l'uguaglianza di tutti i cittadini e la libertà di pensiero.

Il rapporto di D'Annunzio con la politica e l'ideologia fascista fu controverso ed altalenante.

D'Annunzio e Mussolini vivevano un rapporto fondato sulla convenienza reciproca, la sfiducia, l'emulazione e la competizione: mentre Mussolini temeva il pensiero dannunziano e la sua forza sovversiva, utilizzandolo per fare propaganda politica come strumento potente ed ammaliante, D'Annunzio sfuggiva al controllo del regime con iniziative personali, spesso non approvate e lo usava come conto bancario personale per finanziare le sue imprese e le sue voglie. Le ostilità tra i due si accentuarono quando Mussolini decise di allearsi con la Germania, ma D'Annunzio, per convenienza, evitò di esternare troppo il disprezzo che provava per la trasformazione del fascismo-movimento in un regime dittatoriale. Comunque sia la sua influenza sulla cultura italiana ed europea nei primi decenni del Novecento fu indiscutibile, e crediamo che affrontare onestamente la propria storia e letteratura sia un modo per conoscersi meglio!

Fulvio Tomizza: ANCHE LE PULCI HANNO LA TOSSE – spettacolo per bambini e famiglie

Regia: **Carlo Rossi**

Coproduzione: La Contrada - Teatro Stabile di Trieste ITALIA

Questo spettacolo è il primo di una tetralogia dedicata allo scrittore Fulvio Tomizza, in collaborazione con il Forum Tomizza di Umago e con La Contrada di Trieste, che per storia, tradizione ed affetto è il teatro italiano più vicino al Dramma Italiano e al suo pubblico.

Anche le pulci hanno la tosse è un proverbio che si usa per definire quelle persone che non

valgono nulla, ma che si permettono di parlare e di fare sentire la propria voce, anche se è impercettibile come quella, in senso figurato, delle pulci. Il libro, e quindi il nostro adattamento teatrale, racconta la storia di Saltellina, ambiziosa pulce amante del bel canto, che ama frequentare il teatro lirico di città ogni sera e imita pose e capricci dei cantanti di fama.

Martina Gamboz: LE DONNE DI TOMIZZA – lettura scenica

Regia: **Marco Artusi**

Coproduzione: La Contrada - Teatro Stabile di Trieste ITALIA e Forum Tomizza Umago CROAZIA
(da confermare)

Questo progetto intende avvalersi della collaborazione, ed allo stesso tempo arricchire, il Forum Tomizza, che è un progetto multiculturale e plurilinguistico per realizzare un dialogo sociale e culturale nell'area di frontiera sloveno-italico-germanica e ha come pensiero conduttore il legame e la costante comunicazione tra intellettuali e artisti che abitano e operano nell'area di confine, traendo "simbolicamente" ispirazione dalla vita e dall'opera dello scrittore Fulvio Tomizza. Considerato uno scrittore di frontiera, è il cantore dell'Istria. È grazie alle sue opere, in cui sceglie la difficile strada dell'analisi, della conoscenza che porta alla comprensione dell'altro, che anche il grande pubblico internazionale ha conosciuto la tragedia di questa piccola penisola, radicata nel cuore dell'Europa, tanto da ricevere numerosi riconoscimenti, tra cui il Premio Strega con *La miglior vita*, tradotto in ben dieci lingue.

Magdalena Lupi Alvir-Diana Grgurić

CANZONETTE FIUMANE – commedia musicale

Regia: Dora Ružđjak Podolski

Coproduzione: Dramma Croato, Opera e Balletto del TNC Ivan de Zajc CROAZIA

La dott.ssa Diana Grgurić ha fatto un'immane ricerca sulle canzoni popolari tra fine Ottocento e inizio Novecento a Fiume, portando a galla questa ricca e rara eredità musicale che scaturisce dalle complesse dinamiche politico economiche e dalla multiculturalità cittadina, relazioni tra italiani e croati in primis. Infatti i testi di queste melodie sono intrise di amore per Fiume e il suo dialetto, simbolo di identificazione in un popolo ben preciso. Le ricerche sono state compiute nella Società di Studi Fiumani di Roma e nell'Archivio storico di Fiume, oltre che dalle memorie storiche e dalle conoscenze di personaggi fiumani quali Squarcia, Bontempo, Mozina e altri. Attraverso un impianto già collaudato dal Dramma Italiano, cioè la commedia musicale, cerchiamo di capire cosa sia la fiumanità, da dove arriva e dove sta andando, partendo dal Concorso della canzonetta fiumana, antesignano del più noto Sanremo, indetto dal Circolo letterario italiano di Fiume.

Luigi Pirandello: I GIGANTI DELLA MONTAGNA – dramma incompiuto

Regia: **Paolo Magelli**

Coproduzione: Teatro Eliseo Roma ITALIA, ERT Emilia Romagna Teatro Fondazione ITALIA

Incompleto per la morte dell'autore e rappresentato postumo nel 1937, I Giganti della montagna è l'ultimo dei capolavori pirandelliani, forse il più rarefatto ed evocativo. La pièce narra la vicenda di un gruppo di disadattati che trovano rifugio in una villa chiamata La Scalogna e incontrano una compagnia di attori in procinto di mettere in piedi la rappresentazione di un pezzo teatrale, La favola del figlio cambiato dello stesso Pirandello. Viene quindi richiamato il principio di teatro nel teatro usato da Pirandello in pezzi come Sei personaggi in cerca d'autore. Il grande regista Paolo Magelli combina, in questo spettacolo l'arte drammatica e il dramma dell'arte dell'Italia con le problematiche e le caratteristiche dell'area balcanica con tutte le sue contraddizioni, svelando la convenzione, il trucco della finzione che ogni spettatore deve ritenere vera per poter partecipare al rito teatrale.

2018.

Josip Vandot: KEKEC AMICO DEI BAMBINI/SRETNO, KEKEC - spettacolo bilingue per bambini e famiglie

Regia: **Marko Sosič**

Coproduzione: Teatro Stabile Sloveno di Trieste ITALIA/SLOVENIA

Con questo allestimento inauguriamo una collaborazione con una realtà parallela e allo stesso tempo diametralmente opposta a quella della Minoranza Italiana in Croazia e Slovenia, che è la Comunità Slovena a Trieste, dove ha sede il Teatro Stabile Sloveno, esempio di sintesi tra tradizione e ricerca, sguardo alle richieste del proprio pubblico, ma anche offerta di progetti di ricerca che guardano al futuro. Uno spettacolo che unisce il dialetto carsolino a quello fiumano, l'italiano allo sloveno e al croato, segno di condivisione e apertura, al di là di qualsiasi filo spinato o dogana. Si tratta di un pastorello, personaggio chiave delle novelle dello scrittore sloveno Josip Vandot. Bambino vivace, coraggioso e ingegnoso, Kecec è sempre a caccia di avventure, ritrovandosi spesso nei guai, ma capace di uscirne vincente. Un grande classico della letteratura (che ha ispirato film, racconti, canzoni) slovena che prende forma in una produzione adatta ai bambini e alle famiglie, guardando al mondo della montagna e dei piccoli paesi, custode di valori e di speranze che non dobbiamo in alcun modo perdere o dimenticare.

Eduardo De Filippo: FILUMENA MARTURANO – spettacolo per Elvia Nacinovich

Regia: **Lary Zappia**

La prima attrice del Dramma Italiano, Elvia Nacinovich, si appresta ad andare in pensione (almeno per quanto riguarda la burocrazia), e celebreremo con lei più di quarant'anni di teatro, spettacoli, attori, colleghi, emozioni. Elvia ha interpretato in modo magistrale centinaia di ruoli, tra cui l'anziana Anja di Zoran e il cane di porcellana, la forte Anna Magnani di Notti Romane e l'elegante Maria Callas dell'omonima pièce. Si è scelto un personaggio forte, pieno di emozioni, qual è Filumena, donna carica di sapienza di vita e passione.

Per quest'occasione è stata scelta l'opera di Eduardo più conosciuta ed apprezzata, Filumena Marturano, costruita all'interno di un quadro socio-culturale molto ben definito: la contrapposizione e l'impossibilità di comunicazione tra la città dei "bassi" trasudanti miseria, ma anche dignità, e la città "bene", spensierata e forse inconsapevole, che sfrutta ed umilia i concittadini poveri, due culture che non hanno possibilità di incontrarsi.

Sonia Antinori: IL SOLE DORME – lettura scenica

Regia: Giuliano Bonanni

Coproduzione: TEATROMUROQUATTRO TRIESTE ITALIA

Continuiamo l'esplorazione della drammaturgia contemporanea con l'esplorazione di un testo teatrale vincitore del Premio Riccione. Il sole dorme è ambientato in una livida Germania - crocchio dei problemi d'identità della seconda metà del Novecento – dove un quartetto familiare di profughi tedeschi di ritorno e la vedova di un defunto gerarca nazista, persa in una smemorata follia, sono gli eredi delle contraddizioni dei differenti regimi repressivi da cui sono usciti. Nelle loro vite, visitate dalla malattia e dalla diversità, germinano al tempo stesso l'odio e una tenerezza pietosa che conduce alla complicità.

Raccontando lo spaesamento con un'atmosfera soffocante e dialoghi intessuti di una lingua avvolgente e immaginifica, l'allestimento prevede un lavoro diretto con l'autrice del testo, un confronto costante che metta in relazione materiale drammaturgico, regia e attori; attraverso questo processo si vuole vivificare la pièce mettendo in risalto le sue caratteristiche contemporanee.

Fulvio Tomizza: LA STORIA DI BERTOLDO – commedia

Regia: **Leo Muscato**

Coproduzione: La Contrada - Teatro Stabile di Trieste ITALIA e Forum Tomizza Umago CROAZIA

Dopo un testo per ragazzi e un'interessante indagine sulla figura della donna, proseguiamo la scoperta dell'opera di Tomizza con un suo testo per il teatro, una commedia che ha debuttato a Trieste nel '69 per la regia di Giovanni Poli, riscuotendo un grande successo. L'opera è tratta da un componimento satirico di Giulio Cesare Croce (1550-1609) "Le sottilissime astuzie di Bertoldo" dove si narrano le vicende del contadino burlone Bertoldo che fa conoscere al re Alboino il sapore di cose mai viste prima. Inutilmente la regina cerca di eliminare il contadino, rimanendo tuttavia burlata dall'ingegno inventivo del protagonista. Solo un pasticcio avvelenato, offerto a Bertoldo al posto delle sue rape, riesce a stroncare il contadino, che sarà amaramente rimpianto dal re. Il testo, che alterna momenti gioiosi ad altri più meditativi, offre un riuscito spaccato di un mondo, quello dei diseredati, immerso nella stanca rassegnazione di un destino che non potrà mai essere modificato, tema caro a Tomizza.

La regia sarà affidata a Leo Muscato: giovane regista teatrale e d'opera e drammaturgo, uno dei più apprezzati nella scena italiana, che ha già collezionato diversi premi e che unisce il lavoro di pedagogo e ricerca a quello registico.

Ivo Andrić: LA DONNA SULLA PIETRA/ŽENA NA KAMENU – teatro d'autore

Regia: Dino Mustafić

Coproduzione: MESS Sarajevo BOSNIA ERZEGOVINA

Ivo Andrić sa suscitare gli interrogativi estremi dell'esistenza toccando le sensazioni più semplici della quotidianità. In questa raccolta, grazie alla drammaturgia creata da Željka Udovičić Pleština, ammiriamo i ritratti di donne indaganti nell'animo e dietro le mura domestiche, avvertendoci che la vita e il destino degli esseri umani non sono fenomeni facilmente accessibili. Le donne di questo libro si svelano tutte in un gesto, in un'esitazione, in un inatteso moto di rivolta: racconta l'umanità, entra nelle vite degli altri, isola una persona in mezzo alla folla e ne dimostra l'unicità, la osserva da vicino, porta alla luce pulsioni e sogni con una precisione che nemmeno l'interessato riuscirebbe ad avere. Questo testo, parla di voli liberatori, di una donna sulla pietra che si risollewa dai suoi pensieri e "con gesti da dea immortale" si tuffa in un volo nel mare, per riemergere riconciliata con il presente.

2019.

Dubravka Ugrešić: LA PICCOLA FIAMMA / MALI PLAMEN - Spettacolo bilingue per bambini e famiglie

Regia: Renata Karola Gatica

Coproduzione: Dramea Croato CROAZIA

Questo libro di Dubravka Ugresic è una delle storie più belle della letteratura croata per i bambini. I sentimenti per i più piccoli, indifesi, poveri vengono resi con un ritmo narrativo paragonabile a quello di Brlić Mažuranić. La scrittrice si ricorda il momento in cui da piccola si rese conto cosa vuol dire essere/sentirsi "altro": quando le bambine della sua via hanno capito che sua madre era bulgara, hanno cominciato a deriderla per questo, ma l'incubo è finito quando ha lasciato la scuola e ha fatto amicizia con una ragazzina il cui padre era italiano. La fiamma di ogni bambino, di ogni uomo, è il simbolo della nostra anima, dei nostri ricordi, della nostra voglia di vivere e di esprimere desideri e sentimenti in un mondo che alle volte risulta difficile da percorrere.

Riprodurremo la magia di Spillo Ciccio Falco, intrecciando l'italiano e il croato, creando un falò di emozioni adatte ai bambini e alle loro famiglie, facendo pensare e riflettere.

Nelida Milani: MISCELLANEA – spettacolo d'autore

Regia: **Mario Brandolin**

Nelida Milani, non ha bisogno di presentazioni: è una nota scrittrice e linguista, uno dei massimi esponenti della cultura della Comunità Nazionale Italiana di Croazia e Slovenia, uno dei pochissimi italiani autoctoni dell'ex Jugoslavia ad essere pubblicato e ad aver ricevuto dei premi anche in Italia. Nei suoi romanzi la Milani affronta il difficile tema del pregiudizio verso le minoranze nazionali e culturali, parla dello sradicamento fisico per chi se ne andò, e di quello

stradicamento interiore per chi rimase in una realtà che non sembra più essere la sua. Affronta con delicatezza ma precisione i temi del viaggio, della memoria, dello spaesamento e della casa.

Fulvio Tomizza: VERA VERK – dramma

Regia: **Veronica Cruciani**

Coproduzione: La Contrada - Teatro Stabile di Trieste ITALIA e Forum Tomizza Umago CROAZIA

Questo dramma, dopo essere stato segnalato dal concorso dell'Istituto del Dramma Italiano di Roma, è andato in scena per la prima volta nel 1963 a Trieste con un cast stellare: Paola Borboni, Fosco Giachetti e Marisa Fabbri. È una tragedia rusticana rivolta al Verismo di fine Ottocento e alle grandi tragedie del mondo classico - dove amore e morte, colpa ed espiazione, si legano indissolubilmente l'una all'altra -, ma va in realtà inserita nel Secondo Novecento, quando le opere del Neorealismo italiano incontrano le fortune di Bertolt Brecht in tutt'Europa, gli studi antropologici con la psicoanalisi freudiana, il teatro del Grande Attore con la rinascita dell'Avanguardia; rivalutando con coscienza le proprie tradizioni. La tragedia di Vera Verk richiama alla memoria il Verga verista, ma in realtà questo testo tratteggia la condizione femminile all'interno di una civiltà contadina schiacciata dai riti sociali, dai divieti religiosi e dalla superstizione, e si lega a quei romanzi dove Tomizza racconta il tormento delle genti di frontiera, divise da assurdi odi politici, ideologici, costrette a scegliere una patria diversa dalla propria. Vera incarna la maledizione di chi non ha più voce.

Mario Fratti: SEI DONNE APPASSIONATE – commedia musicale

Regia: **Alessandro D'alatri**

Coproduzione: Teatro Stabile d'Abruzzo ITALIA e IN SCENA! ITALIAN THEATER FESTIVAL New York

Autore che non vede l'ora di metterlo in scena a Fiume e portarci a New York.

Sei donne appassionate è una commedia brillante e pungente che si ispira al film *8 ½* di Federico Fellini (considerato uno dei capolavori di Fellini ed una delle migliori pellicole cinematografiche di tutti i tempi, fonte d'ispirazione per generazioni di registi) e alla stessa biografia del maestro riminese. Questo testo è la fonte da cui nasce il successo planetario del musical *Nine* ed è un racconto che riflette la crisi politico-artistica di un intellettuale e si pone delle domande sul comportamento vulnerabile degli uomini che hanno bisogno delle donne, oltre a dare uno sguardo indiscreto e ironico sull'ingarbugliato amore appassionato, o forse del disamore che definisce non solo le relazioni tra i sessi, ma la stessa umanità. Si racconta di Nino, regista di successo dalla sessualità complessa è intrappolato nelle relazioni amorose con le sei diverse donne della sua vita che amandolo legittimeranno la loro forza.

Lo scrittore, in costante contatto del Dramma Italiano, non vede l'ora di allestire l'opera e portarla in tournée a New York.

2020. (ECoC)

Rosanna Bubola: LE MERAVIGLIE DI ALICE - spettacolo musicale per bambini e famiglie tratto da Alice nel paese delle meraviglie

Regia: **Giorgio Amodeo**

Coproduzione: La Contrada - Teatro Stabile di Trieste ITALIA

Lo spettacolo, vuole portare in scena la favola, riletta da una ormai rodata e talentuosa Rosanna Bubola, nel suo aspetto più onirico e fiabesco: quello dell'immaginario dei bambini, offrendo al pubblico la possibilità di ritrovare la poesia del mondo infantile e di confrontarsi con i significati simbolici e reconditi della fiaba. L'allestimento è pensato per coinvolgere ed emozionare grandi e piccini, rendendoli parte di un'avventura che difficilmente potranno dimenticare grazie ad una grande creatività espressa in tutti gli aspetti artistici.

Con i cambi di scena allo spettatore sembrerà di sfogliare un libro di favole, tra divertimento e paura, dubbi e certezze, balli e canzoni, che si alterneranno in una serie di situazioni in cui realtà e sogno sono i protagonisti.

Edoardo Erb: PIRANDELLO NOSTRO CONTEMPORANEO – progetto d'UTORE

Regia: **Serena Sinigaglia**

Coproduzione: Teatro Ringhiera ATIR MILANO-ITALIA

Questo progetto è il frutto della collaborazione fra Serena Sinigaglia, una delle registe più quotate del panorama italiano, ed Edoardo Erba, un'eccellenza della drammaturgia nazionale e internazionale; non a caso hanno già lavorato entrambi, ma per due progetti e in due epoche differenti, per la nostra Compagnia. Serena Sinigaglia sente l'esigenza di affrontare il tema della lingua di Pirandello senza più mediazioni e incontra sulla stessa lunghezza d'onda Edoardo Erba, alla ricerca di un nuovo modo di raccontare, che possa restituire le stratificazioni del presente a testi pirandelliani che hanno fatto la storia della Letteratura italiana.

In un teatro dover la ripetizione di frasi fatte e di cliché non soddisfa più lo spettatore e gli attori stessi, dove tutti i riferimenti stanno per saltare, dove le sicurezze del passato non esistono più e sul futuro si addensano nubi che nessuno ha il coraggio di scandagliare, la Sinigaglia ed Erba cercano un modo per far rivivere un linguaggio, quello pirandelliano, a volte desueto, nonostante sia portatore di un messaggio forte e contemporaneo, sull'uomo, come sull'arte e sul destino del teatro. Questo spettacolo cerca di scandagliare la vivezza della parola di Pirandello con uno sguardo nuovo e contemporaneo che possa incuriosire anche le nuove generazioni.

Dario Fo: SOTTO PAGA NON SI PAGA – commedia

Regia: **Massimo Navone**

Quando nel lontano 1974 Dario Fo e Franca Rame concepirono e rappresentarono questa commedia, le famiglie italiane erano alle prese con il caro vita generato dal fenomeno perverso

dell'iperinflazione, invitando lo spettatore ad assumere uno sguardo attento e critico sulle cose, anticipando nel testo molte delle difficoltà che la società italiana avrebbe di lì a poco incontrato e che oggi purtroppo torna di straordinaria attualità.

I magri bilanci familiari devono fare i conti con una pesante congiuntura economica, che rende sempre più oneroso il fardello dei mutui ipotecari, nonché con la piaga della delocalizzazione della produzione industriale e l'introduzione del precariato nel mondo del lavoro. Questo nuovo allestimento ripropone come allora la vicenda di alcune casalinghe di una città che potrebbe essere una qualsiasi città europea che, non riuscendo più a fronteggiare il rialzo dei prezzi, decidono di fare la spesa al supermercato pagando solo la metà della cifra.

Il palcoscenico diventa pertanto teatro della nostra vita quotidiana, in cui la commedia, pur ricca di situazioni comiche e di divertentissime gag, si rivela anche una coraggiosa denuncia di carattere politico-sociale.

Francesco Randazzo: TITOLO – commedia

Regia: Francesco Randazzo

Francesco Randazzo è un pluripremiato autore e regista teatrale molto attivo in Italia, che ha già lavorato in passato al Dramma Italiano. Così si presenta al pubblico curioso: "Le Muse, queste vecchie obsolete, nessuno scrive più, è ovvio, "O Muse", si crede siano sparite o morte anche, eppure sono ancora in questo mondo. Vivono forse in case popolari, vestono scialbe, almeno all'apparenza, e non bazzicano mai i talk show. Le si incontra e non si riconosce, oppure è un balenio fuggevole sul tram, che scambiamo per altro, forse un'insegna, forse una scintilla. Ma sono loro, passano accanto e non ce ne accorgiamo del prodigio. Le Muse sono furbe oggiogiorno, pochi lo sanno, pochi sanno che vivono in mezzo a noi, in clandestinità."

Il ritorno al Dramma Italiano segna un passo importante del suo lungo percorso artistico e della nostra proiezione internazionale, con un testo di notevole interesse che propone profonde riflessioni sul tema del destino, naturale o forzato, con cui ognuno ad un certo punto della propria vita sente il bisogno di confrontarsi.

III. TALIJANSKA DRAMA

- četverogodišnji program sastavljen u suradnji s Leonorom Surian, aktualnom ravnateljicom i kandidatkinjom za buduću ravnateljicu Talijanske drame, i Giuseppe Nicodemom, suradnikom Leonore Surian, trenutno na mjestu njezina zamjenika

Dok pišemo ovaj program pripremamo se proslaviti sedamdesetu godišnjicu djelovanja Talijanske drame, prvog talijanskog profesionalnog stalnog kazališta i jedinog stalnog talijanskog kazališta izvan matične zemlje. Sadašnji trenutak možda i nije najsretniji, bilo zbog teške ekonomske situacije, bilo zbog politike koja graniči s revizionizmom, pa možda zbog tobožnje obrane vlastitog identiteta prijeti napadom i ograničavanjem prava drugih, manjina, medija, intelektualaca, umjetnika i svih onih koji ne misle isto. Talijanska drama, međutim, nastavlja ploviti ovim europskim morem osnažena vlastitom poviješću i svojim talijanskim identitetom, duboko ukorijenjenim u zbilji Rijeke i Istre, kao uporišna točka svih članova i čimbenika Talijanske nacionalne manjine.

U protekle dvije kazališne sezone, pod vodstvom sadašnje uprave, uvelike je porastao broj premijera, uz žrtve i strast, u kazališnim koprodukcijama s Milanom i Trstom (Italija), Koprom (Slovenija), te u partnerstvu s ostalim granama HNK Ivana pl. Zajca. Povećao se i broj repriza, a sve je okrunjeno izvanrednim odazivom publike. S velikim smo uspjehom ostvarili namjeru suradnje s drugim institucijama Talijanske nacionalne manjine: s našom izdavačkom kućom EDIT, njezinim raznim revijama i publikacijama, s TV i Radiom Kopar, s Talijanskom unijom i Tršćanskim narodnim sveučilištem, a osobito sa školama u kojima smo utrostručili pretplate zahvaljujući i uspješnoj suradnji s ravnateljima i učiteljima. Visok broj gledatelja i nov interes za produkcije Talijanske drame potvrđuje poštovanje i kulturnu autonomiju koju naša kazališna družina uživa u matičnom kazalištu. Raznolik program za razdoblje 2016-2020. namjerava zadovoljiti najrazličitije interese naših gledatelja, među kojima su djeca od predškolske dobi do srednjoškolaca, kao i odrasli iz brojnih talijanskih zajednica, iz Istre, Rijeke i slovenskog primorja.

Za naredno četverogodišnje razdoblje sastavili smo popis produkcija u koji je uključen klasični repertoar (Carlo Goldoni, Luigi Pirandello, Eduardo De Filippo), suvremena dramaturgija (Silvia Antinori, Edoardo Erba), angažirana komedija (Dario Fo) i glazbena komedija (*Canzonette Fiumane* i Cabaret D'Annunzio), kao i vrijedni autori Talijanske nacionalne manjine, poput Nelide Milani i tetralogije posvećene autoru Fulviju Tomizzi, u sinergiji s tršćanskim kazalištem La Contrada di Trieste i Forumom Tomizza iz Umaga.

CILJEVI:

- Doprinos bogatstvu jezičnog i kulturnog identiteta talijanske nacionalne manjine u Hrvatskoj i Sloveniji, mostu između dvije obale Jadrana i moderne Mitteleurope, promoviranjem talijanske, hrvatske i slovenske dramaturgije.
- Privlačenje šire publike, ne samo iz redova talijanske nacionalne manjine, povećanjem broja pretplata i nastojanjem da se Talijansku dramu učini važnom sastavnicom talijanskog, hrvatskog, slovenskog i europskog kazališta i gledateljstva.
- Ostvarenje predstava s manjim brojem glumaca, kako bi se pospješila mobilnost prema školama i mnogobrojnim zajednicama Talijana diljem Hrvatske i Slovenije. S druge strane, organizacija autobusnog prijevoza kako bi se publiku talijanske nacionalne zajednice i škola dovelo u Kazalište.
- Ostvarenje relevantnih predstava u kojima poznati autori potpisuju režiju, scenografiju, kostimografiju, te nastupaju renomirani gostujući glumci.
- Suradnja s ostalim granama riječkog HNK (Opera, Balet, Hrvatska drama).
- Postava izložbi umjetnika autora kazališnog plakata predstave, kako bi se unaprijedila vidljivost umjetnika talijanske nacionalne zajednice i područja našeg djelovanja.
- Suradnja s Tršćanskim narodnim sveučilištem, osobito s Odsjekom za talijanistiku Filozofskog fakulteta s posebno namijenjenom studentskom pretplatom.
- Mogućnost stažiranja za našu omladinu unutar Talijanske drame.
- Daljnji napredak u radu službe promidžbe HNK te uspostavljanju suradnje s medijima talijanske nacionalne zajednice i medijima uopće (EDIT, La Voce del Popolo, Panorama, Arcobaleno, Radio i TV Kopar, Radio Rijeka, Radio Pula, regionalne radio i TV postaje talijanske regije Friuli Venezia Giulia, Il Piccolo i drugi).
- Pristup EU fondovima u svrhu financiranja koprodukcija, turneja i europskih festivala.

2016. (jesen)

RACCONTI DI COSTA E DI MARE (Priče s obale i mora) – autorska predstava prema tekstu više autora Istre i Julijske Krajine

Režija: **Franco Però**

Koprodukcija: Rossetti-Teatro Stabile del Friuli Venezia Giulia, Italija

Predstava čini dio projekata u sklopu obilježavanja 70. godišnjice postojanja Talijanske drame i Zajednice Talijana u Rijeci, u suradnji s tršćanskim Stalnim kazalištem „Rossetti”, jednim od sedam kazališta u Italiji koja nose obilježje „relevantnog kulturnog interesa” (teatro di rilevante interesse culturale). Premijera će se održati u sjedištu Zajednice Talijana u Rijeci, u palači Modello. *Racconti di costa e di mare (Priče o kopnu i moru)* raspliće se kroz priče velikana Istre i Julijske Krajine. Četri osobe (glumica slovenske nacionalne manjine iz Trsta, glumac kazališta „Rossetti”, Elvia i Bruno Nacinovich) kao na bankini, s rive grada, promatraju horizont. Na suprotnom kraju scene-bankine, gudački kvartet Quartetto Iris (kojeg čine djevojke koje su diplomirane na prestižnom konzervatoriju „Tartini” u Trstu), inspiriran panoramom, svira

Sibeliusa i Straussa. Glumci/likovi, obuzeti dvostrukim čarom mora i glazbe, počinju pripovijedati priče o kopnu i moru kroz riječi, između ostalih, i Antonija Quarantotti Gambinija, Gianija Stuparicha, Paola Rumiza, Nelide Milani, Claudija Magrisa i Milana Rakovca, koji je napisao skladbu posebno za ovu predstavu.

Carlo Goldoni: LA LOCANDIERA (Gostioničarka Mirandolina) – komedija

Režija: **Paolo Magelli**

Proslava 70. godišnjice Talijanske drame kulminirat će događajem posvećenim glumcima kazališne družine, prijateljima iz prošlosti i sadašnjosti, u kojem će se prikazati najuspješniji komadi njene povijesti. No to nije sve. Debitirat ćemo i s Goldonijevim klasikom u režiji Paola Magellija. Glavnu ulogu igrat će poznata talijanska glumica Valentina Banci, gostioničarka Mirandolina, u krčmi koja bi mogla biti na Balkanu, ali i bilo gdje drugdje u svijetu. Gostionica je zamišljena kao kulturni i idealni most koji povezuje Rim i Rijeku, povijest Italije i povijest Kvarnera, Koloseja i kazališta «Zajc».

2017.

Braća Grimm /Giorgio Amedeo: ATTENTI AL LUPO ovvero CAPPUCETTO ROSSO (Čuvaj se vuka ili Crvenkapica) - predstava za djecu i obitelji

Režija: **Giorgio Amedeo**

Koprodukcija: Hrvatska drama HNK Ivana pl. Zajca

Nakon uspješnih produkcija kazališta za djecu i mladež *E se invece di Pinocchio?* i *Dugonja, Trbonja i Vidonja / Spillo, Ciccio, Falco*, Talijanska drama obnavlja suradnju s Hrvatskom dramom. *Crvenkapica* je jedna od najomiljenijih europskih i svjetskih priča, moderna i danas. Ova inscenacija (kao i *Mini e Maxi Marija Schiavata* u režiji istog redatelja) zamišljena je za par glumaca okružen minimalnom scenografijom, kako bi se predstava mogla bez poteškoća prikazati ne samo u kazalištu, nego i u školama i vrtićima.

Fabrizio Sinisi: CABARET D'ANNUNZIO – glazbena komedija

Režija: **Gianpiero Borgia**

Koprodukcija: Teatro dei Borgia; Italija

Život Gabrielea D'Annunzija svakako predstavlja izvanrednu egzistenciju. Kao što je napisao Piero Chiara, D'Annunzio je «čovjek koji je u sebi sažeo cijeli jedan ukus i mentalitet, slavu i bijedu talijanskog karaktera». *Cabaret D'Annunzio* reproducira ironično taj nevjerojatan životni elan i, osobito, proročansku moć: ne samo pjesnika i pisca iznimne suvremenosti, već i političara, vojnog stratega, neumornog eksperimentatora raznovrsnih izražajnih tehnika. No iznad svega, preteča ne samo svog, nego i našeg vremena, D'Annunzio je bio izvanredan komunikator: prvi je shvatio vrijednost komunikacijskih strategija, usvojio je i lako baratao

medijima. *Cabaret D'Annunzio* pripada kazališnom žanru koji spaja talijansku komediju *commedia brillante* i svojevrstni varijete *avanspettacolo* s brechtovskim teatrom; stapa glazbu i prozu, poeziju i *biopic*, didaktičku dramu i *musical*, akciju i naraciju, u velebnom i nemogućem nastojanju koje je oduvijek svojstveno kazalištu: promijeniti tijek i razumijevanje povijesti. Odnos D'Annunzija s fašističkom politikom i ideologijom bio je kontroverzan i, ambivalentno, pun uspona i padova. D'Annunzio i Mussolini njegovali su odnos zasnovan na međusobnoj koristi, nepovjerenju, međusobnom natjecanju i suparništvu. Dok je Mussolini, u jednu ruku, zazirao od D'Annunzijeve misli i razarajuće subverzivne moći, koristio ga je, poput snažnog i zavodljivog oružja, u propagandne svrhe vlastite politike. U drugu ruku, D'Annunzio bi izbjegao kontroli režima osobnim inicijativama, često bez ikakva odobrenja, a koristio bi se tim međusobnim neobičnim odnosom kao privatnom hipotekom za financiranje vlastitih pothvata i hirova. Nesuglasice među dvojcom su se zaoštrile kad se Mussolini odlučio na savezništvo s Njemačkom. Međutim, iz koristoljublja, D'Annunzio se odlučio suzdržati od izražavanja pretjeranog prezira spram metamorfoze pokreta fašizma u diktatorski fašistički režim. U svakom slučaju, D'Annunzijevo utjecaj na talijansku i europsku kulturu početka dvadesetog stoljeća neupitan je. Smatramo kako je iskreno sučeljavanje s vlastitom poviješću i književnošću izvrstan put ka boljem poznavanju sebe!

Fulvio Tomizza: ANCHE LE PULCI HANNO LA TOSSE (I buhe kašlju) - predstava za djecu i obitelji
Režija: **Carlo Rossi**

Koprodukcija: La Contrada - Teatro Stabile di Trieste, Italija

Ovo je prva predstava tetralogije posvećene piscu Fulviju Tomizzi u suradnji s „Forumom Tomizza” iz Umaga i kazalištem „La Contrada di Trieste”, koje je zbog povijesti, tradicije i povezanosti najbliže Talijanskoj drami riječkog Kazališta i njezinoj publici. «I buhe kašlju» je fraza koja se koristi kako bi se okarakterizirale one osobe koje ne vrijede mnogo, no unatoč tome, dozvoljavaju si naglas izraziti mišljenje, iako tankim glasom, poput buhe. Knjiga, pa tako i naša kazališna adaptacija, pripovijeda priču o Stellini, ambicioznoj buhi koja voli *bel canto*, koja voli posjećivati gradsku operu svake večeri i oponašati poze i hireve poznatih opernih diva...

Martina Gamboz: LE DONNE DI TOMIZZA (Tomizzine žene) – scensko čitanje

Režija: **Marco Artusi**

Koprodukcija: La Contrada - Teatro Stabile di Trieste, Italija i Forum Tomizza Umag, Hrvatska

Ovim programom namjeravamo surađivati s „Forumom Tomizza”, multikulturalnim i plurilingvističkim projektom kojemu je svrha aktualizacije kulturnog i socijalnog dijaloga na slovensko-talijansko-germanskome graničnom području, pri čemu je misao vodilja stalna poveznica između intelektualaca i umjetnika koji djeluju na graničnom području, pod simboličkom inspiracijom života i djela pisca Fulvija Tomizze. Smatra ga se piscem granice, bardom Istre. Zahvaljujući njegovim djelima, u kojima bira mukotrpan proces analize i pronicljivosti koja vodi do upoznavanja drugačijeg, široka međunarodna publika upoznala je tragediju ovog malog poluotoka, usidrenog u samom srcu Europe.

Magdalena Lupi Alvir - Diana Grgurić: CANZONETTE FIUMANE – glazbena komedija

Režija: **Dora Ruždjak Podolski**

U suradnji s Hrvatskom dramom, Operom i Baletom HNK Ivana pl. Zajca

Dr. Diana Grgurić obavila je veliko istraživanje narodnih pjesama Rijeke između XIX. i XX. stoljeća, kojim je otkrila bogato i rijetko glazbeno nasljedstvo nastalo iz kompleksnih političkih i ekonomskih dinamika multikulturalnog grada, u prvom redu iz odnosa Talijana i Hrvata. Tekstovi i melodije puni su ljubavi prema Rijeci i fiumanskom dijalektu, simbolu s kojim se identificira određeni narod. Istraživanja su provedena u Državnom arhivu u Rijeci i u rimskom povjesničarskom društvu Società di Studi Fiumani di Roma, ali i sakupljanjem uspomena istaknutih riječkih ličnosti poput Squarcie, Bontempa, Mazine i drugih. Kroz glazbenu komediju, žanr u kojem se Talijanska drama uspješno okušala, pokušat će se prodrijeti u samu srž duše Rijeke, a krenut će se od natjecanja fiumanske kanconete, preteče Sanrema, kojeg je organizirala talijanska književna udruga u Rijeci, Circolo letterario italiano di Fiume.

Luigi Pirandello: I GIGANTI DELLA MONTAGNA (Gorski divovi) – nedovršena drama, komedija

Režija: **Paolo Magelli**

Koprodukcija: Teatro Eliseo Rim, Italija; ERT Emilia Romagna Teatro Fondazione, Italija

Luigi Pirandello nije uspio dovršiti ovu dramu koja je prikazana tek nakon njegove smrti, 1937. *Gorski divovi* je njegovo poslijenje remek-djelo, možda upravo ono najsnažnije. Drama govori o grupi neadaptiranih likova koji pronalaze utočište u vili pod imenom „La Scalogna” („Nesreća”) i susreću kazališnu družinu koja se priprema postaviti predstavu, Pirandellovo djelo *La favola del figlio cambiato*. Redatelj Paolo Magelli kombinirat će u ovoj predstavi dramsku umjetnost i dramu u umjetnosti Italije s problematikama i karakteristikama Balkana u svim njegovim kontradikcijama.

2018.

Josip Vandot: CIAO KEKEC / SRETNO, KEKEC - dvojezična predstava za djecu i obitelji

Režija: **Marko Sosič**

Koprodukcija: Teatro Stabile Sloveno di Trieste, Italija/Slovenija

Ovom predstavom započinjemo suradnju s paralelnom, a istovremeno suprotnom zbiljom od naše, talijanske nacionalne zajednice u Hrvatskoj i Sloveniji, odnosno sa Slovenskom nacionalnom zajednicom u Trstu. U Trstu djeluje Slovensko stalno kazalište Teatro Stabile Sloveno koje je sjajan primjer spoja između tradicije i istraživanja, dijelom odgovor na želje publike, dijelom ponuda istraživačkih projekata koji gledaju prema budućnosti. Ova predstava objedinjuje fiumanski dijalekt, talijanski, slovenski i hrvatski jezik, u san razmjene i otvaranja, iznad svakog oblika žičane ograde i državne granice. Radnja se odvija oko zgoda malog pastira,

ključnog lika kratkih priča slovenskog autora Josipa Vandota. Kekec je živahan dječak, smion i maštovit, uvijek u potrazi za pustolovinama, pri čemu često pada u nevolje, ali se uvijek snađe i izvuče pobjedonosno... Velik slovenski literarni klasik (koji je inspirirao filmove, priče i pjesme), prekrojen u produkciju za djecu i obitelji, vodi nas u svijet planina i ruralnih sela, u kojima se čuvaju vrijednosti i nade koje nikako ne smijemo izgubiti ili zaboraviti.

Eduardo De Filippo: FILUMENA MARTURANO – za Elviu Nacinovich
Režija: **Lary Zappia**

Prvakinja Talijanske drame, Elvia Nacinovich, priprema se za odlazak u mirovinu (barem što se birokratskog tijeka stvari tiče) i s njom želimo proslaviti više od četrdeset godina kazališta, predstava, suradnje, emocija. Elvia je magistralno odigrala stotine uloga od kojih valja istaknuti staricu Anju u *Zoran e il cane di porcellana*, snažnu Annu Magnani u *Notti Romane* i elegantnu Mariu Callas u istoimenom komadu. Odlučili smo se za snažan lik, pun strasti, mudrosti, života bunta. Odabrali smo najpoznatiji i najslavniji Eduardov komad *Filumenu Marturano*. Radnja je satkana unutar jasno ocrtanog kulturno-društvenog okvira: sukob i nemogućnost komunikacije između niskih društvenih slojeva gradske sirotinje, pune dostojanstva, i „dobrostojećeg“ građanskog sloja, bezbrižnog, možda čak nesvjesnog, koji izrabljuje i ponizuje siromašne sugrađane; dvije kulture koje nikako ne mogu pronaći zajednički jezik...

Sonia Antinori: IL SOLE DORME (Sunce spava) – scensko čitanje
Režija: **Giuliano Bonanni**
Koprodukcija: TEATROMUROQUATTRO TRIESTE, Italija

Nastavljamo istraživanje suvremene dramaturgije obradom kazališnog teksta nagrađenog nagradom *Premio Riccione*. Radnja predstave *Il sole dorme* odvija se u sivoj Njemačkoj – rasadniku krize identiteta druge polovice 20. stoljeća – u kojoj obiteljski kvartet izbjeglih Nijemaca povratnika i udovica pokojnog nacističkog starješine, koja se gubi u ludilu i zaboravu, nasljeđuje razne represivne režime iz kojih su izašli. U njihovim životima, u kojima vlada bolest i različitost, klijaju istovremeno mržnja i nježnost vrijedna sažaljenja. Dok nam prikazuje otuđenje kroz zagušljivu atmosferu i dijaloge prožete elegantnim, rafiniranim jezikom, djelo se sastoji od direktnog rada s autoricom teksta, od neprekidnog sučeljavanja koje uspostavlja spone između dramaturškog materijala, režije i glumaca. Kroz ovaj proces djelo će oživjeti i istaknuti svoje suvremene elemente.

Fulvio Tomizza: LA STORIA DI BERTOLDO (Priča o Bertoldu) – komedija
Režija: **Leo Muscato**
Koprodukcija: La Contrada - Teatro Stabile di Trieste, Italija i Forum Tomizza Umag, Hrvatska

Nakon teksta za djecu i zanimljivog istraživanja o ženskim likovima, nastavljamo otkrivati Tomizzino stvaralaštvo kroz jedno njegovo kazališno djelo. Ova komedija je premijerno

prikazana u Trstu 1969. u režiji Giovannija Polija i doživjela je veliki uspjeh. Komedija je napisana prema satiričkom djelu Giulija Cesara Crocea (1550-1609) *Le sottilissime astuzie di Bertoldo* (*Bertoldove oštromne lukavštine*) u kojem se pričaju zgode šaljivog seljaka Bertolda koji upoznaje kralja Alboina s nepoznatim mu životnim iskustvima. Kraljica uzalud nastoji eliminirati seljaka, koji se na njen račun našali svojim inventivnim duhom. Otrovano jelo, koje mu je ponuđeno umjesto njegove uobičajene repe, stat će na kraj seljaku, čiju će smrt kralj gorko oplakati. U tekstu se izmjenjuju trenuci veseli i meditativni, te nudi uvid u svijet uronjen u umornu rezignaciju pred nepokolebljivom sudbinom. Režiju potpisuje Leo Muscato: mlad redatelj kazališnih i opernih predstava, jedan od najvrednijih dramaturga talijanske scene, koji je već nositelj raznih nagrada i koji spaja svoj redateljski posao s pedagoškim pozivom.

Ivo Andrić: LA DONNA SULLA PIETRA / ŽENA NA KAMENU – autorski projekt

Režija: **Dino Mustafić**

Koprodukcija: MESS Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Ivo Andrić potiče nas da si postavljamo najdublja egzistencijalna pitanja. U ovoj predstavi, kroz dramaturgiju Željke Udovičić Pleština, istražiti ćemo likove žena, njihove duše i živote iza četiri zida, a one će nam otkriti da ljudsko postojanje i sudbina nisu lako dostupni odgovori. Žene ove knjige otkrit će nam sebe u nehotičnom pokretu, u trenutku oklijevanja, u iznenadnom trenu bunta. Ova knjiga priča o ljudskosti, ulazi u tuđe živote, izabire pojedinu osobu iz mnoštva i dokazuje njenu jedinstvenost, promatra je izbliza, baca svjetlo na porive i sanje pronicljivošću kojom ni sam lik ne bi znao vladati. Ovaj tekst govori o oslobađajućim uzletima, o ženi na stijeni koja se uzvisi iznad svojih misli i „poput besmrtno božice“ skače s visine u more, iz kojeg izranja u miru sa sadašnjošću.

San izvan zadovoljavajućeg i vedrog, ali monotonog života, pretvara se gotovo u nestajanje.

2019.

Dubravka Ugrešić: LA PICCOLA FIAMMA / MALI PLAMEN – dvojezična predstava za djecu i obitelji

Režija: **Renata Carola Gatica**

U suradnji s Hrvatskom dramom HNK Ivana pl. Zajca

Ova knjiga Dubravke Ugrešić jedna je od najljepših priča hrvatske književnosti za djecu. Osjećaji najmanjih, najslabijih, sirotih, prikazuju se narativnim ritmom koji se može usporediti s onim dinamičnim u Ivane Brlić Mažuranić. Dubravka Ugrešić prisjeća se kad je kao djevojčica shvatila što znači biti, odnosno, osjećati se „drugačijom“: kad su djevojčice iz njene ulice otkrile da joj je mama Bugarka i počele je ismijavati. No njena mora je završila kad je napustila školu i sprijateljila se s djevojčicom čiji je otac bio Talijan. Plamen svakog djeteta, svakog čovjeka, simbol je naše duše, naših sjećanja, naše želje za životom i za izrazom vlastitih želja i osjećaja na način koj je katkad teško pratiti. Obnovit ćemo čaroliju *Dugonje, Trbonje i Vidonje* stapajući

talijanski i hrvatski jezik, rasplamsat ćemo emocije primjerene djeci i obiteljima, ponukat ćemo ih na razmišljanje o bivanju «drugim» i «drugačijim».

Nelida Milani: MISCELLANEA – autorska predstava

Režija: **Mario Brandolin**

Nelidu Milani nije potrebno posebno predstavljati: poznata spisateljica i jezikoslovka, jedna od glavnih predstavnika kulture Talijanske nacionalne zajednice u Hrvatskoj i Sloveniji, jedna od malobrojnih autohtonih Talijana bivše Jugoslavije koja je objavljivana i nagrađivana i u Italiji. U svojim romanima Milani obrađuje mukotrpnu tematiku netrpeljivosti spram nacionalnih i kulturnih manjina, govori o fizičkoj otuđenosti onih koji su otišli i unutarnjoj otuđenosti onih koji su ostali u zbilji koju nisu više mogli prepoznati svojom. Delikatno ali precizno razlaže tematiku putovanja, sjećanja, otuđenosti i doma.

Fulvio Tomizza: VERA VERK – drama

Režija: **Veronica Cruciani**

Koprodukcija: La Contrada - Teatro Stabile di Trieste, Italija i Forum Tomizza Umag, Hrvatska

Ova drama je prvo primijećena na natjecanju rimskog kazališnog instituta Istituto del Dramma Italiano di Roma, a zatim premijerno prikazana u Trstu 1963, u sjajnoj glumačkoj postavi: Paola Borboni, Fosco Giachetti i Marisa Fabbri. Radi se o rustikalnoj tragediji koja se poziva na talijanski naturalistički pravac verizam s kraja 19. stoljeća, i na velike tragedije antike – u kojima se ljubav i smrt, krivnja i iskupljenje nerazdvojivo vežu. Radnja je međutim uronjena u suvremen kontekst druge polovice 20. stoljeća, kad su djela talijanskog neorealizma upoznavala novine Bertolta Brechta u čitavoj Europi, psihoanalitičke studije Sigmunda Freuda, teatar povijesnih avangardi.

Tragedija Vere Verk ocrtava položaj žene unutar seoske sredine, pritisnute društvenim ritualima, religijskim zabranama i praznovjerjem, a veže se skladno s onim romanima u kojima Tomizza pripovijeda muke ljudi s granice, podjeljenih apsurdnim političkim i ideološkim mržnjama, prisiljenih na izbor jedne određene države koju ne osjećaju svojom. Vera utjelovljuje prokletstvo onog koji više nema glasa.

Mario Fratti: SEI DONNE APPASSIONATE (*Šest strastvenih žena*) – glazbena komedija

Režija: **Valentina Fratti**

Koprodukcija: IN SCENA! ITALIAN THEATER FESTIVAL New York

Sei donne appassionate/ Šest strastvenih žena je duhovita i oštra komedija koju je inspirirao Fellinijev film *8 ½* (jedno od Fellinijevih remek-djela i inspiracija generacijama redatelja) i biografija samog filmskog umjetnika iz Riminija. Komedija tematizira političko-umjetničku krizu intelektualca te baca indiskretan i ironičan pogled na zavrzlamu strastvene ljubavi ili možda anti-ljubavi koja definira ne samo odnos među spolovima, već čitavu ljudsku narav. Govori se o

Ninu, uspješnom redatelju kompleksne seksualnosti koji je zarobljen u ljubavnim odnosima sa šest različitih žena svog života.

Pisac je u stalnom kontaktu s Talijanskom dramom, nestrpljivo očekuje postavljanje djela i pokretanje turneje u New Yorku.

2020. Rjeka – EPK

Rosanna Bubola: LE MERAVIGLIE DI ALICE (*Alisina čuda*) - glazbena predstava za djecu i obitelji inspirirana „Alisom u zemlji čuda“

Režija: **Giorgio Amedeo**

Koprodukcija: La Contrada - Teatro Stabile di Trieste, Italija

Kroz prizmu dječje mašte, predstava će ponuditi publici da ponovno pronađe put do poezije dječjeg svijeta i tako se suoči sa simbolikom skrivenih značenja unutar bajke. Predstava će zainteresirati i uzbuditi velike i male, te ih povesti u pustolovinu koju nikad neće zaboraviti, zahvaljujući kreativnoj sili koja proizlazi iz svakog umjetničkog aspekta. Promjenom scena, gledatelj će imati dojam da lista knjigu bajki, zabava i strepnji, nedoumice i izvjesnosti. Plesovi i pjesme izmjenit će se na sceni u nizu situacija u kojima su zbilja i san glavni junaci. S dvostrukom putovnicom „odraslog-djeteta“ prijeći ćemo iz jednog svijeta u drugi: iz onog „čiste“ mašte i djetinjstva do onog „mahnitog“ ljudi kojih ne žele od prvog odustati.

Edoardo Erba: PIRANDELLO NOSTRO CONTEMPORANEO (*PIRANDELLO, ČOVJEK NAŠEG DOBA*)

– autorski projekt

Režija: **Serena Sinigaglia**

Koprodukcija: Teatro Ringhiera ATIR MILANO-ITALIA

Ovaj projekt je plod suradnje između Serene Sinigaglia, jedne od natraženijih redateljica talijanske kazališne panorame, i Edoarda Erbe, znamenitog talijanskog i međunarodnog dramaturga. Oboje su radili, ali u različito vrijeme i na odvojenim projektima, za našu dramsku družinu. Serena Sinigaglia osjeća potrebu neposredno analizirati tematiku Pirandellovog jezika, a na istoj valnoj dužini susreće Edoarda Erbu, koji traži novi modus naracije, koji bi mogao unijeti slojevitost suvremenog doba u Pirandellove tekstove. U teatru u kojem su fraze i klišeji nedostatni zadovoljiti i gledatelja i autora, u kojem gotovo sve reference padaju, u kojem sigurnosti iz prošlosti više ne postoje, a nad budućnosti se gomilaju crni prijeteći oblaci, Sinigaglia i Erba upuštaju se u potragu za načinom oživljavanja jednog jezika, Pirandellova jezika, katkad arhaičnog iako prenosi snažnu i nadasve suvremenu poruku, o čovjeku, o umjetnosti, o sudbini teatra.

Dario Fo: SOTTO PAGA NON SI PAGA (*Potplaćen ne plaća*) – komedija
Režija: **Massimo Navone**

Kad su davne 1974. Dario Fo i Franca Rame zamislili i ostvarili ovu komediju, talijanske su se obitelji hvatale u koštac s porastom cijena koje je uvjetovao perverznan fenomen hiper-inflacije. Komedija poziva gledatelja da zauzme pronicljiv i kritičan stav, a anticipira mnoge teškoće koje su predstojale talijanskom društvu, a koje su danas, nažalost, ponovo izvanredno aktualne. Oskudni obiteljski budžeti moraju se hrvati s teškom ekonomskom situacijom, u kojoj sve teže padaju rate kredita, delokalizacija industrijske proizvodnje, nezaposlenost. Aktualizacija ove komedije nudi, kao i tad, priču domaćica jednog grada, koji bi mogao biti bilo koji europski grad, a koje, u nemogućnosti da se odupru konstantnom porastu cijena, odluče otići u kupovinu u supermarket s namjerom da plate samo pola cijene. Scena postaje teatar naših svakodnevnih života, u kojima komedija, iako prepuna komičnih situacija i *gagova*, prerasta u hrabar društveno-politički protest.

Francesco Randazzo: NASLOV - komedija
Režija: **Francesco Randazzo**

Francesco Randazzo, višestruko nagrađivan autor i kazališni redatelj, vrlo aktivan u Italiji, u prošlosti je surađivao s Talijanskom dramom. Evo kako se predstavlja publici: „Muzama, ovim opsoletnim staricama, nitko više ne piše, naravno, 'O Muze'; netko ih smatra iščezlim ili čak mrtvim, pa ipak su još na ovome svijetu. Možda stanuju u radničkim naseljima, odijevaju se neprivlačno, barem prividno, ne pojavljuju se u tv show-ovima. Susreće ih se, no ne prepoznaje ih se. Ili se prikazu na tren u tramvaju, a mi ih zamijenimo za štogod drugo, možda za natpis, možda za iskru. Ali to jesu one, prolaze mimo nas, a mi nismo svijesni čuda. Muze su lukave danas, malo ljudi zna, malo njih zna da one žive među nama, tajno”. Povratak u Talijansku dramu označava bitan korak i u njegovom osobnom, dugom umjetničkom putu i u njezinoj međunarodnoj perspektivi. Tekst se bavi dubokom refleksijom na temu sudbine, prirodne ili prisilne, s kojom se svatko od nas, u jednom trenutku života, mora suočiti.

IV. BALET

- program sastavljen u suradnji s Baranyai Balazsem, aktualnim ravnateljem i kandidatom za budućeg ravnatelja Baleta

SMJERNICE

Pod motom „Evolucija svijesti, savjesti i tijela“ baletni ansambl predočit će publici svoju iznimnu raznovrsnost i osebujnost putem stilski i tehnički raznolikog programa. Time se nadamo potaknuti gledatelje na širenje doživljaja, razumijevanja i poznavanja plesne umjetnosti, od baleta do suvremenog plesa. Multikulturalno nasljeđe Rijeke zrcali se i u našem baletnom ansamblu. Suradnja plesača poteklih iz hrvatskih, engleskih, mađarskih, ruskih i rumunjskih škola nepresušna je izvor inspiracije, kao i platforma za daljnje razvijanje njihove tehničke spreme i umjetničke izražajnosti. Svaka će sezona započeti s modernim baletom (*Šah-mat, Posvećenje proljeća, Romeo i Julija, Drveni princ*) jer je prigodan za plesače koji se tek vraćaju u formu nakon ljetne stanke. Zatim ćemo premijerno izvesti ili reprizirati predstavu neoklasičnog baleta (kao nadogradnju prema klasičnom plesnom izražaju), koji podrazumijeva ples u špicama, ali primarno koristi pozicije i pokrete tijela kojih osovine i linije ne robuju rigidnim pravilima klasičnog baleta. U sklopu te neoklasične ideje izvesti ćemo nove verzije predstava *San ivanjske noći, Šeherezada, Coppelia, Čudesni mandarin, Žar ptica*, kao i sasvim nove balete *Dogmu* i *Madame Bovary*.

Kulminaciju svake sezone planiramo za proljetno razdoblje, kada je većina plesača u vrhunskoj formi i spremna za izvođenje klasičnoga baleta koje je prilagođeno resursima, afinitetima i kapacitetima naših plesača. Taj vrhunac klasične baletne tehnike svake će sezone pokriti različite isječke iz najpoznatijih baleta ili pak postaviti nove klasične koreografije na glazbu Beethovena (*Beethoven – 250 godina kasnije*). Ovako koncipirane baletne večeri su i odlična prilika za plesače da ostanu usko povezani sa svjetskim baletnim klasicima većinu kojih, zbog trenutne malobrojnosti riječkog ansambla, nismo u mogućnosti izvesti u cijelosti. Klasični balet kojeg smo, usprkos svemu, ipak uspjeli postaviti jest *Orašar*. S obzirom na veliki uspjeh i prikladnost božićno-blagdanskim ozračju, zadržat ćemo ga na repertoaru tijekom iduće četiri godine. No svake godine namjeravamo riječkog *Orašara* ne samo obnavljati nego i razvijati te osvježavati manjim izmjenama u koreografiji i podjelama.

Kao važan korak u poticanju «evolucije» riječkog baletnog ansambla i riječke publike nastojat ćemo dogovoriti gostovanja različitih baletnih i suvremen-plesnih kompanija. Do sada smo uspjeli realizirati gostovanje Baleta HNK iz Zagreba s jednom od njihovih najuspješnijih baletno-plesnih predstava – *Anom Karenjinom* u koreografiji Lea Mujića, gosta sezone 2015/16. Kroz dosadašnji rad s Mujićem naši su plesači značajno unaprijedili svoju plastičnost i poznavanje

neoklasične baletne tehnike. Nastavljamo suradnju s Plesnom mrežom Hrvatske te pregovaramo s kompanijama poput Pecs Ballet i Pal Frenak, čija bi gostovanja riječki Balet uzvratio nastupom u njihovim matičnim kućama. Našim plesačima omogućit ćemo što više rada s priznatim i vrhunskim baletnim majstorima i pedagogima poput Irene Pasarić, Alessandre Pasquali, Ilje Louwen i drugih.

Svaki profesionalni plesač ima vlastitu viziju kako bi koreografija trebala izgledati. Većina ih služi drugim koreografima, njihovim zadacima i pokretima putem kojih ostvaruju tuđe baletne zamisli i djela. Stoga je baletni ansambl poput zapostavljene košnice koreografskih vizija i zamisli koje tek treba prezentirati publici. Svake će sezone naši plesači dobiti priliku putem radionica stvarati, razvijati i prezentirati kraće baletne, odnosno, plesne predstave. Tako će dobiti priliku i učiti i promišljati o strukturi koreografije, važnosti dramaturgije i ukupnom građenju predstave naspram priredbe. Možda će si neki od plesača time odškrinu vrata u zvanje kojim bi se mogli baviti po završetku relativno kratkotrajne plesačke karijere. Koreografske radionice imat će prošireni kontekst. One će, naime, biti temelj za edukacijski program namijenjen mladima i svima koji o baletu, plesu i pokretu tijela žele znati više.

Posljednji, ali ništa manje važan korak ka unapređenju riječkog Baleta jest upošljavanje novih plesača, prvenstveno onih koji su u usponu svojih karijera. Obzirom na trenutni broj plesača u ansamblu (koji je toliko nizak da jednostavno nema mogućnosti za stvaranje druge podjele pa ni zamjene za ozlijeđene plesače), potrebno je najmanje 8 novih plesača. No imajući u vidu trenutnu financijsku situaciju, upošljavanje jednog do dvoje novih plesača po sezoni bilo bi izdrživo, a baletu neophodno za osnaživanje i pomlađivanje ansambla, pa time i očekivan značajniji napredak.

2016. (jesen)

ŠAH-MAT & DOGMA

Koreograf (*Šah-mat*): Raza Hammad

Glazba: Dmitrij Šostakovič, Johann Strauss & Maurice Ravel

Koreograf (*Dogma*): Balazs Baranyai

Glazba: Arvo Part, Joby Talbot

Šah-mat

Schachnovelle (*Šah novela*) Stefana Zweiga iz 1942. priča je o izolaciji i bijegu iz ludila i genijalnost zahvaljujući maloj knjižici o vrhunskim partijama šaha. Koliko je propusna i tanka granica između ludila i genijalnosti, između ljubavi i opsesije, spasenja i ukletosti? Priča prati svjetsko šahovsko prvenstvo na putničkom brodu koji plovi prema Argentini. Tu se pojavljuje sasvim nepoznat Dr. B koji na opće čuđenje pobjeđuje svjetskog prvaka, no ponesem uspjehom pristaje na re-match... Ova nesvakidašnja priča, kao i preplavljujuća glazba Straussa i Šostakoviča, potaknule su koreografa Razu Hammada da 2009. postavi *Šah-mat* balet. Raza Hammad slovi za jednog od najuspješnijih, ali i najzahtjevnijih jazz koreografa u Francuskoj.

Godine plesanja i koreografiranja okrunio je stvaranjem i vođenjem jedne od najuspješnijih francuskih plesnih trupa pod nazivom „Ballet Jazz Arts“. Svojim koreografskim stilom koji je spoj između klasičnog baleta i jazz tehnike Mat Matoxx, postaviti će sasvim nove izazove i izričaje pred naše plesače. Obzirom da su iznimno rijetko imali prilike okušati se u jazz plesu, bit će to odlična i korisna promjena za daljnji razvitak njihove tjelesne pokretljivosti, vokabulara pokreta i ritmičnosti. Hammada će obnoviti svoj *Šah-mat* sukladno predispozicijama i sklonostima riječkih plesača. Publika će također moći uživati u plesu kakvog se u Rijeci vrlo rijetko moglo vidjeti.

Dogma

Apstraktni balet podrazumijeva izvedbu neopterećenu pričom i slobodnu od konkretnog odnosno konačnog značenja. S druge strane, jedno od izvornih značenja grčke riječi *dogma*, uz odluka i dekret, jest i mišljenje ili pogled (tj. ono što smatramo istinitim). Naša predstava bavit će se upravo time – rasponima značenja pojma *dogma*, ali i rasponima baletnog i plesnog pokreta između apstrakcije i konkretnosti. Korištenjem suvremene tehnologije video-mapiranja, koja daje jednu potpuno novu (često neshvatljivu i čudesnu) dimenziju plesnoj umjetnosti, poticati ćemo na različite poglede i interpretacije pokreta te pokušati stopiti moguće s nemogućim, pokret koji je apstraktan s pokretom koji za svakog gledatelja nosi neko jasno značenje i osobni smisao.

Reprize: San ivanjske noći, Orašar

2017.

LABUĐE JEZERO (neoklasični balet)

Koreograf i redatelj: **Loran Zachar**

Glazba: **Petar Iljič Čajkovski**

Dirigent: **Igor Vlajnić**

Što zbog glazbe, a što zbog ljubavne priče, ili zbog koreografije čistih formi, kostima ili scenografije, *Labuđe jezero* vjerojatno je najslavniji klasični balet, neodoljiv svim generacijama. Loran Zachar namjerava se, umjesto na čaroliju, fokusirati na životni aspekt priče ovog «najljepšeg od svih» baleta. Zachar će otvoriti pitanja društvenih i obiteljskih normi: što moji roditelji očekuju od mene; moram li ispuniti očekivanja; između koga ili čega smijem ili bih trebao izabirati; tko zapravo odlučuje o tijeku moje sudbine; koliki je moj utjecaj; koliko moj život oblikuju izvanjski događaji ili čimbenici. Naposljetku, tu je i pitanje ljubavi: što jest prava ljubav; može li biti sretna u ovom i ovakvom našem svijetu ili je to ideal koji se može ostvariti tek u nekoj drugoj dimenziji postojanja; tko joj sve stoji na putu i zašto... Sva će ta pitanja izroniti iz *Labuđeg jezera* Lorana Zachara koje ćemo izvoditi uz pratnju orkestra našega Kazališta. U konstantnoj potrazi za značenjem i smislom u pozadini pokreta, mađarski koreograf Loran Zachar koristi suvremenu i neoklasičnu plesnu tehniku za stvaranje intrigantnog i jedinstvenog govora tijela.

KOREOGRAFSKA RADIONICA: RODIN KAO INSPIRACIJA

baletna večer povodom 100. obljetnice smrti Augusta Rodina

Koreografi: članovi ansambla Baleta HNK Ivana pl. Zajca

Po mnogima začetnik modernog kiparstva, Rodin je unio dinamičnost u svoje skulpture ljudskog tijela i revolucionirao kiparstvo uvođenjem slobodne forme koja se oslanja na neravne površine, nemirne konture, zadivljujuću senzualnost. Njegove su interpretacije ljudskog tijela impresionirale gledatelje svojom realnošću i ranjivošću, a pokret mu je bio jedna od središnjih tema. Udahnio je život u svoje skulpture i hrabro istraživao nove kompozicijske mogućnosti. Kako ga sve možemo plesom doživjeti i proživljeno otplesati? Plesači našeg ansambla predstaviti će se kao koreografi kraćeg uratka kojemu je idejno polazište opus Augusta Rodina.

POSVEĆENJE PROLJEĆA & ŽAR PTICA

Koreografi: Jorma Uotinen & Ramon Oller

Glazba: Igor Stravinski

Posvećenje proljeća i *Žar ptica* zamišljeni su kao dva dijela jedne baletne večeri. Plesački gledano, prvi je zamišljen kao suvremen i apstraktan, a drugi kao neoklasičan i narativan. Oba, naravno, proizlaze iz glazbe Igora Stravinskog. Jorma Uotinen će na jednu od najutjecajnijih skladbi 20. stoljeća, *Posvećenje proljeća*, koreografirati odu plesu u njegovoj pročišćenoj i slobodnoj formi. Uotinen namjerava žrtvovati izvornu priču (o prinošenju žrtve) kako bi u potpunosti sljubio ples s ondašnjim muzičkim novitetima u tonalitetu, ritmu, akcentu i disonanci. Time se namjerava plesnom formom nesputano približiti ukorijenjenosti skladbe u ruskoj narodnoj muzici (koju je Stravinski često opovrgavao), i stvoriti nešto novo iz tradicionalnih elemenata folklornog plesa i tradicionalnih elemenata klasičnog baleta. Uotinen je finski plesač, pjevač i koreograf koji je svojevremeno plesao u Finskom nacionalnom baletu te mnogim drugim plesnim kompanijama, a neko je vrijeme djelovao i kao umjetnički ravnatelj Helsinki City Theatre, Finskog nacionalnog baleta i Kuopio plesnog festivala. Za iste je koreografirao i režirao, a dobitnik je i mnogih državnih i međunarodnih priznanja i nagrada. *Žar ptica* u ovoj će baletnoj večeri i dalje opstati kao priča koja pršti čarolijom i ljubavlju dok prati fantastično putovanje princa Ivana preko začaranog vrta zla čarobnjaka Koscheia do osvajanja srca svoje princeze. Poput magičnog pera ptice iz čarobnjakova vrta, Ramon Oller planira plesačima omogućiti da bolje spajaju neoklasičnu i suvremenu plesnu tehniku. Gledatelje pak želi još dublje općiniti fuzijom pokreta, plesa, scene i kostima kako bi ostali vjerni našem ansamblu i kazalištu. Ramon Oller nagrađivan je katalonski plesač, koreograf i ravnatelj suvremene plesne kompanije. Njegova iznimna koreografska umješnost i inovativnost priskrbile su mu i sljedeća priznanja: *Premio Nacional de Catalonia Daza* (1994 & 1996) i *Premio Nazional de Danza* (1995). Djelo *Laku noć raju* (1994) dobilo je nagradu New York Times magazina za najbolju plesnu predstavu te godine. Koreografirao je za Španjolski nacionalni balet, Balet opere Essen, Festival muzike i plesa Granada, Nacionalnu plesnu kompaniju i mnoge druge.

Reprize: Šeherezada (sezona 2014/15.), Orašar

2018.

COPPELIA (neoklasični balet)

Koreograf: **Cameron McMillan**

Glazba: **Leo Delibes**

Coppelia je najpoznatiji i najizvođeniji komični balet u svijetu, smješten u poljsko seoce u kojem žive mladi zaručnici Swanhilda i Frantz, te ostarjeli Dr. Coppelius koji izrađuje lutke. Swanhilda uvidi da se Frantz zaljubljuje u čudesnu djevojku iz doktorove kuće zvanu Coppelia. Ona otkriva da je djevojka zapravo lutka koju doktor nastoji oživjeti koristeći Frantzovu životnu energiju i silu. U vrijeme genetskog inženjeringa, kloniranja, umjetne inteligencije i ostalih izazova pojmu života, McMillanovih želi u svakom plesaču i u svakom gledatelju pobuditi odgovornost za pronalazak vlastitih odgovora na temeljna bio-etička pitanja. Stoga će McMillan zadržati izvornu priču, ali će plesu nadodati dozu groteske koja tradicionalni komični aspekt proširuje s onim satiričnim i autorefleksivnim. Cameron McMillan nagrađivani je plesač i koreograf kojeg je britanski *Observer* opisao kao „jednog od najneodoljivijih i najinteligentnijih plesača na svjetskoj sceni“. Rođen u Novom Zelandu, klasično obrazovan u svjetski priznatoj Australian Ballet School, trenutačno djeluje u Londonu, Cameron istražuje i koristi arhitektonsku rigidnost pokreta kao umjetničke forme u srazu sa šarolikim kontekstom ljudskih emocija i odnosa. Koreografirao je za slavne kompanije poput: The Royal Ballet of Flanders, English National Ballet, The Royal New Zealand Ballet, Rambert Dance Company, Milwaukee Ballet, ROH2 (Royal Opera House), Ballet Pécs itd. Jedan je od trenutno najtraženijih mlađih koreografa u svijetu.

BALETNA VEČER POSVEĆENA 80. OBLJETNICI ROĐENJA RUDOLFA NUREJEVA

Iznimno je važno očuvati i njegovati slavna djela klasičnog repertoara. Kako popularizacija klasičnog baleta kao i njegova transformacija u današnju formu ne bi iščezle i kako ne bismo zaboravili povijest plesa, odlučili smo prikazati neke od najljepših i najpoznatijih baletnih ulomaka. Ovaj puta okosnica programa bit će slavni Rudolf Nurejev. Nakon sagledavanja onoga što je tehnički i umjetnički najistaknutije u svakom našem plesaču, odabrat ćemo ulomke iz baleta koji nas asociraju na Rudolfa Nurejeva. Predstava će sadržavati dijelove iz *Labuđeg jezera*, *Uspavane ljepotice*, *Raymonde*, *Bajadere*, *Romeo i Julije*, *Don Quixota*, *Pepeljuge*. Želimo, kroz obnavljanja, zadržati tradiciju dajući joj istovremeno svježinu i poneki novitet. Ovakve baletne večeri, osim što su iznimno privlačne publici, odlična su prilika za plesače da ostanu usko povezani sa svjetskim baletnim klasicima koje zbog trenutne (malo)brojnosti riječkog ansambla većinom nismo u mogućnosti izvesti u cijelosti. Također želimo gledateljima pružiti informacije s kojima možda nisu upoznati, a koje će im pomoći da kompetentnije pristupaju baletnoj i uopće plesnoj umjetnosti. Stoga će ove sezone edukacijski program biti inkorporiran baš u ovaj projekt. Nurejev je jedna od najslavnijih i najznačajnijih osobnosti u povijesti baleta, umjetnik čije stvaralaštvo, ali i život nose previše važnih poruka da bismo ih ikada smjeli zaboraviti.

ROMEO I JULIJA (moderni balet)

Prijedlog koreografa i redatelja: **Angelin Preljocaj**

Glazba: **Sergej Prokofiev**

Slavna ljubavna tragedija koju je Shakespeare napisao 1595. godine inspirirala je mnoge skladatelje, od Berliozu i Gounoda do Čajkovskog i Prokofjeva. Ovim baletom ćemo, u svom neoklasičnom stilu, nastaviti s korištenjem Shakespearova djela kao predložka za pričanje tijekom te približavanje njegovih tema i pitanja današnjem vremenu. Razumijemo li mlade i kako? Možemo li im pomoći da svoju gorljivost i idealizam, čak i beskompromisnost učine funkcionalnima i korisnima sebi i drugima? Imaju li samo oni privilegiju na vječnu ljubav? Do kuda ide ljubav, a do kuda mržnja? Kako oprostiti dok nije prekasno? Pitanja strasti i oprosta, nepodnošenja onih koji su nam zapravo iznimno slični (a ne različiti), te ljubavi i vjere u nju, obilježiti će ovaj daljnji iskorak u neverbalno prikazivanje Shakespearovih tekstova publici. Ovaj će projekt plesačima omogućiti nadogradnju i brušenje njihove suvremene plesne tehnike, kao i usvajanje *cross-over* stila između neoklasike i suvremenog plesa. U tome će im pomoći jedan od najzanimljivijih i najpoznatijih suvremenih koreografa – Angelin Preljocaj. Ovaj francuski (porijeklom albanski) plesač, koreograf i umjetnički ravnatelj vlastite plesne trupe, suvremeni je ples studirao i s velikim Merceom Cunninghamom. Koreografirao je za najpoznatije baletne kompanije poput Ballet de l'Opéra national de Paris, New York City Ballet, Ballet l'Opera de Lyon, a većinom radi za vlastitu trupu. Njegove verzije *Romeo i Julije* i *Snjeguljice* stekle su svjetsku slavu zahvaljujući Preljocajevoj sposobnosti da u romantičnoj priči iščita i tamnu stranu te razotkrije konflikt ili temu koje su aktualne i danas.

Reprize: Posvećenje proljeća & Žar ptica, Labuđe jezero, Orašar

2019.

MADAME BOVARY

Koreograf i redatelj: **Jeroen Verbruggen**

Glazba: **Sergej Rahmanjinov**

Tko je Emma Bovary iz perspektive njezina djeteta zanemarenog od nje same, a često i od čitatelja, možda i od samog pisca? Kakve će odnose to dijete graditi u svom kasnijem život i kakav će trag na njegov život ostaviti takvi roditelji i ta licemjerna i samoljubiva sredina? Kako živimo i kako utječemo na vlastitu djecu i svijet oko nas? U kojoj se mjeri i na koji način može priča Flaubertova romana predočiti pokretom i općenito neverbalnim izražavanjem? Ovo će djelo biti veliki izazov za koreografa kao i za same plesače u tehničkom, kompozicijskom i glumačkom smislu. Jeroen Verbruggen je priznati belgijski koreograf koji još kao vrlo mladi plesač osvojio prestižne nagrade Prix de Lausanne - 2000. (Nagrada publike i srebrna medalja) i Eurovision for young dancers – 2001 (srebrna medalja). Nakon iznimno uspješne baletne karijere u Royal ballet of Flanders, Ballet d'Europe i Les Ballets de Monte Carlo, jednako se uspješno posvetio koreografiji. Kao jedan od najtraženijih koreografa današnjice, sigurno će na

neočekivane i promišljene načine koristiti baletne pokrete kao jezik za istraživanje temeljnih i uvijek aktualnih pitanja etike i emotivnosti.

KOREOGRAFSKA RADIONICA: JANKO POLIĆ KAMOV KAO INSPIRACIJA

Koreografi: članovi ansambla Baleta HNK Ivana pl. Zajca

Nakon Rodina i Nurejeva, u ovoj sezoni inspiraciju za kratke plesne komade članovi našeg ansambla tražit će u djelima Janka Polića Kamova. U Kamovljevu gradu, ali i Kazalištu koje je moglo ponijeti i njegovo ime, motive ovakvome programu, vjerujemo, nije potrebno obrazlagati.

Večer Bele Bartoka:

DRVENI PRINC & ČUDESNI MANDARIN

Koreograf/kinja i redatelj/ica: **Balazs Baranyai & Kulcsar Noemi**

Glazba: **Bela Bartok**

Dirigent: **Tibor Boganyi**

U posljednjoj sezoni mandata iskoračit ćemo izvan granica trenda apstraktnog baleta pa se vratiti fokusu na konkretnu i razumljivu priču s kojom će se gledatelji moći izravnije povezati. Istovremeno, takvi baleti traže od plesača koncentraciju na psihološki razvoj lika i dramaturški pristup ulogama.

Balet-pantomima *Drveni princ* donijela je Bartoku prvi značajniji uspjeh. Komponiran između 1914. i 1916. godine, po scenariju Bele Balaša, ovaj balet donosi priču o princu koji usprkos protivljenju vila pokušava zvesti princezu u koju je zaljubljen. Nekoliko neuobičajenih obrata, poput oživljavanja drvene lutke princa u koju se princeza zaljubljuje, do njenog povratka pravom, živom, princu, odlična je podloga za balet u kojem će uživati mlađa publika. To je i publika koja naginje modernijem plesnom izričaju. *Drvenog princa* predstavili bismo u suradnji s Gradskim kazalištem lutaka Rijeka. Premda vrlo popularan, *Drveni princ* nikada nije dostigao slavu *Čudesnog mandarina*, Bartokova remek-djela. Priča započinje s trojicom nasilnika koji prisile lijepu mladu djevojku da zavodi muškarce i mami ih u njihovu jazbinu u kojoj bivaju opljačkani. Siromaštvo prvog i drugog nesretnika kompenzira treći – bogati Kinez. Svojim plesom djevojka u njemu pobuđuje strast. Kad se žudnja rasplamsa, djevojka iščezne, nasilnici napadnu Mandarina, opljačkaju ga, uguše jastucima, izbodu mačem, no sve uzalud jer Mandarin i dalje promatra djevojku s očima punim čežnje. Ona otjera lopove i povinuje se Mandarinovoj želji (za seksualnim ispunjenjem), nakon čega on umire. Ovaj balet, premda utemeljen na izvornoj priči, bit će smješten u kontekst aktualnog problema migracije u Europi, a koreografirat će ga mađarska koreografkinja Noemi Kulcsar.

Reprize: Romeo i Julija, Coppelia, Orašar

2020. Rijeka - EPK

BEETHOVEN – 250 godina nakon rođenja

Koreograf i redatelj: **Gael Domenger**

Glazba: **Ludwig van Beethoven**

Dirigent: naknadno

Na kakve sve pokrete i na koja nas emotivna stanja danas može navesti Beethovenova glazba? Koje poruke mogu koreografi i plesači iščitati i primijeniti u svome umjetničkom djelovanju 250 godina nakon Beethovenova rođenja? Gael Domenger, nakon diplome prestižne baletne škole pariške opere kao i Conservatoire National Supérieur de Paris, ostvario je iznimnu plesачku karijeru u kompanijama poput luksemburškog Eurobaletta, Leipzig Balleta, Scapino Ballet Rotterdam. Danas predvodi Laboratorij za koreografska istraživanja u sklopu Centre Chorégraphique National of Biarritz gdje se, između ostaloga, koriste i audio-vizualni mediji i interaktivna kompjuterska tehnologija. Domenger su-potpisuje nekoliko znanstvenih radova na temu interakcije plesa i najnovijih tehnologija za iščitavanje ljudskih emocija, te je jedan od najfascinantnijih koreografa današnjice koji sudjeluje u stvaranju koreografija budućnosti.

KOREOGRAFSKA RADIONICA: DANCE IN ACTION

Koreografi: članovi ansambla Baleta HNK Ivana pl. Zajca

Umjesto da se naši plesači-koreografi predstave na jednom mjestu, ovaj bi se puta svatko od njih predstavio na zasebnoj lokaciji unutar iste večer. Moguće lokacije su: dvorana Filodrammatice, Teatro Fenice, Galeb, Trsatska gradina. Idejno polazište bi za svaki koreografski komad bilo mjesto izvođenja (povijest lokacije, priče ili legende vezane za to mjesto, pogled s tog mjesta). Time se nadamo plesom doprinijeti kulturnoj manifestaciji *Rijeka – European City of Culture 2020* pa poznate dijelove našega grada „ispričati“ gledateljima putem plesa.

LES INDES GALANTES / GALANTNA INDIJA (opera – balet)

Redateljica i koreografkinja: **Selma Banich**

Glazba: **Jean Philippe-Rameau:**

Dirigent: naknadno

Zajednički projekt Opere i Baleta HNK Ivana pl. Zajca.

Reprize: Večer Bele Bartoka: Drveni princ & Čudesni mandarin, Labuđe jezero, Madame Bovary

V. OPERA

U skladu s programskim smjernicama prethodnog intendantskog mandata, Opera HNK Ivana pl. Zajca revitalizirana je i reformirana u svakom pogledu. Kao njezin ravnatelj tijekom protekle dvije godine osmislio sam i predvodio proces obnove riječke Opere i otvaranja novih perspektiva njezina razvoja. U nastavku navodim što je učinjeno i kojim putem valja nastaviti, ma tko bio sljedeći ravnatelj.

NOVI REPERTOAR, NASTAVAK

U samo dvije sezone program opernih produkcija i koncerata predstavio je čak četiri opere (*Oedipus rex*, *La vida breve*, *Giulio Cesare in Egitto*, *Le convenienze ed inconvenienze teatrali*) i niz glazbenih kompozicija (simfonija, solističkih koncerata i drugih formi, od Bachove *Muke po Ivanu*, Šostakovičeve 11. i Mahlerove 5. simfonije, do Adamsovih *Shaker Loops* i Juranićeva «simfonijskog torza» *Inter arma narrans Musae*) koje nikada nisu izvođene u Rijeci. Na program riječke Opere vratili smo i djela koja riječka publika nije mogla čuti i vidjeti u svome gradu preko pola stoljeća: *Don Giovanni*, *Evgenij Onjegin*, *Andrea Chenier*. Zatečenu predvidljivost i prilagodljivost repertoara rutiniranim očekivanjima publike zamijenili smo programom koji širi horizonte znanja i produbljuje iskustvo klasične glazbe te u kazalište privlači nove grupacije i generacije gledatelja/slušatelja, pridružene onima sklonijim tradiciji, ali ipak znatiželjnim. Operni projekti najavljeni u nastavku, kao i konture koncertnog programa, ne skrivaju namjeru da se proces inoviranja repertoara nastavi. Takva su, uostalom, i očekivanja sve brojnija publika riječke Opere i koncerata njezina Orkestra, a pretpostavlja ih i titula buduće Europske prijestilnice kulture. Opera u malenom gradu poput našega ne može preživjeti bez novih lica u gledalištu. Voljeti operu znači misliti njezinu budućnost, a ne ponavljati njezinu prošlost. To ne znači ujedno odbaciti povijest i tradiciju, nego ne odustajati od pokušaja njihova novog vrednovanja.

OSNOVNE PRETPOSTAVKE ORGANIZACIJSKE I KADROVSKE OBNOVE...

Reformu riječke Opere ne bi bilo moguće ni provesti ni nastaviti bez temeljite kadrovske i organizacijske obnove. Komplexnsot opere kao glazbeno-scenske forme obvezuje na suradnju različitih kompetencija među kojima prevlast ne bi trebala preuzeti ni glazbena ni ona scenska odnosno dramsko-kazališna. Usto, minimalni profesionalni standardi u organizaciji jedne operne kuće pretpostavljaju i postojanje radnih mjesta izvršnog producenta i dramaturga, kao i

adekvatan broj zaposlenika na drugim radnim mjestima, bilo u kreativno-produkcijskom ili umjetničkom pogonu opere. Tijekom protekle dvije sezone kao vanjski suradnici u umjetničkim poslovima angažirani su muzički savjetnik (maestro Ville Matvejeff, ujedno glavni gost-dirigent) i savjetnica za podjele (*casting advisor*, primadona ljubljanske opete, dugogodišnja pročelnica Odsjeka pjevanja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, Vlatka Oršanić). Oboje su taj svoj angažman poklonili riječkoj Operi u interesu njezina razvoja. Suradnja s njima bit će nastavljena još barem tijekom prve sezone narednog četverogodišnjeg mandata, a potom revidirana prije sljedećeg ciklusa.

Nova sistematizacija i preraspodjela koeficijenata omogućila je zapošljavanje izvršne producentice u operi (i baletu), čime je ovaj produkcijski najsloženiji pogon HNK dobio presudno pojačanje za realizaciju ne samo onih redovitih, nego i mnogih izvanrednih projekata (od produkcije većeg broja predstava i koncerata do snimanja nosača zvuka za inozemne diskografske kuće i organizacije međunarodnog pjevačkog natjecanja). U sljedećoj fazi pokušat će se stvoriti pretpostavke za aktiviranje radnog mjesta dramaturga u operi (i baletu), također predviđenog novom sistematizacijom, kao i koeficijent za angažiranje još jedne korepetitorice. Nevjerojatnom zvuči činjenica da je u jednoj opernoj kući zaposlena samo jedna korepetitorica.

... SOLISTIČKI ANSAMBL...

U solističkom ansamblu zatečen je prije dvije godine sastav pjevača koji nije mogao pokriti niti pola podjele uloga u novim opernim produkcijama. U ansamblu nije bilo niti jednog baritona, niti jedne mezzo-sopranistice, što dovoljno govori o donedavnim razmjerima i dubini devastiranja riječke Opere. U međuvremenu, postigli smo da nam je gotovo čitavu podjelu uloga i u najzahtjevnijim operama moguće realizirati vlastitim solističkim snagama. Time su ne samo drastično smanjeni troškovi produkcije, nego i stvorene pretpostavke za još jednu opernu premijeru u sezoni, pored obavezne tri. U samo dvije godine u zboru smo pronašli četvero izvanrednih mladih solista koji su ubrzo počeli preuzimati sve veće i teže, pa i glavne uloge: sopranistice različitih fahova Anamarija Knego i Vanja Zelčić, tenor Marko Fortunato i bas-bariton Dario Bercich. Njima se pridružila izvrsna mezzo-sopranistica Ivana Sribljan. U ansambl riječke Opere vratili smo Roberta Kolara kao njezina prvaka; u Rijeku se nakon značajne međunarodne karijere vratio bas Slavko Sekulić; a zasigurno najveća vijest bila je ne samo povratak u Rijeku nego i dolazak u ansambl Opere proslavljenog Giorgia Suriana, kao novog nacionalnog prvaka. Giorgio Surian i riječka primadona Kristina Kolar predvode danas zasigurno najagilniji operni ansambl u Hrvatskoj, s kojim kao stalni gost nastupa i izvanredan slovenski tenor Aljaž Farasin, a nakon njezina nedavnog i odveć zakašnjelog riječkog debuta u naslovnoj ulozi opere *Giulio Cesare in Egitto*, već postoje dogovori za nove uloge riječanke Diane Haller, mlade operne umjetnice u impresivnom uzletu na internacionalnoj opernoj sceni. Solistički ansambl možemo, dakle, u danim okolnostima smatrati potpunim. Skori odlazak dvije nacionalne prvakinje u mirovinu omogućit će zapošljavanje još dvoje mladih pjevača, mezzo-soprana i baritona, a potraga za spinto i/ili dramskim tenorom, premda kontinuirana i uporna, vjerojatno neće biti uspješna. Operni pjevači takva glasa u pravilu djeluju kao slobodni umjetnici, a raspon plaća u postojećoj sistematizaciji i kolektivnom ugovoru ne predviđa iznose

koji bi zapošljavanje u solističkom ansamblu učinili prihvatljivim pjevačima takva faha i kapaciteta.

... ZBOR...

Premda se u prethodne dvije godine činilo da nova uprava zapostavlja Zbor Opere, odluka o smanjivanju broja zborista bila je strateška u kontekstu cjelokupne reforme riječke Opere, a uvjetovana financijskim razlozima. Valjalo je, naime, najprije obnoviti solistički ansambl te pronaći rješenje za ključne intervencije u kadrovsku strukturu Orkestra. Ta je faza reforme riječke Opere blizu dovršetka pa će u narednom razdoblju značajno veća pažnja biti posvećena razvoju zbora, i to u četiri pravca. Prvo, nakon perioda suspenzije novih zapošljavanja u zboru, redistribucijom raspoloživih koeficijenata (kombiniranih i s onima oslobođenim odlascima u mirovinu pojedinih članova zbora) nastojat ćemo u četiri godine zaposliti najmanje po dvoje novih članova zbora u svakoj dionici. Drugo, nastavit ćemo suradnju s drugim zborovima u Rijeci, a posebno sa zborom Schola cantorum pod vodstvom Ingrid Haller, operne pjevačice i profesorice u Glazbenoj školi Ivana Matetića Ronjgova. Postoji i mogućnost pokretanja zorskog studija koji bi omogućio kontinuirano regrutiranje mladih pjevača za pojedine operne ili koncertne projekte. Treće, upravo je zbor onaj segment cjelokupnog ansambla Opere pogodan za angažman netom diplomiranih glazbenih umjetnika, pjevača, u sklopu programa Stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa (Poticajna mjera Zavoda za zapošljavanje). Naposljetku, četvrto, valjat će uložiti vremena, truda i sredstava u razvoj pjevačkih kapaciteta i izvedbenih standarda većeg dijela zbora, od tehničke spreme do interpretativnih odnosno stilskih kompetencija, čemu je pretpostavka ne samo intenzivniji i metodološki osmišljen rad s kućnim dirigentom, nego i gostujućim zborovođaama. Imajući u vidu predviđen operni i koncertni program, jasno je da su pred Zborom riječke Opere izazovi neusporedivi s dosadašnjima.

... ORKESTAR

Orkestar Opere HNK Ivana pl. Zajca najveći je ansambl riječkog Kazališta o čijoj vrijednosti najbolje govori činjenica da je u samo dvije godine razina muziciranja do te mjere porasla, uvelike zahvaljujući i glavnom gostu-dirigentu Villeu Matvejeffu, da danas njegovi članovi mogu suvereno prezentirati riječkoj publici neka od najzahtjevnijih djela simfonijske, operne i oratorijske literature različitih razdoblja, od baroka do modernizma, pa i suvremene glazbe. Samo u tri tjedna krajem svibnja i početkom lipnja ove godine, Orkestar riječke Opere sudjelovao je u izvedbi predstave Handelova *Julija Cezara u Egiptu*, u Rijeci praižveo Mahlerovu 5. simfoniju i započeo sa sanimanjem dvaju koncerata Borisa Papandopula. Uostalom, Opera riječkog HNK upravo je zbog svojeg Orkestra pozvana snimiti čak pet CD-a za internacionalne diskografske brandove, CPO (Classic Produktion Osnabrück) i Universal Music Group, što je uspjeh bez usporedbe u povijesti hrvatskih opernih ansambala i orkestara. Od lipnja 2016. do rujna 2017. Orkestar Opere HNK u Rijeci snimit će kompletne opere: *Ero s onoga svijeta* (Jakov Gotovac), *Il*

Ritorno del Marinaio (Franz von Suppe), *Faust* (Charles Gounod), *Mefistofele* (Arrigo Boito); te Koncert za violinu i orkestar i 3. koncert za klavir i orkestar Borisa Papandopula.

Takav ubrazan i, vjerujem, nezaustavljiv razvoj i napredak Orkestra riječke Opere, narednih će godina pratiti i smjena generacija u sastavu orkestralnih glazbenika. Dosad su osigurana dva kritična nova radna mjesta (treći koncert-majstor i novo mjesto u dionici viola tutti), a do 2020. planirana su još dva potpuno nova radna mjesta (redistribucijom koeficijenata: udaraljke i violončelo), pored čak osam radnih mjesta koja će biti upražnjena odlascima u mirovinu.

Ovdje se ukratko valja osvrnuti i na ideju osnivanja Jadranskog simfonijskog orkestra, spomenutu u programu prethodnog intendantskog mandata. U raspravljanju, nekmoli realizaciji te ideje, nije se daleko odmaklo iz objektivnih razloga, u ovoj prilici uglavnom sporednih, izuzmemo li činjenicu da su se proširenje i diverzifikacija repertoara, kao i oslobađanje suspregnutih umjetničkih potencijala orkestra, naprosto nametnuli kao prioritet. Ideju, međutim, i dalje smatram vrijednom razmatranja pa i elaborata o izvedivosti koji bi trebalo sastaviti u suradnji s članovima Umetničkog vijeća Orkestra, prema potrebi i povjerenstvom proširenog sastava, te predstavnicima osnivača i struke, moguće i potencijalnim inozemnim partnerima. Hoće li naposljetku Jadranski simfonijski orkestar ostati samo ideja, ili postati ime nezanemarivog marketinškog potencijala, ili se čak emancipirati kao zasebna ustrojbeno jedinica HNK Ivana pl. Zajca, koja redovito surađuje s Operom i Baletom, ali i organizira svoj autonomni koncertni program, morali bismo znati najkasnije u sljedeće dvije godine. Osim što bi, kao jedini u široj regiji, usto atraktivno brendiran, Jadranski simfonijski orkestar / Adriatic Symphony Orchestra (JSO / ASO) ubrzo mogao gostovati u svim većim jadranskim gradovima, pa u perspektivi postati i umjetnički ansambl koji promovira riječku kulturu u međunarodnim okvirima, namjeru i proces osnivanja JSO / ASO moglo bi se integrirati i u projekt Rijeka – Kulturna prijestolnica Europe 2020.

POETIČKA OBNOVA

Riječka Opera reformirana je i u kazališno-estetičkom te produkcijsko-etičkom smislu. Tijekom prethodne dvije sezone predstavili smo poetike niza redatelja koji nikada ili odavno nisu režirali opere u Rijeci (Romanowski, Banich, Znaniecki, Söderblom, Glavan, konačno ponovno Zappia), a istim putem namjeravamo nastaviti. U izboru redatelja vodit ću se, kao i dosad, ne samo estetičkim razlozima nego i etičkim principima. Riječku operu u relativno kratkom razdoblju uveli smo na scenu kazališne suvremenosti, pritom se odupirući grandomaniji dekora i ispraznoj spektakularizaciji koje opernu umjetnost reduciraju na društveno neodgovornu, upravo bahatu kulturno-političku ekonomiju. Inventivnim i provokativnim režijama pokazat ćemo da i u spektaklu mora biti smisla, da se i ondje može postaviti problem koji poziva na kritičko mišljenje, kao i da spektakl ne mora nužno biti u savezništvu s kapitalom. Sljedbenici suvremenog novog i postdramskog kazališta u pravilu preziru operu, ako ni zbog čega poznatog im drugoga pa ono barem zbog ukopanosti operne industrije u proizvodne i tržišne režime kapitalizma dekorirane feudalističkom romantikom. S druge strane, ljubitelji opere u pravilu

preziru trend njezine revitalizacije u stilu i duhu napornih i drskih, mračnih i umišljenih redateljskih „inovacija“. Riječka opera prihvatila je izazov polemike i s jednima i s drugima.

MEĐUNARODNO NATJECANJE MLADIH OPERNIH PJEVAČA «ZINKA MILANOV»

U suradnji s međunarodno proslavljenom hrvatskom sopranisticom Vlatkom Oršanić, danas i pročelnicom Odsjeka za pjevanje na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu te prvakinjom Opere SNG u Ljubljani, u srpnju 2015. pokrenuli smo Međunarodno natjecanje mladih opernih pjevača nazvano «Zinka Milanov», u spomen na jednu od najvećih spinto sopranistica dvadesetog stoljeća, dugogodišnju primadonu njujorške opere Metropolitan. Cilj projekta je promocija mladih opernih pjevača, prepoznavanju njihovih potencijala te poticanje napredovanja u pjevačkim karijerama, ali i upoznavanja te angažiranja izvrsnih mladih pjevača u opernim projektima i koncertima riječke Opere i Orkestra. Već drugo izdanje Natjecanja privuklo je preko stotinu mladih pjevača (u fazi prijava i prvog kruga selekcije) iz trideset zemalja svijeta. Natjecanje, naravno, ide dalje.

SMJERNICE OPERNOG PROGRAMA OD 2016. DO 2020.

Program riječke Opere u narednom četverogodišnjem razdoblju slijedit će tri smjernice iz prethodnog razdoblja, i jednu novu:

- Nećemo, naravno, odustati od *mainstream* repertoara, kao što je razvidno u pregledu naslova koji slijedi.
- U drugoj su skupini naslovi koje riječka publika tek treba otkriti i – vjerujemo – prihvatiti. Riječ je o operama iz baroknog razdoblja ili ključnim djelima opernog modernizma.
- Treću programsku skupinu čine djela iz opernog kanona, ali interpretacijski (glumačko-pjevački) revidirana u procesu rada istraživačkog opernog studija. Naziv i inicijalni dramaturški izazov – *Drama u operi* – parafraza je i samo naizgledna inverzija Wagnerova traktata *Oper und Drama*.
- Od sljedeće sezone u program uvodimo i praizvedbe suvremenih opera skladanih za riječku Operu ili naše koproducentske partnere.

SEZONA 2016/17.

Jules Massenet: WERTHER

Redatelj: **Fabrizio Melano**

Dirigenti: **Ville Matvejeff, Matija Fortuna**

Odluke da inscenirate neku operu mogu biti motivirane različitim razlozima. U odluci da francuskog opernog (kasnog) romantičara Masseneta i njegovu najizvođeniju operu vratimo u

Rijeku (posljednje izvedbe 1979. godine) presudila su dva razloga. Riječ je, najprije, o predstavi u kojoj će, u četiri glavne uloge, u prvoj ili drugoj podjeli, nastupiti (i pritom debitirati) svih petero novih solista riječke Opere, predvođenih Ivanom Srbljan kao Charlotte i našim stalnim gostom, tenorom Aljažom Farasinom, u naslovnoj ulozi. Werthera će u drugoj podjeli pjevati Marko Fortunato, Sophie pripremaju Vanja Zelčić i Anamarija Knego, a Daria Bercicha čeka uloga Albert. *Werther* će, nakon *Julija Cezara u Egiptu*, pokazati da oni koji su još donedavno najavljivali budućnost riječke Opere, sada već suvereno predvode njezinu sadašnjost. S redateljske strane, novu generaciju riječkih opernih solista kroz psihološki kompleksnu radnju provest će Fabrizio Melano, veteran operne režije iz posljednjeg zlatnog doba Metropolitana (sedamdesete i osamdesete godine 20. stoljeća) gdje je *Werthera* već režirao nekoliko puta. Melano se vraća u Rijeku nakon što je sudjelovao kao član žirija u prvom Međunarodnom natjecanju za mlade operne pjevače «Zinka Milanov» te najavljuje «upravo kliničku dramsko-glazbenu studiju Werthera kao žrtve destruktivnog narcizma koji ne uništava samo njegov vlastiti, nego i živote najbližih mu ljudi, a posebno Charlotte».

(2017.)

Jakov Gotovac: **ERO S ONOGA SVIJETA**

Redatelj: **Lary Zappia**

Dirigenti: **Ville Matvejeff, Igor Vlajnić**

Eru s onoga svijeta predstaviti ćemo riječkoj publici u režiji Laryja Zappije neposredno prije prvog snimanja najpopularnije hrvatske ali i južnoslavenske opere za internacionalnu diskografsku kuću (CPO). Nakon snimanja, riječka će Opera s *Erom* gostovati u Budimpešti, na Armel Opera Festivalu. Lary Zappia: «U čemu je tajna popularnosti *Ere*? Kojem čarobnom kazališnom sastojku treba zahvaliti svoju dugovječnost? Pristupajući tom naslovu, ne mogu se ne zapitati što nas privlači u toj operi? Kako to da danas, kada živimo u ciničnom, podrugljivom vremenu, hrlimo na *Eru*? Je li u pitanju eskapizam u kojem djetinjom naivnošću želimo upiti simplističan, predvidljiv siže? Vuče li nas nostalgija minulih dana kada smo na folklornoj sekciji uvježbavali korake neizbježnog Završnog kola? Veseli li nas poetska pravda za kojom svi žudimo u ovoj našoj izmrcvarenoj i često nepravednoj stvarnosti, jer u *Eri*, tko čini zlo biva (pomalo) kažnjen, a tko čini dobro biva (donekle) nagrađen. *Ero* je pun paradoksa: šarmantno je staromodan, a ipak se žilavo drži na mnogim pozornicama. Nadalje, opera je urbana forma, a Gotovac i Begović kreću od ruralnih korijena; njihova opera je izniknula iz narodne predaje, ona je sazdana je na literarnoj i – napose – glazbenoj baštini. Iz nje izvire i Dinara i kamen i opanak, u njoj „žrvnji rokću“, u njoj sjaje „đerdan, marame, šudari“... Držim da se upravo u tim paradoksima kriju najveći izazovi režije *Ere s onoga svijeta*.» Nema sumnje, i redatelj i publika prepoznat će izazov i u solističkom ansamblu koji će, u prvoj podjeli, predvoditi Kristina Kolar i Giorgio Surian.

Giuseppe Verdi: OTELLO

Korežija: **Ville Matvejeff i Marin Blažević**

Dirigenti: **Ville Matvejeff, Matija Fortuna**

Dizajn svjetla: **Alan Vukelić i Dalibor Fugošić**

Nakon više od pola stoljeća (posljednja puta 1961. godine) riječka Opera osmjelit će se ponovo izvesti glazbeno-dramaturški i psihološki najkompleksniju Verdijevu operu, *Otella*. Ovom remek-djelu operne literature pristupit ćemo (glazbenom) režijom i dramaturgijom koje polaze od dvije pretpostavke: da ključ za interpretaciju tri glavna operno-dramska lika (*Otella*, *Desdemone* i *Jaga*) nije u konceptu nego u karakterima pjevača okupljenih povodom ove predstave (*Luis Chapa/Kalle Kanttila*, *Anamarija Knego/Ana Petričević*, *Giorgio Surian/Robert Kollar*); kao i da scenografiju mogu graditi samo fizičke radnje izvođača i konfiguriranje svjetlom, bez ijednog «neživog» elementa na sceni.

Martyna Kosecka: KLOTHO – THREAD OF THE TALES

Redatelj: **Janusz Kica**

Dirigent: **Berislav Šipuš**

PRAIZVEDBA u koprodukciji sa Muzičkom biennialu Zagreb 2017.

S ovim naslovom započinjemo niz praizvedbi suvremenih opera skladanih upravo za riječku Operu ili naše koprodukcijske partnere. Ovdje je riječ o Muzičkom bienallu, festivalu koji će u travnju 2017. biti otvoren upravo novoskladanom operom u izvedbi riječkog opernog orkestra, solista i zbora. Opera poljske skladateljice još je «u nastajanju».

REPRIZE I OBNOVE: *Rigoletto, Giulio Cesare in Egitto, Carmen*

SEZONA 2017/18.

Johann Strauss: ŠIŠMIŠ

Redateljica: **Lucija Dedić**

Dirigenti: **Matija Fortuna, Igor Vlajnić**

Mlade dirigentsko-redateljske snage predstaviti će Straussov «operetu svih opereta» na način koji će zaokupiti pažnju i tradicionalne i nove publike riječke Opere. Ponovo je riječ o produkciji koju ćemo uspjeti realizirati isključivo s vlastitim solističkim snagama.

(2018.)

Vincenzo Bellini: NORMA

Koncept: VERO vision (Christian Romanowski i Dunja Vejzović)

Redatelj: **Christian Romanowski**

Dirigenta: **Dunja Vejzović**

Zašto Norma? Zar nije dovoljna riječ dirigentice? «Prvi klavirski izvod kojeg sam imala u rukama bila je Norma. Terce... terze... terze... u tim duetima sam uspjela nespretnim prstima (prva godina niže muzičke škole) odsvirati u duplo polakšem tempu. Uzalud sam molila sestru da pjeva drugi glas sa mnom. 60 godina je prošlo od tada, a 30 otkad sam te duete pjevala s Ljiljanom Molnar Talajić. I to mi još nije bilo dosta. Opera koju je prije više od 2 stoljeća napisao jedan tridesetogodišnjak s dalekoga juga nepresušna je materija koja izgleda nikad neće presahnuti. Kako može zvuk sastavljen od beskrajno jednostavnih elemenata već u par tatkova pokrenuti tako duboke emocije? (...) Bellini je izveo veliki korak unaprijed. Po prvi put u povijesti opere se pojavljuje buntovna žena i to kao glavni lik radnje. Mora da ga je takav siže potaknuo da i u komponiranju slobodnije i beskompromisno zamahne naglim promjenama tempa i dinamike te ekstrema od najlirskijega do najdramatičnijeg, što Normu čini njegovim najuspješnijim djelom.

Ali nije to razlog zašto se moja želja, biti s tim djelom, nije završila uspješno otpjevanom Adalgisom. Pjevala sam ja i na jednom koncertu ariju Norme, ali nisam mogla pjevati i Polionea i Orovesa. Belkanto pjevana fraza je ostala moja žudnja. Kao dirigentica želim s pjevačima pjevati te belkanto linije i staviti se u službu momenta pjevanog tona, dati pjevaču tišinu u recitativima, tepih u arijama i brio u cabalettama.

Hvala Belliniju da je dao toliku važnost ljudskom glasu kao nitko drugi!»

Richard Wagner: TRISTAN I IZOLDA

Redateljica: **Anne Bogart**

Dirigent: **Ville Matvejeff**

Kristina Kolar, prvakinja HNK u Rijeci, debitirat će kao Izolda. Anne Bogart, jedna od najistaknutijih američkih redateljica, režira prvi puta u Hrvatskoj, i to operu. *Tristan i Izolda* – remek-djelo jednog od dvojice najznačajnijih opernih skladatelja. Riječku Operu mnogi bi njezini najvjerniji gledatelji najradije preimenovali u ime Giuseppea Verdija. Baš zato – vrijeme je da Opera u našem gradu prvi puta u povijesti vlastitim snagama izvede – Wagnera!

Henry Purcell: DIDO AND AENEAS & Francis Poulenc: LA VOIX HUMAINE (u istoj večeri)

Režija, koreografija, dramaturgija: **Selma Banich i Marin Blažević**

Dirigent: naknadno

KOMORNA SCENA: «DRAMA U OPERI»

Ovim projektom objedinjujemo dva ključna repertoarna izazova riječke Opere u posljednje vrijeme. Opernoj publici, ali i dramsko-kazališnoj, tradicionalnoj i novoj, predstaviti ćemo, prvi puta u Rijeci, naravno, jednu od najizvođenijih baroknih opera u dramaturškoj korelaciji s jednom od rijetkih mono-opera uopće, a ne samo u kasno-avangardnoj glazbeno-scenskoj literaturi. Polazišna poveznica bit će tragični lik slomljene žene. Nastavljamo s istraživanjem forme koreo-opere (koreografirane opere) u kojoj je Selma Banich 2015. već režirala našu komornu *Carmen*.

OBNOVE I REPRIZE: *Manon Lescaut* (obnova, sezona 2011/12), ***Otello***, ***Ero s onoga svijeta***

SEZONA 2018/19.

Camille Saint-Saëns: SAMSON I DALILA

Redatelj: **Dražen Sirišćević**

Dirigent: naknadno

Više od pola stoljeća nakon posljednje izvedbe u Rijeci, vraćamo *Samsona i Dalilu*. I pokušat ćemo odoljeti spektaklu.

(2019.)

Giuseppe Verdi: DON CARLOS

Redatelj: **Lary Zappia**

Dirigent: naknadno

Režijom monumentalne Verdijeve opera Lary Zappia pokušat će uvjeriti sve skeptike da postoji politička opera u kojoj se političkim sukobima, zapletima i razrješenjima može pristupiti problemski, a ne agitacijski (za razliku od, primjerice, *Nabucca* ili *Nikole Šubića Zrinjskog*).

Leoš Janáček: LYŠKA BYSTROUŠKA / MALA LUKAVA LISICA

Redateljica: **Mirva Koivukangas**

Dirigent: naknadno

Prva izvedba ove i neke Janáčekove opere uopće u Rijeci.

Giacomo Puccini: LA BOHEME (adaptacija za komornu scenu)

Redateljica: **Anica Tomić**

Dirigent: naknadno

KOMORNA SCENA: «DRAMA U OPERI»

OBNOVE I REPRIZE: *Norma, Tristan i Izolda, Oedipus rex* (obnova, sezona 2014/15), **Don Giovanni** (obnova, sezone 2014/15, 2015/16)

SEZONA 2019/20.

Richard Strauss: ELEKTRA

Režija i dramaturgija: **Marin Blažević i Oliver Frljić**

Dirigent: **Ville Matvejeff**

Strausova *Elektra* predstavlja vrhunac opernog ekspresionizma, u svojoj glazbenoj strukturi i vokalno-glumački prenapregnutom izrazu. Nikad izvođena u Rijeci.

2020. Rijeka - EPK

Jean Philippe-Rameau: LES INDES GALANTES / GALANTNA INDIJA (opera – balet)

Redateljica: **Selma Banich**

Dirigent: naknadno

Zajednički projekt Opere i Baleta HNK Ivana pl. Zajca; predviđena je koprodukcija s inozemnim partnerima, posebno zbog sastava orkestra u koji će nužno biti uključiti glazbenike koji muziciraju na povijesnim, baroknim, instrumentima predviđene partiturom.

Barokna opera-balet, nikad izvođena u Rijeci, svojom se ekspanzivnom radnjom koja obuhvaća teritorije od Indije preko Turske do Južne i Sjeverne Amerike, te sva mora među njima, nameće kao predložak za kazališno razotkrivanje ishodišta i posljedica europskog kolonijalizma u rasponu od njegovih «idealističkih» fikcija do okrutne realnosti. Ova operno-baletna predstava veže se uz problem migracija u tematskom sklopu EPK 2020.

Richard Wagner: UKLETI HOLANDEZ ili Benjamin Britten: PETER GREIMS

Redatelj: **John Ramster**

Dirigent: **Ville Matvejeff**

Mladog britanskog redatelj Johna Ramstera pozvat ćemo da režira jednu od dvije opere duboko povezane s morem i primorjem, dakle iskustvom i okolišem iz kojeg izvire i program EPK 2020. Ni Wagnerova ni Brittenova opera nikada nisu izvođene u Rijeci.

Vincenzo Bellini: IL PIRATA ili Luigi Cherubini: MEDEA

Prijedlog redatelja: **Fabrizio Melano**

Dirigent: naknadno

Fabrizio Melano svjedok je operne epohe u kojoj je vladala Maria Callas. Štoviše, Melano nije samo svjedočio mnogim predstavama Marie Callas uživo, nego i surađivao s umjetnicom koja je preusmjerila povijest opere prema – dramskom kazalištu. Ako bi se za Wagnera i kasnije Straussa moglo reći da su proveli dramaturšku revoluciju opere, onda je Callas revolucionirala operu svojom autentično ekspresivnom vokalnom jednako kao i glumačkom izvedbom. Fabrizia Melana pozvali bismo da režira jednu od dvije opere koje su obilježile karijeru Marie Callas. I jedan i druga opera svojom se radnjom nalaze u obzoru tematskih i problemskih izazova EPK 2020. *Pirata* je, iznenađuje, navodno izvedena u Rijeci 1836, samo deset godina nakon praizvedbe. Cherubinijeva *Medeja* – nikada.

Zoran Juranić: nova opera tematski vezana uz EPK 2020.

Redatelj: naknadno

Dirigent: **Zoran Juranić**

OBNOVE I REPRIZE: najgledanije operne predstave u prethodne tri sezone

U KONCERTNOM PROGRAMU OD 2016. DO 2020.

Koncertni program odvijat će se u dva ciklusa: ciklus simfonijskih koncerata (7-10 koncerata u sezoni) i ciklus komornih koncerata (5-7 koncerata u sezoni). U sklopu ciklusa simfonijskih koncerata u narednom četverogodišnjem razdoblju planiramo izvesti izbor sljedećih djela:

B. Bartók: Koncert za orkestar

B. Bartók: Klavirski koncerti 1-3

J. Brahms: 2. i 4. Simfonija

J. Sibelius: 5, 6. i 7. simfonija

P. Hindemith: Mathis der Maler

G. Mahler: 2. simfonija (u suradnji s Panonskom filharmonijom); 7. simfonija

P. I. Čajkovski: 6. simfonija
W. Lutoslawski: 3. i 4. simfonija, Koncert za čelo i orkestar
L. van Beethoven: Ciklus svih simfonija, 1-9.
E-P Salonen: Violinski koncert
K. Saariaho: L'amour de loin (opera, koncertna izvedba)
M. Ravel: Daphnis & Chloe
C. Debussy: La mer, Images, Nocturnes, Jeux
B. A. Zimmermann: Photoptosis
D. Shostakovich: 5. simfonija; 13. simfonija, "Babi Yar" (u suradnji s Panonskom filharmonijom)
K. Szymanowski: 4. simfonija; Kralj Roger (opera, koncertna izvedba)
A. Boito: Mefistofele (opera, koncertna izvedba, nakon snimanja za Universal Music)
B. Papandopulo: Koncert za violinu i 3. Koncert za klavir i orkestar (u sklopu promocije CD-a snimljenog za CPO)
J. S. Bach: Misa u h-molu; Magnificat; Božićni oratorij; Muka po Ivanu (uoči svakog Uskrsa)

Usto, izvodit ćemo i tradicionalne Novogodišnje koncerte te program Edukacijskih koncerata pod ravnanjem Igora Vlajnića. Program ciklusa komornih koncerata otvoren je prijedlozima gostujućih komornih ansambala, ali i solista rijčke Opere, pjevača ili članova Orkestra.

VI. KADROVSKI PLAN OSTVARENJA PREDLOŽENOG PROGRAMA

Kadrovski plan predstavljen je u tri dijela (i na tri mjesta):

1. Tablice kadrovskih resursa po godinama, 2017 – 2020. Iz tablica je vidljiv omjer radnih mjesta oslobođenih obveznim prestankom radnog odnosa (odlazak u mirovinu s navršениh 65 godina) te zapošljavanja novih zaposlenika na upražnjena postojeća ili redistribucijom oslobođenih koeficijenata kreirana nova radna mjesta. Tablice su ispunjene temeljem dostupne natječajne dokumentacije.

Napominjem da je u kadrovskom planu nemoguće predvidjeti broj radnih mjesta odnosno iznos koeficijenata oslobođenih eventualnim odlascima zaposlenika u prijevremenu mirovinu, sporazumnim ili izvanrednim otkazima ugovora o radu, istekom ugovora o radu na određeno vrijeme, porodiljnim dopustima ili dugotrajnim bolovanjima. Stoga je moguće predvidjeti da će u četverogodišnjem razdoblju biti dodatnih mogućnosti zapošljavanja, ili pak smanjivanja broja zaposlenika, ovisno o potrebama programa i efikasnog poslovanja Kazališta.

Napominjem također da Kazalište ima mogućnost zaključivanja ugovora o radu na određeno vrijeme za radna mjesta predviđena sistematizacijom koja nisu financirana iz proračunskih sredstava Grada nego iz tzv. vlastitih prihoda.

2. U prijedlozima programa i rada pojedinih ustrojbenih jedinica obrazložene su potrebe za određenim brojem novih zaposlenika u umjetničkim ansamblima. Riječ je o dijelu kadrovskog planiranja koji će biti moguće, razvidno je iz prezentiranih tablica, samo djelomično realizirati. Međutim, kao što je gore napomenuto, nužno je predvidjeti određeni stupanj fleksibilnosti kadrovskog plana koji ipak povećava mogućnost dodatnih zapošljavanja prema potrebama iskazanim u prijedlozima programa i rada pojedinih ustrojbenih jedinica, a u okviru financijskog okvira koji je zadao osnivač, dakle Grad Rijeka. To znači da je moguće i povećavanje broja zaposlenika (ili smanjivanje, ovisno o koeficijentima pojedinih radnih mjesta) unutar nepromijenjenog iznosa sredstava za plaće, odnosno zbroja koeficijenata.

3. Sastavni dio kadrovskoga plana su i prijedlozi članova ravnateljskog tima (Hrvatska drama, Talijanska drama, Opera i Balet, poslovni ravnatelj) te upravitelja tehnike. Uz

napomenu da članak 37. Statuta HNK Ivana pl. Zajca Rijeka predviđa proceduru imenovanja ravnatelja ustrojbenih jedinica te poslovnog ravnatelja koju provodi Kazališno vijeće, na prijedlog intendanta, «po pozivu ili na temelju javnog natječaja», najavljujem da ću predložiti sljedeće suradnike:

- **Jelena Kovačić**, ravnateljica Hrvatske drame
- **Balazs Baranyai**, ravnatelj Baleta
- **Leonora Surian**, ravnateljica Talijanske drame
- **Alan Vukelić**, upravitelj Tehnike

- **ravnateljicu ili ravnatelja opere** predložiti ću naknadno, po pozivu ili nakon provedbe međunarodnog javnog natječaja, kako dopušta Statut HNK Ivana pl. Zajca Rijeka
- **poslovnu ravnateljicu ili poslovnog ravnatelja** predložiti ću naknadno, po pozivu ili nakon provedbe javnog natječaja, kako dopušta Statut HNK Ivana pl. Zajca Rijeka

2017.-2018.

prema osnovnom programskom i financijskom okviru donesenom od strane Gradonačelnika dana 24.05.2016. g.

			Za umirovljenje	Popuna upražnjenog mjesto	Broj zaposlenih na kraju razdoblja
PLAN KADROVSKIH RESURSA 2017.	Broj zaposlenih 05/2016	312	-5	5	312
	Uprava	8			8
	Propaganda	9			9
	Marketing	1			1
	Računovodstvo	6			6
	Tehnika	100			100
	Hrvatska drama	21			21
	Opera direkcija	9	-1	1	9
	Opera ženski zbor	20			20
	Opera muški zbor	19	-1	1	19
	Opera orkestar	62	-2	2	62
	Opera solisti	15			15
	Balet direkcija	5			5
	Balet plesači	24			24
Talijanska drama	13	-1	1	13	

			Za umirovljenje	Popuna upražnjenog mjesto	Broj zaposlenih na kraju razdoblja
PLAN KADROVSKIH RESURSA 2018.	Broj zaposlenih 12/2017	312	-10	11	313
	Uprava	8			8
	Propaganda	9			9
	Marketing	1			1
	Računovodstvo	6			6
	Tehnika	100	-4	4	100
	Hrvatska drama	21	-1	1	21
	Opera direkcija	9			9
	Opera ženski zbor	20	-1	2	21
	Opera muški zbor	19		1	20
	Opera orkestar	62	-2	2	62
	Opera solisti	15	-2	1	14
	Balet direkcija	5			5
	Balet plesači	24			24
Talijanska drama	13			13	

Napomena:
povećanje broja
radnih mjesta u
zboru omogućena
su oslobađanjem
visokih
koeficijenata
Nacionalnih
prvaka (2)
njihovim
odlaskom u
mirovinu tijekom
2018. godine

2019.-2020.

prema osnovnom programskom i financijskom okviru donesenom od strane Gradonačelnika dana 24.05.2016. g.

			Za umirovljenje	Popuna upražnjenog mjesto	Broj zaposlenih na kraju razdoblja
PLAN KADROVSKIH RESURSA 2019.	Broj zaposlenih 12/2018	313	-11	12	314
	Uprava	8			8
	Propaganda	9			9
	Marketing	1			1
	Računovodstvo	6			6
	Tehnika	100	-3	3	100
	Hrvatska drama	21			21
	Opera direkcija	9	-2	2	9
	Opera ženski zbor	21	-2	2	21
	Opera muški zbor	20	-2	2	20
	Opera orkestar	62	-1	3	64
	Opera solisti	14	-1	0	13
	Balet direkcija	5			5
	Balet plesači	24			24
Talijanska drama	13			13	

Napomena:
koeficijent
Nacionalnog
prvaka
raspoređuje se u
orkestar

			Za umirovljenje	Popuna upražnjenog mjesto	Broj zaposlenih na kraju razdoblja
PLAN KADROVSKIH RESURSA 2020.	Broj zaposlenih 12/2019	314	-9	9	314
	Uprava	8	-1	1	8
	Propaganda	9			9
	Marketing	1			1
	Računovodstvo	6			6
	Tehnika	100	-2	2	100
	Hrvatska drama	21	-1	1	21
	Opera direkcija	9			9
	Opera ženski zbor	21			21
	Opera muški zbor	20	-1	1	20
	Opera orkestar	64	-3	3	64
	Opera solisti	13			13
	Balet direkcija	5	-1	1	5
	Balet plesači	24			24
Talijanska drama	13			13	

VII. FINANCIJSKI PLAN OSTVARENJA PREDLOŽENOG PROGRAMA

Financijski plan predstavljen je putem osam tablica u nastavku, po dvije za svaku godinu mandata, 2017, 2018, 2019. i 2020. godinu. U prvoj tablici, za svaku godinu, razrađeni su opći plan prihoda i plan rashoda, a u drugoj troškovi programa prema projektima u toj godini. Napomene su neophodne:

1. Financijski plan rađen je prema proračunskim godinama. To znači da ne obuhvaća razdoblje od rujna do prosinca 2016. jer je ono dio financijskog planiranja u prethodnom intendantskom mandatu. Posljedično, financijski plan za 2020. godinu zahvaća i u prva četiri mjeseca sljedećeg mandata. Mandati se, naime, zbog vremena i ritma realizacije programa, određuju prema sezonama.

2. Financijski plan realizacije programa obuhvaća projekte koji se uklapaju u minimalni opseg programa po granama (Hrvatska drama, Talijanska drama, Balet i Opera, s koncertima), uz nekoliko iznimaka (primjerice, četiri umjesto zadane tri operne premijere). Svi projekti predviđeni u prijedlogu programa, a koji nisu navedeni u financijskom planu, bit će realizirani samo u slučaju ovdje nepredviđenog povećanja prihoda (bilo putem prodaje programa, ili novih sponzorstava, uspješnih aplikacija na međunarodne fondove, ili koprodukcija).

3. Jasno je da u dijelu koji se odnosi na troškovnike pojedinih premijernih projekata financijski plan može biti samo aproksimativan. U financijskim i produkcijskim uvjetima poslovanja na koje su prisiljena kazališta u Hrvatskoj, pa tako i riječki HNK, relativno precizno financijsko planiranje moguće je samo za narednu godinu. Često su i u tekućoj godini nužni rebalansi ovisni o dinamici i uopće realizaciji planiranih prihoda. Za ilustraciju, trenutni postav Ministarstva kulture tek je u travnju odlučio smanjiti sredstva potpore već dijelom realiziranog programa u tekućoj 2016. godini (ponavljam, u tekućoj, a ne u 2017. godini) za 400.000 kuna!

4. U planu programskih rashoda iznosi za reprize i koncerte nisu specificirani nego predviđeni skupno i također aproksimativano. Reprizni naslovi i broj njihovih izvedbi ovise – napose u dramskom programu – o interesu publike u prethodnoj sezoni, što je moguće procijeniti tek nakon premijere i tijekom sezone. Donekle je lakše odrediti reprizni program u Baletu i Operi. Obzirom na kapacitet gledališta (velika dvorana) i realno očekivan maksimalni broj gledatelja obzirom na gledateljske «kapacitete» u Rijeci i okolici, Baletne predstave u pravilu se reprizno izvode deset do dvanaest puta (s

izuzetkom *Orašara*). Kako je u jednoj sezoni u rasporedu gotovo nemoguće odvojiti taj broj termina za baletne predstave, premijerni naslovi neminovno se repriziraju u sljedećoj sezoni, a samo u iznimnim slučajevima obnavljaju u kasnijim sezonama.

Slično je i s opernim reprizama, s time da je njihov broj nešto manji (osam do deset), ovisno o naslovu i interesu publike za pojedine predstave. Usto, reprizni operni naslovi naprosto se moraju se planirati unaprijed zbog gostujućih pjevača i dirigenta. Gostujući solisti i eventualno dirigent povećavaju trošak opernih repriza, no, s druge strane, s tim je istim gostujućim umjetnicima moguće pregovarati povoljniji ugovor ako im se ponudi i određeni broj repriznih izvedbi u naredoj sezoni. Drugim riječima, radi se o kalkulacijama koje nije moguće svesti na precizne iznose po pojedinim naslovima za cijeli četverogodišnji plan. Stoga sam predvidio maksimalan ukupni iznos po godini za sve planirane operne reprize. Napominjem i da, za razliku od drugih, mnogi operni gledatelji posjećuju operne predstave dva ili više puta, posebno u slučaju promjene u podjeli uloga ili za dirigentskim pultom.

Plan rashoda za koncertni program određen je jednostavnom jednadžbom: od predviđenog ukupnog budžeta za Operu u pojedinoj sezoni oduzet je iznos za premijere i reprize. Preostala sredstva bit će raspoređena na troškove deset koncerata u sezoni, simfonijskih ili komornih. Takva je kalkulacija moguća zbog drugačije metode kreiranja koncertne sezone koja dopušta znatno veću fleksibilnost, bilo u pogledu promjenjivosti programa ili vremena potrebnog za dogovaranje i ugovaranje suradnji s gostujućim umjetnicima, solistima ili dirigentima. U pravilu, tek se jedan ili dva koncerta u sezoni dogovaraju i ugovaraju više od godinu dana unaprijed.

5. Iz natječajne dokumentacije, odnosno izvješća o poslovanju s financijskim pokazateljima, razvidan je dug generiran u prethodnom razdoblju (do 1. rujna 2014) koji će opterećivati proračun Kazališta u vremenu koje je u ovoj prilici teško predvidjeti. Plan kompletne sanacije duga (djelomična je već provedena, što se može vidjeti u dostupnim financijskim izvješćima) moći ću razraditi tek po stupanju na dužnost intendant a i upoznavanju sa svim okolnostima poslovanja.

6. Suprotno uvriježenim politikama štednje koje rješenje uglavnom nalaze u reduciranju zaposlenika kulturnih institucija (donekle ipak neizbježnom), smatram da izlaz primarno valja tražiti u njihovoj reorganizaciji, inventivnim produkcijskim strategijama, a usto i u sustavnom radu na umjetničkoj vrijednosti, inovativnosti i društvenoj odgovornosti programa kao preduvjetima povećanja interesa publike za kazališne programe. S tom se idejom krenulo i u prethodni mandat, onaj Olivera Frljića, te su rezultati na prihodovnoj strani ubrzo postali vidljivi. Povećanje vlastitih prihoda kao preduvjeta višeg stupnja samoodrživosti kazališnog pogona u programskom segmentu jedan je od osnovnih ciljeva raznolikih, složenih i ulančanih strategija u domeni kreativne produkcije, a koje uključuju: raznolikost programa i povećanje broja izvedbi, inventivnu i intenzivnu promotivnu

kampanju, nove programske inicijative te medijska pokroviteljstva kao preduvjete povećanja broja gledatelja, pa samim time i većeg interesa sponzora i donatora; koprodukcijske projekte i partnerstva; suradnju s veleposlanstvima i konzulatima te drugim međunarodnim predstavništvima i fondacijama.

Rekapitulacija

	2017.	2018.	2019.	2020.	
FINANCIJSKI PLAN	ukupno za plaće	36.780.500	36.962.400	37.452.000	38.025.000
	ukupno za režije	4.048.300	4.118.300	4.420.000	4.560.000
	ukupno za program	6.554.500	6.600.400	6.780.000	7.000.000
	ukupno za rjin	624.000	643.000	760.000	810.000
	ukupno investicija/otplata	346.200	346.600	300.000	300.000
ukupno	48.353.500	48.670.700	49.712.000	50.695.000	
PLAN KADROVSKIH RESURSA	Broj zaposlenih na kraju razdoblja	312	313	314	314
	HRVATSKA DRAMA	1.245.000	1.250.000	1.300.000	1.310.000
	OPERA	2.585.000	2.600.000	2.650.000	2.560.000
	BALET	1.010.000	1.025.000	1.075.000	1.020.000
	TALIJANSKA DRAMA	1.714.000	1.725.000	1.756.000	1.760.000
PLAN PROGRAMA	ukupno	6.554.000	6.600.000	6.781.000	7.200.000
	RLJN	624.000	643.000	760.000	610.000
	ZAJČEVI DANI	0	0	0	550.000

VIII. INVESTICIJE: OBNOVA I ODRŽAVANJE INFRASTRUKTURE I TEHNIČKE OPREME

- prijedlog investicija za razdoblje od 2017. do 2010. sastavljen je u suradnji s Alanom Vukelićem, aktulnim vršiteljem dužnosti upravitelja tehnike, kandidatom za upravitelja tehnike i u sljedećem intendantskom mandatu

1. HITNO SANIRANJE / GODIŠNJE ODRŽAVANJE

RENOVIRANJE PROSTORA ZA PUBLIKU

Nakon uspješno završene akcije kojom je kazalište prikupilo sva sredstva potrebna za tapeciranje i obnovu stolica u parteru (putem donacija gledatelja i brojnih riječkih firmi, organizacija i udruga), te zatvaranja financijske konstrukcije za promjenu tepiha u parteru, potrebno je nastaviti s radovima i u sljedeće četiri godine.

- Promjena tepiha u hodnicima

Potrebno je promjeniti tepihe u hodnicima ispred loža i na balkonu, tj. na 4 katu.

Mezanin - 200m² / 1 kat - 300m² / 2 kat - 150m² / Balkon -350m²

- Cijena tepiha s postavljanjem je ukupno 270.000 kn kroz više godina

- Tepih staze na stepenicama za publiku

Potrebna je zamjena tepih staza smeđe boje u crvenu istog proizvođača, boje i karakteristika kao i tepih u parteru gledališta.

- Potrebno osigurati cca. 30.000 kn jednokratno, ali se može raditi i djelomično

- Obnova loža

U procesu smo dobijanja posebnih uvijeta od konzervatora. Potrebni radovi za jednu ložu su: tapecirati 6 stolica, promijeniti tepih, tapecirati 2 podesta, promijena tapeta na zidovima, farbanje vrata i dijela zida, tapeciranje naslona za ruke na prednjem zidu. Potrebno je obnoviti 63 lože.

- Procjena je 10.000 kn materijala i radova za JEDNU ložu.

- Poliranje atrija

Zbog neadekvatnog sredstva za čišćenje i zbog neadekvatnog održavanja, tj. poliranja i nanošenja protukliznih tekućina došlo je do trajnih oštećenja na kamenu.

Potrebno je oštećenja sanirati te pod ispolirati. Zbog statusa spomenika kulture izvođači radova moraju biti ovlašteni od Ministarstva kulture.

Potrebno je sanirati cca 120m²

- Potrebno osigurati cca 45.000 kn jednokratno i 10.000 kn svake godine

- WC-i za publiku

Iz istog razloga zbog kojeg je potrebna zamjena vertikalna oborinskih voda potrebna je kompletna zamjena fekalnih vertikalna kao i obnova svih WC-a u gledalištu. Ukupno 16 prostorija. Predlaže se zatvaranje jedne strane i obnova kroz duže razdoblje. Trenutno je Grad zatražio informativne ponude renoviranja. Konzervatore smo sami kontaktirali i dobili jednostavne uvjete renoviranja.

- Procjena radova je // kn

RENOVIRANJE PROSTORA ZA UMJETNIKE

- Tapećiranje portala u crni materijal

Promjenom stolica, tepiha i ostalog u crvenu, originalnu boju, potrebno je i portal tapećirati u crni materijal, boju koja je normalna u svim kazalištima u svijetu - cca 300m²

- Procjena je 90.000 kn za materijal uz rad kućnog tapetara

- Garderobe - tuševi / namještaj

Trenutni namještaj u solističkim garderobama je star preko 30 godina. Sanitarije unutar istih su također dotrajale. Potrebno je zamjeniti i sve instalacije prilikom radova.

- Tonska soba za snimanje

Predlaže se preuređenje sobe za snimanje na način da se umjesto tepiha postavi plesni pod i na zid postave štange. Također je potrebno instalirati klima uređaje jer se prostor nalazi ispod samog krova te u ljetnim mjesecima nije pogodan za rad. Na ovaj način imali bi kvalitetan prostor za probe svih umjetničkih grana, a prilikom baletnih produkcija taj bi prostor služio za zagrijavanje plesača, te bi samim time oslobodio dodatne sate na pozornici potrebne za pripremu programa.

- Potrebno osigurati cca. 40.000 kn jednokratno

RENOVIRANJE/ODRŽAVANJE ZGRADE KAZALIŠTA

- Promjena vanjske stolarije

Grad Rijeka je izradio cjelokupni projekt promjene vanjske stolarije uz promjenu običnih stakala u izo staklo radi ušteda na grijanju i hlađenju te dobivanju većeg energetskeg razreda. Grad planira radove raditi u 3 faze tj.tijekom 3 godine.

- Procjena radova je 11.000,000 kn

- Čišćenje i popravak fasade, čišćenje kamena na fasadi i oko zgrade

Predlaže se angažiranje vanjske firme koje ima dopuštenje konzervatora za takve radove i da ne oštećuje površine prilikom čišćenja.

- Procjena radova je 100.000 kn

NOVE KAZALIŠNE RADIONE U TORPEDU

Potrebno je u suradnji sa Gradom što prije krenuti sa popravcima prema postojećem projektu. Grijanje za stolariju, slikarnu, pozornicu. Vatrozaštita, promjena krova i ugradnja prozora. Kada je sunčan dan u svibnju temperatura u radioni iznosi preko 40'C

- Potrebno osigurati cca. 2.000,000 kn jednokratno

2. POTREBNE INVESTICIJE

- 3D snimak pozornice - stari nacrti iz 1970-ih, tj. projekta obnove koji je završio 1982

Nacrt pozornice koji kazalište koristi od obnove koja je završena 1982.g. ima više velikih pogrešaka. Predlaže se izrada 3D snimke trenutnog stanja koja bi također služila za izradu virtualne šetnje kazalištem te kvalitetnijoj pripremi maketa za nove predstave

- Grijanje / Hlađenje zgrade Kazališta

Trenutni sustav hlađenja/grijanja je udaljen 350m cijevima od kazališta što ima velike gubitke. Troškovi održavanja i rukovanja su preveliki.

Predlaže se investiranje u sustav na struju koji bi bio smješten kraj kazališta te bi cjelokupni iznos investicije bio vraćen unutar 2,5 godine. Takav sustav nema potrebu za posebnim održavanjem i posebnom osobom za rukovođenjem takvim postrojenjima.

- Potrebno osigurati cca. 1.300.000 kn jednokratno / lizing

- LED kazališna rasvjeta

Predlaže se dugoročno investiranje u LED kazališnu rasvjetu. Prednost takvih investicija su brojne. Povrat investicije u jedan uređaj se uštedom na struji, žaruljama i filterima događa već

nakon 5 godina. Korištenjem takvih uređaja više se ne razvija velika toplina u kazalištu pa ne dolazi do oštećenja ukrasa te se štedi i na hlađenju zgrade.

- Potrebno osigurati cca. 2.000,000 kn kroz više godina

- Klasična rasvjeta

LED rasvjeta još uvijek nije dovoljno jaka da osigura dovoljnu količinu svjetla sa balkona gledališta. Za isto je potrebno investirati u uređaje sa klasičnom žaruljom.

Trenutni uređaji na tim mjestima imaju oštećene leće i potrebno ih je mijenjati novima.

- Potrebno osigurati cca. 120.000 kn kroz više godina

- Razglas + kabine + bežični mikrofoni

Kazalište trenutno raspolaže razglasom koji doniranim iz Japana. Takav razglas je neadekvatan, zastario i ne ispunjava potrebe današnjeg kazališta. Potrebna je kompletna zamjena postojećeg sustava s novim digitalnim sustavom koji je u mogućnosti ispuniti sve zahtjeve naših programa kao i gostujućih umjetnika bez potrebe za vanjskim najmovima. Predlaže se nabava razglasa renomiranih firmi koje ispunjavaju sve zahtjeve. Uz nabavu takvog razglasa potrebno je osigurati bolju vizuru tonskom tehničaru. Predlaže se izmještanje tonske kabine u parter, tj. u dio rasvjetne kabine.

- Potrebno osigurati cca. 2.000,000 kn jednokratno / lizing

- Službena osobna vozila

Kazalište raspolaže sa dva službena osobna vozila od kojih oba ne udovoljavju potrebama kazališta. Jedno vozilo je premalo da primi više od 2 putnika s prtljagom a drugo vozilo je prestaro za održavanje. Predlaže se nabava / zamjena Lancie za novo vozilo poput Renault Kangoo, Citroen Berlingo ili sl., s produženim teretnim prostorom, te zamjena Renault Megane za slično samo polovno vozilo.

- Potrebno osigurati cca. 150,000 kn lizing

- Glavni zastor i harlekin – crveni, crni

Promjenom stolica, tepiha, loža i sl. u originalnu crvenu boju biti će potrebna i zamjena svečanog zastora te harlekina novim crvenim odnosno crnim zastorom.

- Potrebno osigurati cca. 300,000 kn jednokratno

- Oprema / strojevi za radione

Potrebno se povezati sa ostalim gradskim ustanovama i zajedno investirati u strojeve za kazališne radione. Dugoročno bi isti bili isplativi svim ustanovama. Potrebno je investirati u aparate za bravariju i stolariju. (Aparate za varenje aluminija, plazmu i sl. u bravariju te blanju i sl. za stolariju).

- Potrebno osigurati cca. 500,000 kn lizing

- Komplet crnih zastora (8x ulica, horizont, sufite)

Predlaže se nabava novog kompleta crnih zastora. 8 ulica, 2 horizonta, 4 sufite.

- Potrebno osigurati cca. 250,000 kn

- Led rasvjeta fasade LED rasvjetom koja dopušta upravljanje i promjene boja

- Potrebno osigurati cca.750,000,00 kn kroz faze / godine

- TV-i u izlozima / izlozi bez plakata - multimedija

Predlaže se instaliranje više kvalitetnih HD monitora/TV u izloge uz mogućnost kontrole sadržaja preko centralne jedinice. Na ovaj način može se stalno izmjenjivati sadržaj u izlozima i stvoriti novi reklamni prostor ispred kazališta.

- Potrebno osigurati cca. 85,000 kn

IX. ŽIVOTOPISI SURADNIKA

JELENA KOVAČIĆ, kandidatkinja za ravnateljicu Hrvatske drame

Jelena Kovačić rođena je 1979. u Zagrebu. Diplomirala je polonistiku i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te dramaturgiju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Stipendistica je semestralnog boravaka na University of Wrocław u Katowicama (Poljska, 2002) u sklopu CEEPUS programa, te stipendistica KulturKontakt Austrije-Writers in Residence, Vienna (2010). Radi kao dramaturginja i prevoditeljica s poljskog jezika.

Kazališni projekti:

2003. dramaturgija predstave Ne ja ili orijentacijsko hodanje (Queer Zagreb i Theatre des femmes, režija: Anica Tomić)

2003. dramaturgija predstave Zoološka priča (DK Gavella, redatelj: Slavko Brankov)

2004. dramaturgija predstave Što to ljudi govore iliti buka (DK Gavella, režija: Slavko Brankov)

2005. režija predstave Kraljica Vešmašina (Tigar Tetar)

2006. dramaturgija predstave Čudnovate zgode šegrta Hlapića (Dječje kazalište Trešnja, režija: Rene Medvešek)

2007. dramaturginja i koautorica teksta Imitatori glasova (Teatar &TD, režija: Anica Tomić)

2007. dramaturginja i koautorica teksta Kučkini sinovi (EUROKAZ / Teatar &TD, režija: Anica Tomić)

2007. dramaturginja i koautorica teksta Grga Čvarak (DK Dubrava, režija: Anica Tomić)

2008. dramaturginja i koautorica teksta Cirkuski slončić Charlie (Kazalište Novi život, režija: Anica Tomić)

2008. dramaturginja i koautorica teksta Oprostite, mogu li vam ispričati?(ZKM, režija: Anica Tomić)

2009. dramaturginja predstave Menažerija (HKD Teatar – Rijeka, režija: Anica Tomić)

2009. dramaturginja predstave Gospođica Julija (CDU/ZKM/Autocesta znanja, režija: Anica Tomić, Oliver Frljić)

2009. dramaturginja i autorica adaptacije Dječak Ivek i pas Cvilek, (Pinkleci, Čakovec/HNK Varaždin, režija: Anica Tomić)

2010. dramaturginja i koautorica teksta Ana i Mia (Mala scena, režija: Anica Tomić)

2010. dramaturginja i koautorica teksta IC 209 (Vienna, Volkstheatre, režija: Anica Tomić)

2010. dramaturginja i koautorica teksta Ovo bi mogla biti moja ulica (ZKM, režija: Anica Tomić)

2011. koscenaristica dokumentarnog serijala Generacija 2011. (HTV & Adrenalin produkcija, redatelji: Miroslav Sikavica, Hrvoje Mabić, Juraj Lerotić)

2011. autorica teksta Klupica (Pinkleci, Čakovec, režija: Mario Kovač)
2012. dramaturginja predstave Regoč (Dječje kazalište Trešnja, režija: Dora Ruždjak Podolski)
2012. dramaturginja i koautorica adaptacije Did i repa (GKL Split, režija: Anica Tomić)
2012. dramaturginja jednog dijela trilogije Jalova (TRAFIK, Rijeka/KUD Borza/EPK Maribor, režija: Anica Tomić)
2012. dramaturginje predstave Leda (ZKM / KOTOR ART FESTIVAL / KRALJEVSKO POZORIŠTE ZETSKI DOM, Cetinje, režija: Anica Tomić)
2013. redateljica predstave Kraljica Vešmašina (BNP Zenica)
2013. dramaturginja predstave Mirni dani u Mixing Partu (ZKM, režija: Boris Liješević)
2014. dramaturginja i koautorica adaptacije My little corner of the world (GDK, Gavella, režija: Anica Tomić)
2014. dramaturginja i autorica teksta Janje (dio trilogije Janje / Kokoš / Orao – Stoljeće jedne porodice)(ZKM, MESS, Bitef Teatar režija: Anica Tomić)
2014. dramaturginja predstave Kristofor Kolumbo (ZKM, režija: Rene Medvešek)
2015. dramaturginja i koautorica teksta Made in Hrvatska (Satiričko kazalište Kerempuh, režija: Anica Tomić)
2015. dramaturginja predstave Daleka zemlja (HNK, Zagreb, režija: Anica Tomić)
2016. dramaturgija predstave Melodrama (HNK, Split, režija: Anica Tomić)

Priznanja:

2007. Rektorova nagrada za dramaturgiju predstave Imitatori glasova
2010. Nagrada "Veljko Maričić" (Međunarodni festival malih scena) za dramaturgiju predstava Oprostite, mogu li vam ispričati...? i Menažerija. (zajedno s Anicom Tomić)
2011. Nagrada za dramski tekst (Dječji kazališni festival Pozorište Zvezdarište, Beograd) za tekst Ana i Mia. (zajedno s Anicom Tomić)
2011. Zlatna Žar ptica (Naj, naj, naj festival) za autorski projekt ostvaren predstavom Ana i Mia. (zajedno s Anicom Tomić).
2011. Nagrada hrvatskog glumišta (HDDU) za dramu Ovo bi mogla biti moja ulica (zajedno s Anicom Tomić).
2013. Zlatna Žar ptica (Naj, naj festival) za najbolju dramaturgiju predstave Did i repa.
2013. Marul (Marulićevi dani) za dramaturgiju predstave Leda.
2013. Marul (Marulićevi dani) za glazbeni koncept predstave Leda (zajedno s Anicom Tomić i Franom Đurovićem)

Bibliografija – prijevodi

- Paweł Huelle: Mina (pripovjetka), časopis Republika, br. 7/9; Zagreb, DHK, 2002.
- Jerzy Grotowski: Postojani princ Ryszarda Cieślaka; Ludwik Flaszen: Bilješke uz predstavu; Tadeusz Kornaś: Postojani princ kazališta Laboratorij, časopis Kazalište, br. 41/42, Hrvatski centar ITI, Zagreb, 2010.
- Uvod u Tadeusza Kantora, časopis Kazalište, br. 51/52, Hrvatski centar ITI, Zagreb, 2012.
- Mrtvi razred Tadeusza Kantora, časopis Kazalište, br.55/56, ITI, Zagreb, 2013.
- Wielopole kao realnost najnižeg ranga, časopis Kazalište, br. 57/58, ITI, Zagreb, 2014.

BÁLÁZS BARANYAI, kandidat za ravnatelja Baleta

Balázs Baranyai, rođen 29.01.1981. u Mađarskoj. Završio 1999. Plesnu umjetničku školu u Pečuhu. 2002. godine diplomirao na Mađarkoj akademiji plesne umjetnosti u Budimpešti. Usavršavao se na:

1999 International Dance Cours of Palluca Schulle, Dresden,

2000 Alicia Alonso Dance Cours, Madrid,

2001 Ballet des Jeunes d'Europe, Aix-en Provence

Scensko plesno iskustvo:

Koreograf JEAN CHARLES GIL: „Petruška“; „Zaljubljeni Schubert“, „Fantazija za dvoje“, „Mirelle“

Koreograf CHRISTOPHE PASTOR: „Carmen“

Koreograf JIRI KYLIAN: „Petite mort“

Koreograf MATS EK: „Fluk“

Koreograf ANGELIN PRELJOCAJ: „Romeo i Julija

Koreograf NACHO DUATO: „Perdut“

Koreograf LUCA VEGGETI: „Glyph“

Koreograf JORMA UOTINEN: „Un reve“

Koreograf LIONEL HOCH: „Flamingo mix“, „Barnum Boudourar“

Koreograf RAMON OLLER: „Les petit dieux de chaque jour“

Koreograf ATILLA KUN: „I.D.“

Koreograf MIRIAM NASY: „Soire noir“; „Soire blanche“

Kompanija PAL FRENAK: „Triks-traks“; „Kaosz“, „Instinct“, „Fiuk“

Kompanija PR- EVOLUTION DANCE COMPANY: „Mind1“, „2Me“, „Blue men“, „Merengkok“, „Klimt – moving mirro

Koreograf LEO MUJIĆ: „Magdalena“; „Pour homme et femme“; „Šeherezada“; „San ivanjske noći“

Koreografije:

„Just free“; „On my side...“; „Trembling“ – za Ballet d'Europe

„Golod“; „Autour de temp“; „Bursting“, „Infinity“ – za Plesni teatar Ekatarinburg

„Barok balet – Farinelli“, „SEX“, „Evolucija plesa“ – za Hrvastko narodno kazalište Ivan pl Zajc, Rijeka

Projekti „Fuga“ (u suradnji sa Kata Juhasz); „What's next....“; „Co.ffein projects“

Radno iskustvo: Egribianco Danza, Opera de Lyon, Ballet d'Europe, Ballet Preljocaj, Compagnie Pal Frenak, PR-evolution dance company, HNK Ivan pl. Zajc Rijeka

Pedagoško iskustvo:

Plesni teatar Ekatarinburg, Rusija

Novi mađarski plesni teatar, Budimpešta

2012 – 2016 voditelj, koordinator i plesni pedagog Umjetničkog ljetnog kampa „Rehearsal foundation“, Balaton

Nagrade:

1997 Mađarsko državno plesno natjecanje – DRUGO MJESTO

1999 Koreografsko natjecanje Mađarske akademije plesne umjetnosti i Noverre fundacije – PRVO MJESTO

2001 Koreografsko natjecanje Mađarske akademije plesne umjetnosti i Noverre fundacije – DRUGO MJESTO

2002 Umjetničko vijeće Mađarske akademije plesne umjetnosti – POSEBNA POHVALA

2015 Tanzolimp Berlin: Posebna nagrada žirija

LEONORA SURIAN, kandidatkinja za ravnateljicu Talijanske drame

1997. završena gimnazija „Liceo scientifico G.Berto“, Mogliano Veneto (TV), Italija

2003. diplomirala glumu na Nacionalnoj akademiji dramskih umjetnosti „Silvio D'Amico“ u Rimu, Italija

Dramska i televizijska glumica, te glazbena umjetnica. Više puta nominirana za Nagradu hrvatskog glumišta, od 2003. do danas je ostvarila niz značajnih uloga u Hrvatskoj drami HNK Ivana pl. Zajca iz Rijeke kao i Talijanskoj drami, mjuziklima i tv serijama. Izdala je tri nosača zvuka: Moj mali svijet(2008.), Bijeli Božić (2010.), Nanita (2015.) - Aquarius Records; objavila je i knjigu „Vic je što sam plava“- najbolji vicevi o plavušama (Profil, 2012.).

Radno iskustvo

1993. – 1998. voditeljica obiteljske firme Foto-video „Ida“

1998. – 2000. direktorica dvije obiteljske firme u Rijeci i Opatiji (Figurella), koordinirajući rad 12 zaposlenika

2003. – 2011. zaposlena kao glumica Hrvatske drame u HNK Ivan pl. Zajca Rijeka

2011– 2014. zaposlena kao glumica Talijanske drame u HNK Ivana pl. Zajca Rijeka

Od 1. rujna 2014. Ravnateljica je Talijanske Drame, HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci, gdje rukovodi ansamblom od 12 osoba.

Kazališne predstave - ostvarene kao ravnateljica talijanske drame

- 2014."Le fatiche di Pseudolus"/"Pseudolusove muke", T.M.Plaut, režija G.B.Storti,

- 2015" E se invece di Pinocchio.."/"A kada bi umjesto Pinokija.." E.Nacinovich, režija E.Nacinovich,

-2015. "Le quinte della vita/ Kulise života, R.Bubola, režija Mario Brandolin

- 2015. "El Dia Que Me Quieras"- predstava o tangu
- 2015. "Zoran e il cane di porcellana/ Zoran i pas od porculana", A.Kian, režija Andrea Collavino -KOPRODUKCIJA sa Teatro La Contrada, Trst
- 2015. "Gulliver"S.Di Blasio- V.Rivelli, Režija Andjelka Nikolić- KOPRODUKCIJA sa Gledališće Koper, Slovenija
- 2015. Spillo, Ciccio, Falco/Dugonja, Trbonja, Vidonja, M.Lupi, režija R.C.Gatica- KOPRODUKCIJA Talijanske i Hrvatske drame HNK Ivana pl. Zajca
- 2015. " Una vita da cantare/ Otpjevani život", R.Bubola, režija Giampiero Borgia
- 2016."Esodo pentateuco #2/ Izlazak - petoknjižje #2, D.Runco, C.Boscaro, režija M.Di Stefano-KOPRODUKCIJA s La Confraternita del Chianti, Associazione K, Teatro Verdi Teatro del Buratto – Milano
- 2016. "Dipinto di blu/ Obojano plavim", C.Tolazzi, režija Mojca Horvat
- 2016. "Omicidi in pausa pranzo/ Umorstva u pauzi za ručak", režija Paola Galassi- KOPRODUKCIJA s La Contrada - Teatro Stabile di Trieste

Kazališne uloge ostvarene kao glumica

- 2003. "Filumena Marturano" kao Diana, režija J. Marković,
- 2004."Hamlet" kao Ofelija, režija K. Dolenčić,
- 2004."La Vaccaria" kao Fiorinetta, režija G. De Bosio,
- 2004."Krvavi svatovi" kao Zaručnica, režija D. Z. Frey,
- 2005."Jalta, Jalta" kao Nina Filipovna, režija B. Bogdanov,
- 2005."Galeb" kao Nina Zarječna , režija J. Marković,
- 2005."Marš" kao Mladenka, režija I. Buljan,
- 2005."Magarac" kao Maggy, režija L. Keseg,
- 2006."Ničiji sin" kao Antonija, režija V. Brešan,
- 2006."Mačka na vrućem limenom krovu" kao Margaret, režija L. Zappia,
- 2007."Gospoda Glembajevi" kao Angelika, režija B. Brezovec,
- 2007."Goldoni Terminus" kao Rosaura, režija T. Cafiero,
- 2008."Nunsense" kao Sestra Amnezija i Sestra Hubert, režija M. Horvat,
- 2008."Il paese del sorriso" (Zemlja smiješka) kao Lore, režija D. Michieletto,
- 2009."Tonček i Točkica", režija J. Balenović, uloga Debela Berta,
- 2010."Saloma" prema motivima Oscara Wildea, uloga Herodijade, režija Zlatar Frey,
- 2010."Jalta, Jalta" kao Nina Filipovna, u adaptaciji L.Surian, režija M. Horvat,
- 2010."Michelstaedter" kao Argia, režija M. Colli,
- 2011."Spavaće sobe", kao Jan, režija Paola Galassi,
- 2012."Antigona", Sofoklo, kao zbor, režija Ozren Prohić,
- 2012."Guslač na krovu", Jerry Bock, kao Hodel i Tzeitel, režija Ozren Prohić,
- 2012."Umišljena bolesnica", C. Goldoni, kao Rosaura, režija Saša Broz,
- 2014."I botoni de la montura"/"Puci z monture" Carpinteri e Faraguna, režija G.Amodeo, uloga zaručnica
- 2014."Le fatiche di Pseudolus"/"Pseudolusove muke", T.M.Plaut, režija G.B.Storti, uloga autora
- 2015." E se invece di Pinocchio."/ "A kada bi umjesto Pinokija.." E.Nacinovich, režija E.Nacinovich, uloga Plavojke

Potrebno naglasiti:

U samo sezonu i pol ostvarila je niz koprodukcija s Italijom i Slovenijom te na taj način promovirala Talijansku dramu i HNK Ivan pl. Zajc izvan hrvatskih granica. Poboľjšala je odnose s raznim zajednicama talijana u Hrvatskoj i Sloveniji, Talijanskim školama u Hrvatskoj i Sloveniji, talijanskim institucijama poput Talijanske Unije, Narodnog Sveucilišta iz Trsta, CAN Costiera (Slovenija), EDIT, TV Koper. Povećala je broj pretplatnika Talijanske drame za 110%, istaknula umjetničke sposobnosti pojedinih članova ansambla, snimila za televiziju TV Koper čak 5 predstava TD, producirala CD i DVD predstave "E se invece di Pinocchio... / A kada bi umjesto Pinocchija...", povećala broj pretplatničkih ciklusa (s 3 na 6) te nakon dugi niz godina vratila gostovanja Talijanske drame u Italiju.

U dvije sezone predstave i pojedini glumci Talijanske drame osvojili su 4 nagrade.

(Giuseppe Nicodemo, v.d. ravnateljice Talijanske drame za trajanja porodiljnog dopusta Leonore Surian)

Giuseppe Nicodemo

Rođen 2.10.1979, diplomirao je na Akademiji dramske umjetnosti Nico Pepe u Udinama u Italiji 2005. i radi kao glumac u raznim kazališnim društinama te kao suradnik direktora C. De Maglia na istoj Akademiji u različitim funkcijama (pomoćnik režije, glumac, dramaturg, kazališni tečajevi). Zajedno s Francescom Godinom 2007. godine u Trstu osniva udrugu Teatromuroquattr, udrugu za razvoj studija o očuvanju talijanske i međunarodne povijesti te radi predstave o holokaustu, egzodusu, imigraciji, emigraciji i mafiji, u kojima je dramaturg i glumac. Glumac je i režiser u raznim predstavama za odrasle i djecu u Italiji i u inozemstvu, a od 2008. godine radi u Rijeci kao stalni član glumačkog ansambla Talijanske drame s međunarodno poznatim režiserima. Godine 2010. asistent je režisera P. Magellija i glumac u Slovenskom Stalnom Gledalištu u Trstu u predstavi Ah, ljubav! A. Čehova, gdje je osobno radio na prilagodbi za Slovensko narodno kazalište u Ljubljani i za 50. godišnjicu Međunarodnog festivala MESS u Sarajevu. Vodi kazališne tečajeve i tečajeve izražajnog čitanja u školama u sjevernoj Italiji i Rijeci. Godine 2013. surađuje i s Hrvatskom dramom u Rijeci na Snu ivanjske noći/ Sogno d'una notte di mezza estate, na hrvatskom jeziku; producent je i dramaturg s Leonorom Surian koncerta El dia que me quieras/Plaza de tango, koji je uprizoren u Talijanskoj zajednici i na festivalu Riječke ljetne noći; režirao je sjećanje na 125. godišnjicu Srednje talijanske škole u Rijeci. Na 21. izdanju Nagrade hrvatskog glumišta, produkcija Kafka project, gdje je jedan od protagonista, dobiva nagradu za najbolju predstavu u cjelini. Godine 2014. uz Leonoru Surian suradnički u ulozi producenta vodi Talijansku dramu. Zadužen je također za skrb o odnosima s medijima te tako pokreće jednu mjesečnu rubriku s časopisom Arcobaleno i jednu tjednu s La Voce del Popolo. Osim toga održava i odnose s TV Capodistria, koja je već snimila pet produkcija Talijanske drame. U različitim produkcijama Talijanske drame djeluje i kao asistent režije. Od 2016. godine djeluje kao v. d. ravnateljica Talijanske drame.)

ŽIVOTOPIS

Dr. sc. Marin Blažević (1972, Rijeka), dramaturg, teatrolog, znanstvenik u području izvedbenih studija, kreativni producent, urednik časopisa i knjiga; izvanredni profesor na Odsjeku dramaturgije Akademije dramskih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu; vanjski suradnik – izvanredni profesor na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu i gost-profesor (adjunct associate professor) na Columbia University School of the Arts – Theatre Program; ravnatelj Opere HNK Ivana pl. Zajca; Direktor međunarodnog projekta / konferencije izvedbenih studija i umjetnosti *Fluid States – Performances of unKnowing* svjetske organizacije Performance Studies International

OBRAZOVANJE

- 2006: doktorat znanosti u području teatrologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; tema: *Produkcija i recepcija novog kazališta u Hrvatskoj*; mentor: akademik Nikola Batušić
- 2001: znanstveni magistarski rad u području teatrologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; tema: *Od teksta do izvedbe – književnost i novo kazalište*; mentor: akademik Nikola Batušić
- 1997: diploma iz komparativne književnosti i povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

DRAMATURG, KREATIVNI PRODUCENT, RAVNATELJ

2012 – 2016:

- ravnatelj i dramaturg projekta *Fluid States – Performances of unKnowing*, 15 lokacija u svijetu: Panama City, Addis Ababa, New Delhi, Long Island – Bahamas, Santorini, Copenhagen – Nuuk, Cluj, Rarotonga, Aomori – Tohoku, Montreal, Regina, Melbourne, Manila, Biblos – Beirut; <http://www.fluidstates.org>

2014 – 2016:

- ravnatelj Opere HNK Ivana pl. Zajca Rijeka
- umjetnički ravnatelj Riječkih ljetnih noći

2016:

- dramaturg: G. Verdi: *Rigoletto*, redatelj Lary Zappia (Rijeka: HNK Ivana pl. Zajca)
- redatelj i dramaturg: G. F. Handel *Giulio Cesare in Egitto* (Rijeka: HNK Ivana pl. Zajca)

- dramaturg: *Your Violence and Our Violence*, redatelj Oliver Frlić (koprodukcija: Hebbel am Ufer Theater Berlin, Wiener Festwochen, Slovensko Mladinsko Gledališče, HNK Ivana pl. Zajca Rijeka)

2015:

- dramaturg: G. Bizet: *Carmen*, komorna verzija opere, koreo-redateljica Selma Banich, muzički redatelj Filip Fak (Rijeka: HNK Ivana pl. Zajca)

2014:

- dramaturg i ko-autor: *Hrvatsko glumište*, redatelj: Oliver Frlić (Rijeka: HNK Ivan Zajc)

- dramaturg i ko-autor: *Aleksandra Zec*, redatelj: Oliver Frlić (Rijeka: HKD Teatar)

- kreativni producent i kurator (u suradnji s Davorom Miškovićem): *Zooming Fluid States*, rujan 2014, Drugo more – Performance Studies international

2013 – 2017:

- *re-CALLAS*, an opera by Åsa Unander-Scharin – body, Carl Unander-Scharin – music, Marin Blažević – dramaturgy; current partners: Luleå University of Technology, Opera of the Croatian National Theater in Rijeka.

2013:

- dramaturg i ko-autor (s Ameliom Jones): *The Implicit Body in Performance: Rupturing Habit in the Live Act*, u sklopu konferencije Performance Studies International # 19, Stanford

2011:

- dramaturg i ko-autor (s Bojanom Jablanovcem): *Mandić? What the fuck is Mandić?* u sklopu konferencije Performance Studies International # 17, Utrecht

2010:

- dramaturški savjetnik na projektu: *Dramaturgy of Devising Process* na Kingston University (UK), School of Performance and Screen Studies, Drama department; redateljice: Jacqueline Smart and Alex Mermikides

- ravnatelj konferencije: Performance Studies International conference # 15 follow up event (regional cluster), Rijeka

tema: *MISperformance – an inverted approach to doing Performance Studies (international?)*

2009:

- dramaturg: Strindberg *Gospođica Julija*, redatelj: Oliver Frlić (Centar za dramsku umjetnost & Zagrebačko kazalište mladih)

- ravnatelj svjetske konferencije, kreativni producent: Performance Studies international annual conference # 15, Zagreb

tema: *MISperformance: MISfiring, MISreading, MISfitting*

2008:

- dramaturški savjetnik: Purcell & Mann *Didona i Eneja* & *Smrt u Veneciji*, redatelj: Oliver Frljić (Teatar &TD, Zagreb)

- dramaturg: Euripid *Bakhe*, redatelj: Oliver Frljić (Splitsko ljeto)

2008 – 2010:

- dramaturški savjetnik i inicijator projekta: *Every House Has a Door Let us think of these things always. Let us speak of them never*, redateljica: Lin Hixson; dramaturg: Matthew Goulish, Chicago

2007:

- umjetnički voditelj Teatar &TD

2002:

- organizator konferencije: International Conference in Performing Arts; Centar za dramsku umjetnost i Časopis za izvedbene umjetnosti *Frakcija*, Zagreb (u suradnji s Goranom Sergejem Pristašem)

tema: *Vague, Volatile, Incomprehensible*

AKADEMSKO RADNO ISKUSTVO

(znanstveno-istraživački, kreativno-producentski, umjetnički i konferencijski projekti u nastavku)

- 2014, 2015: gostujući izvanredni profesor (adjunct associate professor): Columbia University School of the Arts – Theatre Program / Dramaturgy

- 2012 – 2014: predstojnik Odsjeka dramaturgije, Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

- 2012 – 2015: izvanredni profesor, Doktorski studij književnosti, izvedbenih umjetnosti, filma i kulture na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

- 2012 – do danas: izvanredni profesor, Odsjek dramaturgije, Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

- 2009 – do danas: vanjski suradnik (docent pa izvanredni profesor) na Odsjeku pjevanja Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

- 2007 – 2012: docent, Odsjek dramaturgije, Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

- 2001 – 2007: znanstveni asistent, Odsjek dramaturgije, Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

- 1997 – 2001: znanstveni novak, Odsjek dramaturgije, Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

ODBORI I POVJERENSTVA

2014 – 2015: Rijeka – Povjerenstvo za koncept Rijeka – Europska prijestolnica kulture

2011 – 2014: PSi Interantional Commmittee Chair

2008 – 2014: member of the Board of Directors of Performance Studies International

SVEUČILIŠNA NASTAVA

Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

1998 – danas: *Postdramska dramaturgija, Izvedbena analiza i kritika, Dramaturgija teksta i izvedbe, Povijest kazališta i drame, Poetike novog kazališta, Postdramsko kazalište, Kazališna semiotika*

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za komparativnu književnost

2002 – 2004: *Povijest i teorija novog kazališta (od Stanislavskog do postdramskog kazališta)* – za studente Teatrologije

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu

2009 – do danas: *Uvod u dramaturgiju (opera)* – obavezni kolegij za studente pjevanja i izborni kolegij za druge studente

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Doktorski studij književnosti, izvedbenih umjetnosti, filma i kulture

2013 - 2015: *Performativni rasponi dramaturgije: od pred-izražajnosti do radnje, od suigre do ekologije; Izvedbeni studiji – uspon i pad, ili?; Misperformance* (u suradnji s Lodom Čale Feldman i Moranom Čale)

Columbia University School of the Arts (New York), Theater Arts – Dramaturgy Concentration:

2013. (veljača): seminar *On the Breadth of Dramaturgy (O rasponu dramaturgije)*

2014. (jesen): serija seminara, radionica i predavanja *Cross-disciplinary Dramaturgy*

2016. (veljača - lipanj): Internship Program u suradnji Columbia University School of the Arts, Theater Arts, i HNK Ivana pl. Zajca (također u suradnji s Vicotrian College of Arts, Theater)

ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

- 2011 – 2015: international fellow investigator for the project New Media Dramaturgy at the University of New South Wales (Chief Investigator: Edward Scheer)

- 2011/2012: Fulbright Research Project at Columbia University and New York University: *Dramaturgy – Shifting Concept and Practice* (Faculty Associates: Christian Parker at Columbia; Andre Lepecki at NYU)
- 2007 – 2011: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH, istraživački projekt: *Kazališna režija u Hrvatskoj* (voditelj projekta – profesor emeirtus Nikola Batušić), na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
- 2001 – 2007: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH, istraživački projekt: *Branko Gavella – povijest, teorija i kultura teatra* (voditelj projekta – profesor emeirtus Nikola Batušić), na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
- 1997 – 2001: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH, istraživački projekt: *Kazališna kritika u Hrvatskoj* (voditelj projekta – profesor emeirtus Nikola Batušić), na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

ZNANSTVENA I STRUČNA BIBLIOGRAFIJA

Knjige:

- 2014: urednik (s Lodom Čale Feldman): *MISperformance – essays in shifting perspectives*, Maska (Ljubljana) i Performance Studies International
- 2012: autor: *Izboren poraz – novo kazalište u hrvatskom glumištu od Gavelle do... ,* Zagreb: Disput
- 2011: urednik (s Borisom Senkerom i Sibilom Petlevski): *Trajnost čina. U čast Nikoli Batušiću*, Zagreb: Croatian Center ITI
- 2010: urednik: *NE, - Via Negativa 2002–2008*, Ljubljana: Maska
- 2007: autor i urednik: *Razgovori o novom teatru*, Zagreb: Centar za dramsku umjetnost
- 2005: urednik (s Nikolom Batušićem): *Branko Gavella: Teorija glume – od materijala do ličnosti*, Zagreb: Centar za dramsku umjetnost

Knjige u pripremi:

- autor i urednik (s Lodom Čale Feldman): *Branko Gavella: Acting: a Theory*, translated by Lada Čale Feldman; language editor Jacqueline Smart, Centre for Performance Research, 2017.

- autor: *Dramaturgical Turn* (radni naslov), 2018.

Tematski brojevi časopisa – urednik, samostalno ili u suradnji:

- 2010: *MISperformance*, thematic issue of *Performance Research*, Vol. 15, No. 2, Routledge: London & New York; co-edited with Lada Čale Feldman and Ric Allsopp; including accompanying DVD *On Shifts*, co-edited with Una Bauer
- 2005: *A Reading Companion to GOAT ISLAND'S «When will the September roses bloom? Last night was only a comedy» - Part Two: REFLECTIONS on the Performance*, *Performing Arts Journal Frakcija* # 35; with Matthew Goulish
- 2004: *A Reading Companion to GOAT ISLAND'S «When will the September roses bloom? Last night was only a comedy» - Part One: REFLECTIONS on the Process*, *Performing Arts Journal Frakcija* # 32; with Matthew Goulish
- 2003: *Vague Volatile Incomprehensible*, *Performing Arts Journal Frakcija* # 28/29; s Goranom S. Pristašem
- 2001: *Actor as/and Author / Glumac i/kao autor*, *Performing Arts Journal Frakcija* # 20-21; s Lodom Čale Feldman
- 1999: *Disturbing (the)Image: Iconoclastic theatre*, *Performing Arts Journal Frakcija* # 15

Članci (odabrani):

2015:

- "Complex In-Betweenness of Dramaturgy and Performance Studies", in *The Routledge Companion to Dramaturgy*, editor Magda Romanska, Routledge Frances & Taylor, London and New York

2014:

- "The Voice of Death, Rupturing the Habitus", "the opera-performance-artist", in collaboration with Amelia Jones and Vlatka Oršanić, *Performance Research*, thematic issue *On Time*, edited by Branislav Jakovljević and Richard Gough, Vol. 19, No. 3, Routledge: London & New York

- "Misperformance", with Lada Čale Feldman, in *Performance Studies – key words, concepts and theories*, edited by Bryan Reynolds, Palgrave, London and New York

2013:

- Book Review: *On Directing and Dramaturgy: burning the house*. By Eugenio Barba. London and New York: Routledge, in *The Drama Review*

2012:

- "Complex In-betweenness of Dramaturgy", u *Le arti performative e le nuove generazioni di studiosi: prospettive e campi di ricerca*, editor Valentina Valentini, Tome: Bulzoni (in Italian)

2011:

- „Međutnost dramaturgije – od Batušićeva 'redatelj-teoretičara' do Gevelle-dramaturga“, u *Trajnost čina. U čast Nikoli Batušiću*, Zagreb: Croatian Center ITI

2010:

- „Dramaturgy of Shift(s)(ing)“, *Performance Research "MISperformance"*, Vol. 15, No. 2, Routledge: London & New York

2009:

- „Translate, or else: Marking glocal troubles of performance research in Croatia“, with Lada Čale Feldman, in *Contesting Performance: Emerging Sites of Research (Performance Interventions)*, eds. Jon McKenzie, Heike Roms, C. J. Wan-Ling Wee, Palgrave MacMillan

2007:

- "Actor / Spectator between Oppression and Expression", *Performing Arts Journal Frakcija*, eds. Jon McKenzie and Lane Hall, No. 43/44, Zagreb

2006:

- «Dying Bodies, Living Corpses: Transition, Nationalism and Resistance in Croatian Theatre», in *Contemporary Theatres in Europe: A critical companion*, eds. Joe Kelleher i Nicholas Ridout, Routledge: London and New York

2005:

- «A few notes on Branko Gavella and his theory of acting», *Performance Research*, 10 (2005), 2

- «pre-writing-(about process/performance)-in-progress», in *A Reading Companion to GOAT ISLAND'S «When will the September roses bloom? Last night was only a comedy» - Part Two: REFLECTIONS on the Performance*, *Performing Arts Journal Frakcija* # 32), Zagreb

- «Pogovor: Gavelološki polilog», u Branko Gavella: *Teorija glume – od materijala do ličnosti*, ur. Batušić Nikola and Blažević Marin, Zagreb: AKCIJA

2003:

- «Theatre Doubts», *Performing Arts Journal Frakcija*, 28-29 (VIII), Zagreb

- «Taming the Vague: Gavella's Theoretical, New Actor-Spectator», *Performing Arts Journal Frakcija*, 28-29 (VIII), Zagreb

2002:

- «Skica za raspravu o (re)produkciji i de(kon)strukciji *demokrate* u hrvatskome glumištu devedesetih ili kako (u)biti vladar(a)?», *Krležini dani u Osijeku 2001, Hrvatska dramska književnost i kazalište – inventura milenija – Drugi dio*, Zagreb and Osijek

2001:

- "Director vs. Actor or Matula vs. Brezovec", *Performing Arts Journal Frakcija*, 20-21 (VI), Zagreb

2000:

- "Comment tuer le souverain?", *Alternatives théâtrales*, 64 (V), 61-66, Bruxelles
- «Književnost (bez knjige) i kazalište (bez književnosti)», *Umjetnost riječi*, 4/XLIV, Zagreb

1999:

- "The Story of Seeing", *Performing Arts Journal Frakcija*, 15 (IV), Zagreb

1998:

- "Croatian Theatre at the End of the 1990s: a New Generation on the Road to Conquest of the Centre Stage", *Krasnogruda*, 8 (XIV), Sejny-Stockholm

GOSTUJUĆA PREDAVANJA I KONFERENCIJE (samo međunarodne, odabir)

2014:

- **Stanford University**, Theater and Performance Studies Department
guest lecture: *The Politics of Dramaturgy*
- **Royal Melbourne Institute of Technology (RMIT)**
guest lecture and project presentation: *Fluid States – Performances of unKnowing*
- **Queensland University of Technology**, Brisbane
guest lecture: *Cross-Disciplinary Dramaturgy*
- **University of Brisbane**
seminar and talk: *New and Postdramatic Dramaturgy*

2013:

- **Yale University**, Yale School of Drama, Dramaturgy and Dramatic Criticism Department
guest lecture: *Performing Dramaturgy: Inter-action and Response-ability*
- **University of the Arts Helsinki** – Theater Academy: THE IMPACT OF PERFORMANCE AS RESEARCH
keynote lecture: *From 'Shifts' to 'Shifting Dramaturgy'*
- **University of Philippines**,
guest lecture: *MIS-performing: invert, err or shift*
- **De La Salle University**, Manila, Philippines, The Department of Literature
guest lecture: *Dramaturgy, Performance, and Spectatorship*

2012:

- **Stanford University**, Stanford Drama conference: *Regarding Re: reconstruction, reperformance, research*
paper presentation: *Re-Performance – Dis-Performance – Mis-Performance*
- **Northwestern University**, Theater Studies and Performance Studies Departments
guest lecture: *Ends of Theater / Performance*
- **Yale University**, Yale School of Drama, Dramaturgy and Dramatic Criticism Department
guest lecture: *Dramaturgy – shifting concept and practice*
- **Columbia University**, Theater program
guest lecture: *Dramaturgy – shifting concept and practice*

2011:

- **Association for Theatre in Higher Education (ATHE)**, Chicago: *Performance Remains, Global Presence: Memory, Legacy and Imagined Futures*
paper presentation at the all conference plenary *Interdisciplinarity in Global Contexts: Dramaturgy's – INTER*
- **University of Buffalo**, Department of Theater and Dance
guest lecture *The Fall and the Rise of the Queen of Croatia*

2010:

- **University of Wisconsin – Madison**, Art Department & Theatre and Drama Department
guest lecture: *Shifting Dramaturgy*
- **University of Melbourne**: *Dramaturgy # 4: New Theatres for the C21*
speaker in the panel: *Dramaturgy and Performance in C21: perspectives from Europe*
participant in the *Dramaturgy and Collaboration Working Group*
- **The Director's Forum: The Six Senses of the Director, Centre for Performance Research and Aberystwyth University**
paper presentation: *A question of Roles: Dramaturgy and Directing / Dramaturge and Director*
- **Utrecht University**, Theater Studies Department
guest lecture: *PSi # 15 shifts*
- **Performance Studies International Conference # 16, Toronto: Performing Publics**
panel co-convener with Branislav Jakovljevic: *Serbische und Kroatische / Kroatische und Serbische Nation(und)spielwissenschaft*
paper presentation: *The Fall and the Rise of the Queen of Croatia*
- **Performance Studies International #15 follow up, Rijeka: MISperformance – an inverted approach to doing Performance Studies**
paper presentation: *Shifting Dramaturgy*
- **SAPIENZA Università di Roma, Rome: Le arti performative e le nuove generazioni di studiosi: prospettive e campi di ricerca**
paper presentation: *Shifts and Paradoxes of the (New) Dramaturgy*
- **Roehampton University**, Department of Drama, Theater and Performance

guest lecture *The Fall and the Rise of the Queen of Croatia*

2009:

- Theatre and Performance Research Association Annual Conference, Plymouth
participant in the *Directors / Collectives Working Group*
- International Theatre Conference / Belgrade International Theatre Festival, Belgrade:
Dramatic and Postdramatic Theatre: Ten Years After
paper presentation: *Be Postdramatic or Else...*

2008:

- **Goat Island Summer School Symposium, Chicago**
paper presentation: *"The Unique Community"*
- **Performance Studies International Conference # 14, Copenhagen: *Interregnum: In-Between States***
respondent to the keynote lecture (given by Erica Fischer Lichte)

2007:

- **Performance Studies International Conference # 13, New York: *Happening, Performance, Event***
paper presentation: *The End(s) of Performance – the last night of Goat Island*

2006:

- **Annual Spring Conference of the Center for International Education, Milwaukee USA: *Constant Capture: Visibility, Civil Liberties and Global Security***
paper presentation: *Theatre Of/On Terror – spectator between oppression and expression*
- **Performance Studies International Conference # 12, London: *Performing Rights***
paper presentation: *Violation of Performing Rights*
- **American Society for Theatre Research 50th Anniversary Conference, Chicago: *"American": "Society" : "Theatre" : "Research"***
paper presentation (with Lada Čale Feldman): *Translate, or else: Marking Global Troubles of Performance Research in Croatia*

2004:

- **International Federation for Theatre Research ANNUAL CONFERENCE, Petersburg: *The Director in the Theatre World***
paper presentation: *Branko Gavella - Directing (in) Theory*
- **An International Performance Studies Conference, Bangor, Wales: *Nation or Notion?***
paper presentation: *Re-Birth and Degeneration of the Croatian Nation*
- **Performance Studies International Conference # 10, Singapore: *Perform: State: Interrogate***
paper presentation: *Interrogative Bodies – A retro/perspective of the new Croatian theatre*

- **Laokoon Festival Symposium, Hamburg: Transnational – Intranational: Re-Imagining the Boundaries**

paper presentation: *BODIES – exclusive and excluded, contextual and intertextual, aggressive and transgressive, living and death – in the intranational (counter-) performance*

2002:

- **International Federation for Theatre Research WORLD CONGRESS, Amsterdam: Theatre and Cultural Memory – the event between past and future**

paper presentation: *The Ruler Is Exposed. But Is He Deposed?*

- **International Conference in Performing Arts organized by the Centre for Drama Arts and Performing Arts Journal *Frakcija*, Zagreb: Vague, Volatile, Incomprehensible**

paper presentation: *Taming the Vague: Gavella's Theoretical Actor-Spectator (in the Environment of National Literature/Stage/State)*

2001:

- **Performance Studies international Conference # 7, Mainz: Translation, Transition, Transformation – the impact and power of discovering languages, changing perspectives, transforming through performance**

paper presentation: *Croatian Theatre of the Nineties: Two Faces of Transition*

KAZALIŠNI KRITIČAR

1997 – 1999: kazališni kritičar i novinar *Novog lista* i tjednika za kulturu *Mediterran (Novi list)* (objavio preko stotinu kazališnih kritika, novinskih komentara i intervjua)

- kazališne kritike objavljivao i u *Vijencu*, a potom *Zarezu*, dvotjedniku za društvena i kulturna zbivanja

UREDNIK

BIBLIOTEKA:

2002 – 2008: osnivač i urednik biblioteke AKCIJA, serije knjiga iz područja suvremenih izvedbenih umjetnosti i studija u izdavaštvu Centra za dramsku umjetnost u Zagrebu

ČASOPISI:

2008: član International Advisory Board of the Journal for Performing Arts Theory *Amfiteater*, Ljubljana

2006 – 2008: glavni urednik: Časops za izvedbene umjetnosti / Performing Arts Journal *Frakcija*

1998 – 2010: član uredništva: Časopis za izvedbene umjetnosti / Performing Arts Journal
Frakcija, Zagreb

RADIO PROGRAM:

2002 – 2005: urednik emisije Kazalištarije na trećem programu Hrvatskoga radija

FULBRIGHT AWARD

- 2011: Fulbright Scholar Post-doctoral Grant – za istraživački projekt *Dramaturgy: shifting concept and practice* na Columbia University School of the Arts (Theatre Arts – Dramaturgy) i New York University (Performance Studies Department).

ČLANSTVO I AKTIVNOSTI U STRUKOVNIM ORGANIZACIJAMA I MREŽAMA

- član: *Performance Studies international*:
- član: Performance Studies international Board of Directors (2007 – 2014)
- predstojnik / chair: PSi International Committee (2010 – 2014)
- inicijator i voditelj: *Performance Studies international*: working group *Dramaturgy & Performance Studies*, co-chair with Peter Eckersall
- član: *Croatian Association of Theatre Reviewers and Theatre Studies Scholars*

prema osnovnom programskom i financijskom okviru donesenom od strane Gradonačelnika dana 24.05.2016. godine

		Proračunski				Vaniproračunski				UKUPNO							
Izvor financiranja		Grad Rijeka				1 2 3 4											
		1				1 2 3 4											
PLAN PRIHODA		39.490.000,00				8.863.500,00				48.353.500,00							
Izvor financiranja		1				1 2 3 4											
STRUČNO, ADMINISTRATIVNO I TEHNIČKO OSOBLJE		35.929.700,00				1.687.000,00				2.110.000,00		285.000,00		4.781.500,00			
REDOVNA DIJELATNOST		3.060.300,00															
PROGRAM		300.000,00															
RLJN		200.000,00															
PLAN RASHODA		39.490.000,00				8.863.500,00				48.353.500,00							
STRUČNO, ADMINISTRATIVNO I TEHNIČKO OSOBLJE		35.929.700,00				850.800,00											
REDOVNA DIJELATNOST USTANOVE (režije i ostalo)		3.060.300,00				988.000,00											
PROGRAMSKE AKTIVNOSTI USTANOVE		300.000,00				6.254.500,00											
MANIFESTACIJA RIJEČKE LIETNE NOĆI		200.000,00				424.000,00											
OTPLATA ZAJMA						46.200,00											
NABAVA OPREME						300.000,00											
Naziv projekta																	
Ingrmar Bergman: JESENJA SONATA, redateljica: Ana Tomović		1 2000000				24.000				16.000				30.000			
Jean-Paul Sartre: KRITIKA ŠKOLE ZA ŽENE, redatelj: Igor Vuk Torbica		2 2600000				31.200				20.800				39.000			
Jules Verne: PUT OKO SVIETA U 80 DANA, redatelj: Matjaž Pograjc		3 2200000				26.400				17.600				33.000			
William Shakespeare: RICHARD III, redateljica: Anica Tomić		4 3700000				44.400				29.600				55.500			
Naše nasilje, Vaše nasilje, Životinjska farma, Turbo folk, Nad grabom glupe Europe, Vincent		3				Repr				0				39.000		29.250	
Jakov Gotovac: ERO S ONOGA SVIETA, redatelj: Lary Zeppia, dirigent: Ville Matvejeff, Matija Fortuna		1 5100000				61.200				40.800				76.500			
Giuseppe Verdi: OTELLO, redatelj: Ville Matvejeff i Marin Blažević, dirigent: Ville Matvejeff		2 4550000				54.600				36.400				68.250			
Martyna Kosecka: KLOTHO – THREAD OF THE TALES, redatelj: Janusz Kica, dirigent: Berislav Špišić, koprodukcija – Muzički Biennale 2017.		3 2040000				24.480				16.320				30.600			
Johann Strauss: ŠIŠMIŠ, redatelj: Lucija Dedić, dirigent: Matija Fortuna, Igor Vlačić		4 3300000				39.600				26.400				49.500			
Rigoletto, Giulio Cesare in Egitto, Carmen		3				Repr				0				103.400		77.550	
Koncerti x 10		10				Koncerti				0				79.618		113.740	
LABUBE JEZERO, koreograf: Loran Zachar		1 3300000				39.600				26.400				49.500			
RODINI KAO INSPIRACIJA, koreografska radionica		2 1580000				18.960				12.640				23.700			
POSVEĆENJE PROLIĆU & ŽAR PTICA, koreografi: Jorma Uotinen, Ramon Oller		3 3700000				44.400				29.600				55.500			
Scherezada, Orašar		2				Repr				0				30.300		22.725	
Giorgio Amodeo: CAPPUCETTO ROSSO, redatelj: Giorgio Amodeo		1 1750000				21.000				14.000				26.250			
Fabrizio Sinisi: CABARET D'ANNUNZIO, redatelj: Gianpiero Borgia		2 3800000				45.600				30.400				57.000			
Fulvio Tomizza: ANCHE LE PULCI HANNO LA TOSSE, redatelj: Carlo Rossi		3 3500000				42.000				28.000				52.500			
Luigi Pirandello: I GIGANTI DELLA MONTAGNA, redatelj: Paolo Maggelli		4 5300000				63.600				42.400				79.500			
Ovisno o interesu publike		3				Repr				0				56.000		42.000	
RLJN						74.880				81.120				62.400		624.000,00	
Autorski tim, vanjski suradnici, izvodači		130.000				24.000				16.000				30.000			
Scenografija i kostimografija		169.000				31.200				20.800				39.000			
Troškovi smještaja i putni troškovi		143.000				26.400				17.600				33.000			
Ostalo, autorska prava		240.500				44.400				29.600				55.500			
UKUPNO		126.750				0				39.000				29.250		195.000,00	
UKUPNO		331.500				61.200				40.800				76.500		1.050.000,00	
UKUPNO		295.750				54.600				36.400				68.250		1.499.300,00	
UKUPNO		132.600				24.480				16.320				30.600		2.585.000,00	
UKUPNO		214.500				39.600				26.400				49.500		517.000,00	
UKUPNO		375.342				0				79.618				113.740		568.700,00	
UKUPNO		214.500				39.600				26.400				49.500		858.500,00	
UKUPNO		102.700				18.960				12.640				23.700		1.010.000,00	
UKUPNO		240.500				44.400				29.600				55.500		151.500,00	
UKUPNO		98.475				0				30.300				22.725		151.500,00	
UKUPNO		113.750				21.000				14.000				26.250		1.434.000,00	
UKUPNO		247.000				45.600				30.400				57.000		1.714.000,00	
UKUPNO		227.500				42.000				28.000				52.500		280.000,00	
UKUPNO		344.500				63.600				42.400				79.500		624.000,00	
UKUPNO		182.000				0				56.000				42.000		280.000,00	
UKUPNO		405.600				74.880				81.120				62.400		624.000,00	

Napomena: Svi planirani troškovi programa izraženi su u bruto iznosima

2018.

prema osnovnom programskom i financijskom okviru donesenom od strane Gradonačelnika dana 24.05.2016. godine

FINANCIJSKI PLAN	Pronačunski				Vanproračunski				UKUPNO	
	Grad Rijeka	1	2	3	4	1	2	3		4
Izvor financiranja										
	39.669.700,00					9.001.000,00				48.670.700,00
PLAN PRIHODA										
Izvor financiranja	1									
STRUČNO, ADMINISTRATIVNO I TEHNIČKO OSOBLJE	36.109.400,00					1.725.000,00	2.156.000,00	290.000,00	4.830.000,00	
REDOVNA DIJELATNOST	3.060.300,00									
PROGRAM	300.000,00									
RLJN	200.000,00									
PLAN RASHODA	39.669.700,00					9.001.000,00				48.670.700,00
STRUČNO, ADMINISTRATIVNO I TEHNIČKO OSOBLJE	36.109.400,00					853.000,00				
REDOVNA DIJELATNOST USTANOVE (režije i ostalo)	3.060.300,00					1.058.000,00				
PROGRAMSKE AKTIVNOSTI USTANOVE	300.000,00					6.300.400,00				
MANIFESTACIJA RIJEČKE LIETNE NOĆI	200.000,00					443.000,00				
OTPLATA ZAJMA						46.600,00				
NABAVA OPREME						300.000,00				

Naziv projekta	Autorski tim, vanjski suradnici, izvođači				Scenografija i kostimografija	Toškovi smještaja i putni troškovi	Ostalo, autorska prava	UKUPNO	
	1	2	3	4					
Witold Gombrowicz: PORNOGRAFIJA, redatelj: Sebastijan Horvat	1	294000			191.100	35.280	23.520	44.100	
Autorski projekt LOPAČA, redateljica: Renata Carola Gatica	2	180000			117.000	21.600	14.400	27.000	
Vladimir Nazor: VODA, redatelj: Matija Ferlin	3	190000	Prem		123.500	22.800	15.200	28.500	
Pierre Choderlos de Laclos: OPASNE VEZE, redatelj: Jernej Lorenc	4	400000			260.000	48.000	32.000	60.000	
<i>Ovisno o interesu publike</i>	3		Repr		120.900	0	37.200	27.900	
Vincenzo Bellini: NORMA, redatelj: Christian Romanowski, dirigentica: Dunja Vejzović	1	445000			289.250	53.400	35.600	66.750	
Richard Wagner: TRISTAN I IZOLDA, redateljica: Anne Bogart, dirigent: Ville Matvejeff	2	553000	Prem		359.450	66.360	44.240	82.950	
Henry Purcell: DIDO AND AENEAS & LA VOIX HUMAINE, redatelj: Selma Bamich i Marrin	3	165000			107.250	19.800	13.200	24.750	
Saint-Saëns: SAMISON I DALILA, redatelj: Dražen Širišćević, dirigent: naknadno	4	345000			224.250	41.400	27.600	51.750	
<i>Manon Lescaut, Otello, Era s onoga svijeta</i>	3		Repr		338.000	0	104.000	78.000	
<i>Koncerti x 10</i>	10		Koncerti		377.520	0	80.080	114.400	
COPELLIA, koreograf: Cameron McMillan	1	290000			188.500	34.800	23.200	43.500	
VEČER POSVEĆENA 80. OBLJETNICI ROĐENJA RUDOLFA NUREYEVA	2	360000	Prem		234.000	43.700	28.800	54.000	
ROMEO I JULIJA, koreograf: Angelin Preljocaj	3	221250			143.813	26.550	17.700	33.188	
<i>Posvećenje proljeću & Zor ptica, Labuđe jezera, Orašar</i>	2		Repr		99.938	0	30.750	23.063	
Josip Vandot: CIAO KEKEC, redatelj: Marko Sosič	1	245000			159.250	29.400	19.600	36.750	
Eduardo De Filippo: FILUMENA MARTURANO, redatelj: Lary Zappia	2	543000			352.950	65.160	43.440	81.450	
Fulvio Tomizza: LA STORIA DI BERTOLDO, redatelj: Leo Muscato	3	295000	Prem		191.750	35.400	23.600	44.250	
Ivo Andrić: LA DONNA SULLA PIETRA, redatelj: Dino Mustafić	4	385000			250.250	46.200	30.800	57.750	
<i>Ovisno o interesu publike</i>	3		Repr		167.050	0	51.400	38.550	
RLJN					417.950	77.160	83.590	64.300	643.000,00

Napomena: Svi planirani troškovi programa izraženi su u bruto iznosima

prema osnovnom programskom i finansijskom okviru donesenom od strane Gradonačelnika dana 24.05.2016. godine

Izvor financiranja	Proračunski				Vanproračunski				UKUPNO
	1	2	3	4	1	2	3	4	
Grad Rijeka	1				Talijanska vlada, Slovenska vlada, Savjet za nac manjine				
	2				Ministarstvo kulture RH				
	3				PGŽ				
	4				Vlastiti prihodi od prodaje karata i sponzorstava, najma prostora i ostalih usluga				
PLAN PRIHODA	40.582.000,00				9.130.000,00				49.712.000,00
Izvor financiranja	1								
STRUČNO, ADMINISTRATIVNO I TEHNIČKO OSOBLJE	36.602.000,00				1.756.000,00	2.200.000,00	294.000,00	4.880.000,00	
REDOVNA DIELATNOST	3.300.000,00								
PROGRAM	400.000,00								
RLJN	280.000,00								
PLAN RASHODA	40.582.000,00				9.130.000,00				49.712.000,00
STRUČNO, ADMINISTRATIVNO I TEHNIČKO OSOBLJE	36.602.000,00				850.000,00				
REDOVNA DIELATNOST USTANOVE (režije i ostalo)	3.300.000,00				1.120.000,00				
PROGRAMSKE AKTIVNOSTI USTANOVE	400.000,00				6.380.000,00				
MANIFESTACIJA RIJEČKE LIETNE NOĆI	280.000,00				480.000,00				
NABAVA OPREME					300.000,00				

FINANCIJSKI
PLAN

Naziv projekta	HRVATSKA DRAMA				OPERA				BALET				TALIJANSKA DRAMA									
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4						
Lachlan Philipott: <i>XXX-ISLE</i> , redateljica: Alyson Campbell	1250000	180000																				
Fjodor Mihajlovič Dostojevski: <i>DVOJNIK</i> , redatelj: Oliver Frilić	370000																					
prema romanu J.P.Kamova: <i>KALIUŽA – TRIPTIH</i> , redatelj: Vedran Hleb																						
Lewis Carroll: <i>ALISA U ZEMLJI ČUDESA</i> , redatelj: Rene Medvešek	305000																					
<i>Ovisno o interesu publike</i>																						
Giuseppe Verdi: <i>DON CARLOS</i> , redatelj: Lary Zappia, dirigent: naknadno	500000																					
Leo Janáček: <i>MALA LUKAVA LISICA</i> , redateljica: Mirva Kolivukngas, dirigent: naknadno	285000																					
Giacomo Puccini: <i>LA BOHEME</i> , redateljica: Anica Tomić, dirigent: naknadno	340000																					
Richard Strauss: <i>ELEKTRA</i> , redatelj: Marin Blažević i Oliver Frilić, dirigent: Ville Matveje	412000																					
<i>Norma, Tristan i Izolda, Oedipus rex, Don Giovanni</i>																						
<i>Koncerti x 10</i>																						
MADAME BOVARY, koreograf: Jeronen Verbruggen	344000																					
JANKO POLIĆ KAMOV KAO INSPIRACIJA, koreografska radionica	250000																					
DRVENI PRINC I ČUDESNI MANDARIN, koreografi: Balasz Baranyai i Kulcsar Noemi	320000																					
<i>Romeo i Julija, Coppelia, Orašar</i>																						
Dubravka Ugrešić: <i>LA PICCOLA FIAMMA</i> , redateljica: Renata Carola Gatca	245600																					
Nelida Milani: <i>MISCELLANEA</i> , redatelj: Mario Brandolin	372000																					
Fulvio Tomizza: <i>VERA VERA</i> , redateljica: Veronica Cruciani	325000																					
Mario Fratti: <i>SEI DONNE APPASSIONATE</i> , redateljica: Valentina Fratti	550000																					
<i>Ovisno o interesu publike</i>																						
RLJN																						
Autorski tim, vanjski suradnici, izvodači	162.500	117.000	240.500	198.250	126.750	325.000	185.250	221.000	267.800	344.500	384.780	223.600	162.500	208.000	104.813	159.640	241.800	211.250	357.500	171.210	494.000	
Scenografija i kostimografija	30.000	21.600	44.400	36.600	0	60.000	34.200	40.800	49.440	0	0	41.280	30.000	38.400	0	29.472	44.640	39.000	66.000	0	91.200	
Toškovi smještaja i putni troškovi	20.000	14.400	29.600	24.400	39.000	40.000	22.800	27.200	32.960	106.000	81.620	20.000	20.000	25.600	32.250	19.648	29.760	26.000	44.000	52.680	98.800	
Ostalo, autorska prava	37.500	27.000	55.500	45.750	29.250	75.000	42.750	51.000	61.800	79.500	116.600	51.600	37.500	48.000	24.188	36.840	55.800	48.750	82.500	39.510	76.000	
UKUPNO			1.105.000,00		195.000,00		1.537.000,00		2.650.000,00		583.000,00		913.750,00		1.075.000,00		1.492.600,00		1.756.000,00		263.400,00	760.000,00

Napomena: Svi planirani troškovi programa izraženi su u bruto iznosima

prema osnovnom programskom i financijskom okviru donesenom od strane Gradonačelnika dana 24.05.2016. godine

Izvor financiranja	Proračunski				Vanproračunski				UKUPNO
	1	2	3	4	1	2	3	4	
Grad Rijeka	1								
1	Talijanska vlada, Slovenska vlada, Savjet za nac manjine								
2	Ministarstvo Kulture RH								
3	PGŽ								
4	Vlastiti prihodi od prodaje karata i sponzorstava, najma prostora i ostalih usluga								
PLAN PRIHODA	41.515.000,00	9.180.000,00	1.760.000,00	2.220.000,00	300.000,00	4.900.000,00	50.695.000,00		
Izvor financiranja	1								
1	37.225.000,00								
2	3.410.000,00								
3	550.000,00								
4	330.000,00								
PLAN RASHODA	41.515.000,00	9.180.000,00	1.760.000,00	2.220.000,00	300.000,00	4.900.000,00	50.695.000,00		
STRUČNO, ADMINISTRATIVNO I TEHNIČKO OSOBLJE									
800.000,00									
1.150.000,00									
6.450.000,00									
480.000,00									
300.000,00									

Naziv projekta	HRVATSKA DRAMA				Prem	Repr	Koncerti	BALET	TALIJANSKA DRAMA	UKUPNO
	1	2	3	4						
Simon Semenič: <i>5BOYS.SJ.</i> , redateljica: Bojana Lazić	198000	23.760	15.840	29.700						7.000.000,00
Deša Drndić: <i>LEICA FORMAT</i> , redatelj: Ivica Buljan	355000	42.600	28.400	53.250						
William Shakespeare: <i>OTHELLO 2020</i> , redatelj: Borut Šeparović	150000	18.000	12.000	22.500						1.310.000,00
Lyman Frank Baum: <i>ČAROBNIJAK IZ OZA</i> , redateljica: Renata Carola Gatica	410000	49.200	32.800	61.500						
<i>Ovisna o interesu publike</i>		0	39.300	29.475						196.500,00
Jean Philippe-Rameau: <i>LES INDES GALANTES</i> , redateljica: Selma Banich, dirigent: nakna	420000	50.400	33.600	63.000						
Richard Wagner: <i>UKLETI HOLANDEZ</i> ili Benjamin Britten: <i>PETER GREIMS</i> , redatelj: John	515000	61.800	41.200	77.250						
Vincenzo Bellini: <i>IL PIRATA</i> ili Luigi Cherubini: <i>MEDEA</i> , redatelj: naknadno, dirigent: nak	349000	41.880	27.920	52.350						1.484.800,00
Zoran Juranić: <i>NOVA OPERA</i> tematski vezana uz EPK, redatelj: naknadno, dirigent: Zora	200000	24.000	16.000	30.000						2.560.000,00
<i>Najgledanije operne predstave u protekle četiri godine</i>		0	102.400	76.800						512.000,00
<i>Koncerti x 10</i>		0	78.848	112.640						563.200,00
BEEETHOVEN – 250 GODINA NAKON RODENJA, koreograf: Gael Doménger	464000	55.680	37.120	69.600						
DANCE IN ACTION, koreografska radionica	133000	15.960	10.640	19.950						867.000,00
Jean Philippe-Rameau: <i>LES INDES GALANTES</i> , suradnja s Operom	270000	32.400	21.600	40.500						1.020.000,00
<i>Drveni princ & Čudetni mandarin, Labude jezera, Madame Bovary</i>		0	30.600	22.950						153.000,00
Rosanna Bubbola: <i>LE MERAVIGLIE DI ALICE</i> , redatelj: Giorgio Amodeo	250000	30.000	20.000	37.500						
Edoardo Erba: <i>PIRANDELLO NOSTRO CONTEMPORANEO</i> , redatelj: Serena Sinigaglia	445000	53.400	35.600	66.750						1.496.000,00
Dario Fo: <i>SOTTO PAGA NON SI PAGA</i> , redatelj: Massimo Navone	498000	59.760	39.840	74.700						1.760.000,00
Francesco Randazzo: <i>NASLOV</i> , redatelj: Francesco Randazzo	303000	36.360	24.240	45.450						
<i>Ovisna o interesu publike</i>		0	52.800	39.600						264.000,00
171.600			79.300	61.000						610.000,00
396.500			73.200	61.000						550.000,00
357.500			66.000	55.000						*

Napomena: Svi planirani troškovi programa izraženi su u bruto iznosima

* Realizacija Zajčevih dana biti će osigurana dijelom sredstava iz RUN a dijelom iz sredstava za programsku aktivnost Baleta i Opere